Jaarstukken 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave....2
Raadsvoorstel....3
Infographic....6
Kerngegevens....7
Programmaverantwoording....8
- Bestuur en dienstverlening....9
- Ruimte....19
- Samenleving....35

Paragrafen....46
- Lokale heffingen....47
- Weerstandsvermogen en risicobeheersing....55
- Onderhoud kapitaalgoederen....63
- Financiering....68
- Bedrijfsvoering....73
- Verbonden partijen....83
- Grondbeleid....97
- Openbaarheidsparagraaf....100

Financiën....102
- Overzicht van baten en lasten....103
- Balans en de toelichting....110
- Verantwoording Specifieke Uitkering....151
- Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld....176
- Verklaring Rechtmatigheid....178

Bijlagen....180
- Cliëntgebonden kosten....181
- Subsidieprogramma....185
- Controleverklaring....187

Raadsvoorstel

Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp:	Jaarstukken 2024
Zaaknummer:	564712

:	
Raadsvergadering:	Nr.

Portefeuillehouder:	W. Hoogervorst
Programma:	

Karakter:	Besluitvormend

Bijlagen:	Jaarstukken 2024

Voorgesteld besluit:
1. De raad stelt de Jaarstukken 2024 vast;
2. De raad besluit het batig resultaat ad € 2.849.000 te storten in de algemene reserve;
3. De raad besluit om € 274.000 over te hevelen van de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling naar de algemene reserve en het college te machtigen om vanaf dienstjaar 2025 het saldo van (nog) niet verhaalde kosten en baten in dit kader binnen het betreffende dienstjaar te verrekenen met deze bestemmingsreserve;
4 De raad besluit € 655.000 over te hevelen van de algemene reserve naar de reserve Weerstands-vermogen.

Inleiding
De Jaarstukken 2024 zijn gecontroleerd door de accountant en zullen op de datum van raadsbehandeling worden voorzien van een goedkeurende verklaring inzake getrouwheid en rechtmatigheid met betrekking tot de verantwoording op de specifieke uitkeringen (SISA).

Beoogd effect
Met de jaarstukken 2024 leggen wij verantwoording af aan uw raad over het door ons gevoerde beheer en bestuur in het afgelopen jaar.
Met vaststelling van de Jaarstukken 2024 wordt door de raad decharge verleend aan het college voor het gevoerde beheer en bestuur en de financiële mutaties daarbij over het dienstjaar 2024.

Beleidsvrijheid / -ruimte (wettelijk kader)
Gemeentewet, Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en de Financiële verordening Enkhuizen 2023.

Het financieel resultaat 2024
Het financieel resultaat van dienstjaar 2024 bedraagt € 2,849 miljoen positief.
De grootste veroorzakers van dit batig resultaat zijn:

• Saldo begrotingsruimte per 31-1-2024	€	726.000
• Saldo Overhevelingen 2024	€	761.000
• Batig saldo rijksbijdragen en kosten Ontheemden (Oekraïne)	€	790.000
• Lagere bijdrage SED Organisatie	€	486.000

Analyse van dit resultaat treft u in de Jaarstukken in de toelichting op de betreffende programma 's aan.
Van rechtswege wordt het batig resultaat in de Algemene Reserve gestort.

Bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling

In de exploitatie van de gemeente Enkhuizen worden regelmatig kosten gemaakt voor gebiedsontwikkeling die niet altijd (of soms maar ten dele) kunnen worden verhaald op derden. Soms blijken ontwikkelingen wel haalbaar maar kunnen niet alle voorbereidingskosten via anterieure overeenkomst worden verhaald en vaak worden verhaalde kosten pas in een volgend dienstjaar gerealiseerd (“de kosten gaan voor de baten uit”). Bij vaststelling van de Jaarstukken 2023 heeft uw raad voor dekking van deze kosten de bestemmingsreserve Gebiedsontwikkeling ingesteld. In dienstjaar 2024 zijn in dit kader kosten gemaakt die niet in 2024 verhaalbaar zijn. het gaat daarbij om een bedrag van afgerond € 274.000 en het betreft de projecten Nijevoert, Noordvest, Bloemhof, Margarethahof en enkele andere kleine projecten. Voorgesteld wordt deze kosten te dekken uit de BR Gebiedsontwikkeling en toe te voegen aan de Algemene Reserve.
Verder stellen wij voor het college te machtigen om vanaf dienstjaar 2025 het saldo van (nog) niet gedekte kosten en baten in dit kader nog binnen het dienstjaar te verrekenen met deze bestemmingsreserve, zoals dat ook het geval is bij andere bestemmingsreserve met een egalisatiekarakter.

Reserve Weerstandsvermogen
In de Jaarstukken 2024 wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing het benodigd weerstandsvermogen bepaald op € 3.098.000. De raad heeft bij instelling van de reserve Weerstands-vermogen besloten deze reserve jaarlijks te voeden tot 90% van het benodigd weerstandsvermogen. Dit betekent dat het saldo van de reserve Weerstandsvermogen na dienstjaar 2024 € 2.788.000 moet zijn (90% van € 3.098.000) Het saldo van de reserve Weerstandsvermogen bedraagt € 2.133.000. Wij stellen voor € 655.000 (€ 2.788.000 -/- € 2.133.000) vanuit de Algemene Reserve te storten in de reserve Weerstandsvermogen.

Bestemmingsreserve Oekraïne
Het batig saldo van ontvangen rijksvergoedingen voor opvang van vluchtelingen uit Oekraïne en gemaakte kosten daarvoor in 2024 bedraagt voor de drie SED-gemeenten in totaal € 2.370.000. Gelet op het besluit van de drie raden om het jaarlijks saldo van opvang van vluchtelingen uit Oekraïne gelijkelijk te delen door de drie gemeenten bedraagt het aandeel daarvan voor de gemeente Enkhuizen € 790.000.
Uit actuele ramingen blijkt dat het huidige saldo van de BR Oekraïne volstaat voor nog te maken kosten in dit kader, waardoor vanuit het batig resultaat 2024 geen dotatie aan deze bestemmingsreserve nodig is.

Begrotingsrechtmatigheid
Voorheen gaf op basis van de Gemeentewet en Provinciewet de controlerend accountant een oordeel over zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid van de jaarstukken. Na wetswijziging nemen -met ingang van de jaarrekening 2023- de colleges een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening en geeft de accountant nog uitsluitend een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening. Uitzondering hierop is de controle op de specifieke uitkeringen (SISA): de accountant geeft in de controle-verklaring een expliciet rechtmatigheidsoordeel over baten, lasten en balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen.

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 754.456 bedraagt. Het betreft hier aanbestedingen die niet geheel via het voorwaardencriterium tot stand zijn gekomen. Deze onrechtmatigheid blijft ruim binnen de daarvoor door de raad gestelde grens van € 2.558.520.

, , waarin dit voorstel is vastgesteld

Burgemeester en wethouders van
De secretaris, De burgemeester,

Infographic

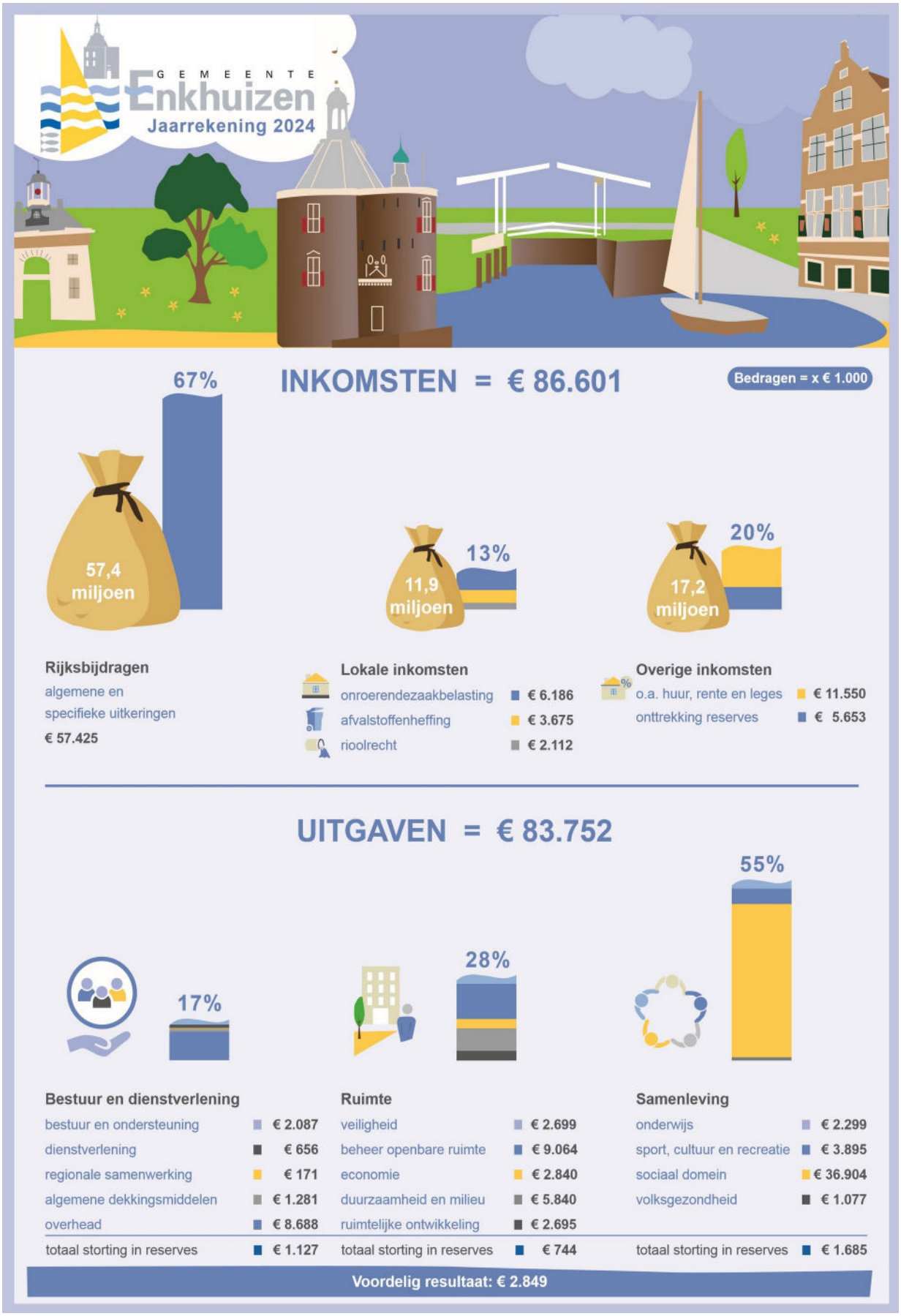

Algemeen

Kerngegevens sociale structuur

	begroting 2024	Ultimo 2024
Aantal inwoners	**18.885**	**18.843**
Waarvan:		
Van 0 t/m 17 jaar	3.531	3.231
Van 18 t/m 74 jaar	13.412	13.497
Van 75 jaar en ouder	1.942	2.115
Aantal leerlingen		
• Basisonderwijs	1.540	1.382
• Voortgezet onderwijs	1.000	1.402
Sociaal domein		
• Eenpersoonshuishoudens	3.474	3.532
• Huishoudens met laag inkomen	1.902	1.995
• Cliënten participatiewet	281	267
• Inwoners met migratieachtergrond	1.496	1.494

Kerngegevens fysieke structuur

Aantal woonruimten	9.022	9.047
Aantal bedrijven	2.445	2.535

Programmaverantwoording

Bestuur en dienstverlening

Portefeuillehouder: J. Hoekstra-Sikkema

Inleiding

Het versterken van de relatie met inwoners vormt de basis voor (betere) besluitvorming. Het is onze wens om het contact met de inwoners te versterken. Inwoners worden daarmee vaker geraadpleegd dan alleen bij de gemeenteraadsverkiezingen. Inwoners, ondernemers en organisaties denken mee en hebben een stem in plannen en besluitvorming

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we hebben behaald. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor hebben gedaan in 2024. De volgende ambities zijn opgenomen in het College Uitvoerings programma (CUP)

Bestuur en ondersteuning	
Ambitie	In Enkhuizen hebben bestuur, inwoners en bedrijven vertrouwen in elkaar en weten elkaar te vinden.
Wat hebben we bereikt?	Bestuurders zijn zichtbaar en aanspreekbaar. Besluitvorming is openbaar. Communicatie en verslaglegging vanuit de gemeenteraad wordt geoptimaliseerd voor de inwoners en ondernemers.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Bestuurders zijn aanwezig bij openingen, ondertekeningen, bedrijfsbezoeken en bewonersavonden. We communiceren via diverse kanalen over de besluiten van het college. Raadsvergaderingen zijn live te volgen met beeld en geluid.

Bestuur en ondersteuning (Inwonersparticipatie)	
Ambitie	In Enkhuizen praten inwoners mee over belangrijke besluiten.
Wat hebben we bereikt?	• Inwoners, ondernemers en organisaties participeren actief mee. • We laten inwoners, ondernemers en organisaties meedenken en een stem hebben in plannen en besluitvorming. • Het is voor inwoners, ondernemers en organisaties aan de voorkant duidelijk hoe en tot welk niveau er sprake is en/of kan zijn van participatie.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Inwoners/ belanghebbenden worden actief betrokken door middel van online en/ of offline participatie. Denk hierbij aan het woonprogramma, de omgevingsvisie, herinrichting Westerstraat en de online enquête over de gewenste kwaliteiten van de nieuwe burgemeester (via het participatieplatform samen.enkhuizen.nl).

Dienstverlening	
Ambitie	Wij zijn een professionele organisatie met oog voor de behoeften en vragen van inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners.
Wat hebben we bereikt?	Een goede, klantvriendelijke dienstverlening aan onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. We gaan er vanuit dat het kan en leggen het duidelijk uit wanneer en waarom iets niet kan. Inwoners en ondernemers kunnen rekenen op klantvriendelijke en bereikbare medewerkers.
Wat hebben we ervoor gedaan?	In 2024 hebben we het onderdeel 'bereikbaarheid' uit het uitvoeringsprogramma focus op DVL voorbereid en afspraken ter verbetering vastgesteld. Leidinggevenden hebben een sturende rol in deze. Deze afspraken worden in 2025 gemonitord middels een onderzoek naar de telefonische bereikbaarheid.

Regionale samenwerking	
Ambitie	Regionale samenwerking is goed, belangrijk én draagt bij aan onze bestuurskracht
Wat hebben we bereikt?	De regionale samenwerking groeit en is ook voor onze gemeente van belang. Op de schaal van Noord-Holland Noord en Westfriesland zijn in 2024 mooie resultaten behaald. Op de schaal van Noord-Holland Noord is met succes een aanvraag ingediend voor een Regiodeal. En in Westfriesland is een belangrijke stap gezet om te komen tot een goede afweging bij de verdeling van de schaarste openbare ruimte. Er is behoefte aan ruimte voor wonen, recreatie, mobiliteit, energietransitie en nog veel meer zaken. De Westfriese gemeenten hebben een Ruimtelijke Agenda Westfriesland opgesteld waarin ordenende principes zijn uitgewerkt die moeten helpen bij zorgvuldige ruimtelijke onderneming. Daarnaast is een start gemaakt met de herijking van het Pact van Westfriesland.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Zowel bestuurlijk als ambtelijk wordt een bijdrage geleverd aan de vele regionale projecten. Waar nodig nemen we ook de verantwoordelijkheid om als bestuurlijk- en/of ambtelijk opdrachtgever bij te dragen aan de regionale samenwerking.

Overhead	
Ambitie	De gemeente Enkhuizen is een professionele gemeente die is uitgerust om de hedendaagse vraagstukken op te kunnen pakken.
Wat hebben we bereikt?	Een solide SED organisatie.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Het afgelopen jaar stond in het teken van doorontwikkeling. We hebben belangrijke stappen gezet om de organisatie verder te versterken. Een belangrijke pijler in 2024 was de evaluatie van de sturingsfilosofie ‘Sturing & Ruimte’. In samenwerking met medewerkers en leidinggevenden is geanalyseerd hoe we sturing en verantwoordelijkheid binnen de organisatie optimaal kunnen inrichten. Dit heeft waardevolle inzichten opgeleverd die bijdragen aan verdere professionalisering en effectieve besluitvorming. We hebben een **medewerkersonderzoek** uitgevoerd, waarin medewerkers de organisatie gemiddeld een 7 gaven. Dit onderzoek bood aanknopingspunten voor verbetering, waaronder aantrekkelijk werkgeverschap en interne samenwerking. Naast dit onderzoek zijn **exitgesprekken** gevoerd door een externe partij, wat extra inzicht heeft gegeven in de beweegredenen van vertrekkende medewerkers en hoe we als organisatie verder kunnen groeien.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Onder dit hoofdstuk vallen de baten en lasten die samenhangen met:

- lokale heffingen (OZB), bestedingen niet gebonden;
- algemene uitkering;
- dividenden;
- nutsbedrijven;
- financiering
- onvoorzien

In onderstaand overzicht is weergegeven hoe het bedrag voor algemene dekkingsmiddelen in 2024 is opgebouwd:

Algemene dekkingsmiddelen

	Rekening 2024
Lokale heffingen	6.504
Algemene Uitkeringen	46.329
Dividenden	439
Nutsbedrijven	46
Financieringsfunctie	-23
Overige baten/lasten	137
Onvoorzien	0
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	53.432

Toelichting algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen

Lokale heffingen bestaan uit gebonden en niet gebonden heffingen.
Gebonden heffingen zijn niet vrij aanwendbaar en mogen maximaal kostendekkend worden geheven, zoals de afvalstoffenheffing en rioolheffing. Deze heffingen worden verantwoord op het programma waar ook de kosten worden gemaakt.
De niet gebonden heffingen zijn Onroerende Zaak Belasting (OZB), toeristenbelasting, forensen-belasting, vermakelijkhedenretributie en precariobelasting. Deze belastingen zijn vrij aanwendbaar. Ook de baten inzake dwanginvordering worden in deze post meegenomen.
Het bedrag aan lokale heffingen in het overzicht hierboven is de netto verantwoording van de opbrengst (baten minus lasten). Dit wijkt af van de tabel in de paragraaf lokale heffingen waar alleen de baten zijn verantwoord.
In de OZB is een indexatie van 3,9% opgenomen. Daarnaast is de OZB verhoogd met 3%. Dit heeft te maken met de ombuigingen waarbij de OZB in 2023 conform het amendement Van Galen in plaats van 8% met 5% is verhoogd. De resterende 3% is toen doorgeschoven naar 2024 en is nu in 2024 geheven boven de indexatie van 3,9%.
Bij de gebonden heffingen is een indexatie van 3,9% per jaar toegepast, zoals opgenomen in de uitgangspunten in de Kadernota 2023-2027.

Algemene uitkering

In de bijgestelde begroting 2024 is € 46.328.000 opgenomen voor de algemene uitkering.
De werkelijke inkomsten inzake de Algemene uitkering in 2024 bedragen € 46.329.000.
Deze inkomsten betreffen de algemene uitkering 2024 en bijstelling van de algemene uitkeringen voor de dienstjaren 2022, 2023 en 2024.

BTW compensatiefonds (BCF)

Het Btw-CompensatieFonds (BCF) is ingevoerd in 2003. Gemeenten kunnen (een groot deel van) hun BTW kosten declareren bij het Btw-compensatiefonds. Doel van deze maatregel is o.a. om het inbesteden (geen BTW) en uitbesteden (wel BTW) bij gemeenten budgettair gelijk te schakelen.

Het BCF wordt gevoed vanuit het gemeentefonds: wat door gemeenten wordt gedeclareerd bij het BCF wordt door het Rijk gekort in het Gemeentefonds en werkt dus door in de algemene uitkering.Op basis van declaraties uit het verleden wordt de onttrekking uit het gemeentefonds geraamd en achteraf afgerekend. In dienstjaar 2024 is € 489.000 toegevoegd aan de algemene uitkering als gevolg van lagere claims door gemeenten op het BCF dan geraamd.

Dividend

BNG

Het resultaat van de BNG over het boekjaar 2023 bedroeg € 254 miljoen. Aan de aandeelhouders werd 50% na belastingen uitgekeerd; een bedrag van € 2,16 per aandeel (2022: € 2,50 per aandeel). Voor Enkhuizen betekent dat een dividenduitkering van € 282.000

ALLIANDER

Het resultaat van Alliander over het boekjaar 2023 bedroeg € 267 miljoen (2022 bedroeg 198 miljoen). Van dit resultaat werd € 120,3 miljoen uitgekeerd aan de aandeelhouders. Voor Enkhuizen bedroeg dit € 109.000 (2022 € 74.000). Daarnaast keerde Alliander een interim-dividend 2024 uit van € 53 miljoen. Dit bedrag was het gevolg van de verkoop van Kenter. Voor Enkhuizen bedroeg dit interim dividend € 48.000.

Dividend	Totale boekwaarde	Begrote inkomsten	Werkelijke inkomsten
163 Aandelen Stadsherstel	7	geen	Geen
130.650 aandelen BNG	296	282	282
124.198 aandelen Alliander	66	155	157
30 aandelen HVC - Afvalbeheer Westfriesland	1	geen	geen
810 aandelen Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord	1	geen	geen

Nutsbedrijven	Begrote inkomsten	Werkelijke inkomsten
Garantstelling HVC	50	46

Financiering

De Gemeente Enkhuizen heeft per 1 januari 2024 voor een bedrag van € 43.017.000 aan langlopende leningen aangetrokken. Afgelost werd een bedrag van waarvan € 4.620.000, zodat het bedrag aan langlopende financiering per 31-12-2024 uit komt op een bedrag van € 38.397.000. De hiermee gepaard gaande rentelasten bedragen € 598.000. De overige financieringslasten bedragen € 77.000. Na de rentebaten (€ 353.000) en de doorbelasting aan de taakvelden (€ 300.000) resteert op het taakveld treasury een nadeel van € 22.000.

Overhead

Overhead moet centraal begroot en verantwoord worden in de begroting en in de jaarstukken. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primair proces. Enkele voorbeelden zijn: leidinggevenden primaire proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken,

bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie.

Het uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taakvelden/activiteiten. In het BBV worden baten en lasten van overhead niet onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd, maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

In onderstaand overzicht wordt weergegeven hoe het bedrag voor overhead in 2024 is opgebouwd:

Overhead

	Rekening 2024	
	Lasten	*Baten*
Overhead SED	6.342	
Huisvesting	844	-615
ICT DeSom	1.027	-975
Ondersteuning organisatie	146	
Communicatie	65	
Juridische Zaken	24	
Algemene kosten bedrijfsvoering	246	-55
Totaal Overhead	8.693	-1.645

Bijdrage aan de SED Organisatie

Zie toelichting in hoofdstuk financiën onderdeel toelichting bijdrage SED

Vennootschapsbelasting

Als gevolg van de invoering van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' zijn gemeenten verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen, als zij een fiscale onderneming hebben.

Om de belastinglast voor de jaarrekening 2024 in te schatten, is onderzocht bij welke activiteiten opbrengsten van derden worden ontvangen en of deze activiteiten mogelijk te kwalificeren zijn als ondernemersactiviteiten. Op de activiteiten van de gemeente wordt geen winst behaald. De gemeente zal bij het opstellen van de jaarrekening 2024 daarom geen rekening hoeven te houden met een belastinglast.

Onvoorzien

De post onvoorzien wordt in de begroting opgenomen voor uitgaven waarmee tijdens het opmaken van de begroting (in de zomer) geen rekening kon worden gehouden. Hiervoor wordt jaarlijks een bedrag van € 27.000 opgenomen.

De post onvoorzien ad € 27.000 is niet aangewend.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	JR 2024 0,43
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen begroting	JR 2024 0,43
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	SED organisatie	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten extern *)	SED organisatie	*
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	JR 2024 8,27%

*) De indicatoren zoals deze hier zijn weergegeven, kunnen alleen worden berekend voor gemeenten waarbij de ambtelijke ondersteuning niet is uitbesteed. In het geval van Enkhuizen is de ambtelijke ondersteuning ondergebracht bij de SED organisatie. Wanneer deze indicatoren worden berekend, geeft dit een afwijkend beeld ten opzichte van andere gemeenten. Daarom zijn deze indicatoren niet ingevuld.

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samengewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- SED organisatie,
- Shared Service Centrum DeSom,
- Westfries Archief,
- Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS),
- Alliander NV en
- NV Bank Nederlandsche gemeenten (BNG).

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Totaal lasten	11.710	13.941	**12.883**
Totaal baten	-52.404	-56.197	**-56.557**
Saldo van baten en lasten	**-40.694**	**-42.256**	**-43.674**
Toevoeging aan reserves	0	1.114	**1.127**
Onttrekking aan reserves	-59	-3.767	**-2.642**
Resultaat	**-40.753**	**-44.909**	**-45.189**

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2024 t.o.v. B2024 (>€ 20.000)	Bedrag	V/ N
Lasten:		
Bijdrage SED	*1.068*	*V*
Overhevelingsbesluit	550	V
Wachtgeld en APPA	-321	N
Storting voorziening dubieuze debiteuren	-35	N
Vrijval post onvoorzien	28	V
Bijdrage DeSom	119	V
Afwikkeling VSO	-29	N
CUP regionale samenwerking (doorbelasting SED)	36	V
Treasury	-58	N
Overige verschillen	*-300*	*N*
Totaal lasten:	1.058	V
Baten:		
Bijdrage DeSom	23	V
Huisvesting doorberekening en huuropbrengsten	173	V
Toeristenbelasting	76	V
Onroerendzaakbelasting eigendom niet-woning	-48	N
Treasury	36	V
SPUK uitkering sport	55	V
Overige verschillen	*45*	*V*
Totaal baten:	360	V
Totaal verschil	1.418	V

Het totale resultaat van programma 1 is in vergelijking met de begroting € 1.418.000 voordelig.
De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Bijdrage SED (€ 1.068.000 voordeel)
Zie toelichting in hoofdstuk Financiën, onderdeel *toelichting bijdrage SED.*

Overhevelingsbesluit € 550.000 voordeel)
Rekenkameronderzoek € 10.000
Vernietiging archief € 6.000
Project bouwdossiers € 37.000
Herhuisvesting functies stadskantoor € 357.500
SED budgetten € 98.000\Verbetering dienstverlening € 41.000

Wachtgeld en APPA (€ 321.000 nadeel)
Door een verlaging van de wettelijke rekenrente moet het in voorziening opgenomen bedrag worden verhoogd om aan toekomstige verplichtingen te kunnen voldoen. Een verhoging is verder nodig in verband met de lopende wachtgelduitkering.

Storting voorziening dubieuze debiteuren € 35.000
Omdat we rekening houden met een aantal vorderingen die mogelijk niet inbaar zijn is een bedrag van € 35.000 toegevoegd aan de voorziening.

Afwikkeling VSO (€ 29.000 nadeel)
Op basis van regelgeving moeten kosten na 2024 voor oud-medewerkers in zijn geheel in dienstjaar 2024 worden genomen. Deze zijn niet geraamd

Bijdrage DESOM (€ 119.000 voordeel)
De bijdrage aan SSC DeSom is in 2024 lager uitgevallen doordat de uiteindelijke vastgestelde begroting van DeSom afweek ten opzichte van de opgenomen raming bij de gemeente.

CUP regionale samenwerking (€ 36.000 voordeel)
De regionale samenwerkingsprojecten hebben in 2024 minder personele inzet vanuit de SED Organisatie gevraagd

Treasury (€ 58.000 nadeel)
Het voordeel op de rentebaten ad € 36.000 is verrekend met de taakvelden. Per saldo resteert een bedrag van € 22.000 op het taakveld treasury.

Baten

Bijdrage DESOM (€ 23.000 voordeel)
De bijdrage aan SSC DeSom wordt voor 95% doorberekend aan de SED Organisatie. Voor de gemeente Enkhuizen geeft dit een voordeel van € 23.000.

Huisvesting doorberekening en huuropbrengsten € 173.000 voordeel
De koepelvrijstelling is een btw-vrijstelling die geldt voor samenwerkingsverbanden van organisaties die vrijgestelde of niet-btw-belaste prestaties verrichten. Deze vrijstelling zorgt ervoor dat gemeenten efficiënter kunnen samenwerken zonder extra btw-druk. Om te kunnen werken binnen de koepelvrijstelling zijn er voorwaarden bepaald. Om aan de voorwaarden van de koepelvrijstelling te voldoen, moeten de huisvestingslasten worden doorberekend aan de SED organisatie. Bij de gemeente ontstaat hierdoor een voordeel. In de jaarstukken van de SED is hier een nadeel zichtbaar.

Toeristenbelasting (voordeel € 76.000)
Vermakelijkheden retributie wordt per kwartaal achteraf opgelegd. Het 4e kwartaal werd in het verleden geboekt in het volgende boekjaar. Het 4e kwartaal 2024 is geboekt in 2024, waardoor er totaal 5 kwartalen geboekt zijn in 2024, wat eenmalig een voordeel van € 38.470 oplevert. Zowel de haven van Enkhuizen als Enkhuizen zelf hebben meer overnachtingen gehad dan verwacht en daarnaast zijn er door een externe partij controles op de

toeristenbelasting uitgevoerd. Ook hieruit zijn meer overnachtingen gekomen dan in 1e instantie opgegeven.

Onroerendezaakbelasting eigendom niet-woning (nadeel € 48.000)
Het aantal WOZ-objecten waarvoor OZB Eigendom niet-woning is opgelegd, is in 2024 gedaald met ca. 50 ten opzichte van 2023. Wij zullen deze uitkomst verder analyseren in 2025.

Treasury voordeel € 36.000
In de najaarsnota is al rekening gehouden met hogere rentebaten. In de jaarrekening bleken de rentebaten nog weer iets gunstiger uit te vallen.

Ruimte

Portefeuillehouder: W. Bijman

Inleiding

In 2024 hebben we ingezet op de voorbereiding van woningbouwprojecten voor een duurzame, gezonde en evenwichtige woningmarkt met passende woningen voor onze inwoners. Tegelijkertijd hebben we de kwaliteit en vitaliteit van onze mooie vitale binnenstad bevorderd door een goed beheer van de openbare ruimte en het verbeteren van het parkeren en verkeersstromen. Verder hebben we ingezet op het verhogen van de veiligheid door het tegengaan van ondermijning. Naast het behoud van ons waardevolle erfgoed en cultuurhistorie, het 'vermarkten' van onze prachtige stad door toeristische promotie, hebben we bijgedragen aan het verhogen van de duurzaamheid en verbeteren van het klimaat.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Hieronder geven we inzicht in de doelen die we hebben behaald. Per doelstelling geven we aan wat we daarvoor hebben gedaan in 2024.

Veiligheid	
Ambitie	Een leefbaar en veilig Enkhuizen is voor iedereen prettig om te wonen.
Wat hebben we bereikt?	Wij willen dat alle inwoners, ondernemers en bezoekers veilig en overlastvrij kunnen leven in onze gemeente.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Door zichtbare en meer gerichtere handhaving in te zetten op probleem- en/of aandachtsgebieden. We hebben uitvoering gegeven aan het Integraal veiligheidsplan en hebben de onderwerpen hieruit opgepakt, uitgevoerd en uitgerold.

Veiligheid	
Ambitie	Als gemeente willen wij een sterk signaal afgeven door aanhoudende overlast, ondermijnende activiteiten, geweld of (jeugd)criminaliteit terug te dringen.
Wat hebben we bereikt?	De veiligheidsgevoelens binnen de gemeente nog meer te verbeteren door ergernissen sneller en gerichter aan te pakken.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Enerzijds is op preventief vlak ingezet op bewustwording van ondermijning en cybercriminaliteit. Anderzijds is aan de repressieve kant veel inzet gepleegd op lopende en nieuwe zorg- en Veiligheidscasussen, waarbij er veelal sprake was van ernstige multi problematieken.

Horeca- en Evenementen	
Ambitie	Als gemeente willen wij ons blijven inzetten voor een gastvrij Enkhuizen.
Wat hebben we bereikt?	We willen duidelijkheid bieden aan de horeca, ondernemers en organisatoren wat zij wel of niet mogen qua (winter)terrassen en evenementen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Na het vaststellen van de horecavisie is deze vertaald naar een nieuw horeca- en terrassenbeleid, welke in Q1 van 2025 door de raad vastgesteld kan worden.

Krediet voor hydraulische installatie winkelgebied	
Ambitie	Een veilig winkelgebied/voetgangersgebied
Wat hebben we bereikt?	Het voetgangersgebied is alleen toegankelijk voor voetgangers, uitgezonderd de venstertijden voor laden en lossen. Het programma van eisen, voor de hydraulische afsluiting, is vastgesteld en de opdracht tot uitvoering is gegeven.
Wat hebben we ervoor gedaan?	De bebording "voetgangersgebied" is op orde gebracht en de daar onderliggende verkeersbesluiten geëvalueerd. Er is extra onderzoek gedaan naar het totale beweegbare palen concept in de Westerstraat.

Openbare ruimte	
Ambitie	In Enkhuizen sluit de parkeer- en verkeerssituatie aan op de behoefte van inwoners, ondernemers en bezoeker
Wat hebben we bereikt ?	Verbeteren van de parkeer- en verkeerssituatie om zodoende meer ruimte te bieden voor betere leefbaarheid en het historisch karakter van de stad.
Wat hebben we ervoor gedaan?	In de dienstregeling voor de buurtbussen zijn in Noord-Holland-Noord meerdere diensten gewijzigd. Voor buurtbus 438 is de dienst ongewijzigd gebleven. Hierbij is met de provincie ingezet op de drukte van deze lijn waarbij er meerdere bussen in de spits in Enkhuizen rijden om reizigers te bedienen In juni 2024 heeft de raad een besluit genomen en is de voorbereiding te starten voor de uitbreiding van het parkeerareaal in het Julianaplantsoen en een extra dek op de Deense Ossenmarkt.

Beheer openbare ruimte	
Ambitie	De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde kwaliteitsniveau brengen en houden.
Wat hebben we bereikt ?	Efficiënter onderhouden van de woonomgeving.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Bruggen: Groot Onderhoud Compagniesbrug (nieuwe drukcilinder in bewegingsmechanisme). Vervangen overgangen brug E050 (Nelson Mandeladreef). Vervangen kademuur Rommelhoek Vervangen 5 bruggen Gommerswijk Vervangen houten onderdelen van de Buitenhavensteiger (zijde Havengebouw). Vervangen houten dek Bep Glasius steiger Vervangen remmingwerken aan weerszijden Blauwpoortbrug. Inspecteren civiele kunstwerken. Beschoeiingen en water Vervangen beschoeiing deel Driebanen. Vervangen beschoeiing deel Oude Gracht. Vervangen beschoeiing Noorderland. Inspecteren en reinigen areaal duikers. Baggeren vijver Snouck van Loosenpark. Opstarten baggerwerk 2024-2025 (regulier baggerwerk, meervoudig onderhands aanbesteed). Wegen Deklagen vervangen op de Sebastiaan Centenweg en rotonde. Deklaag vervangen op industrieterrein Schepenwijk Deklaag van het fietspad naast het RSG vervangen. Belijning op wegen vervangen. Asfaltschades op buitenwegen hersteld. Klein onderhoud elementenverharding. Openbare verlichting De openbare verlichting in de Gommerswijk West en Oost gelegen tussen Trappel-end, Noorder/Zuider-Bolwerk, Kerkeland en Hoekland is vervangen. Tevens zijn er kleine kabel- en kast reconstructies uitgevoerd om veilig werken aan de elektrische installaties te waarborgen en de openbare verlichting te laten functioneren. Groen In 2024 werd voldaan aan het onderhoudsniveau B. In tegenstelling tot de andere gebieden is de gewenste ambitie in het Snouck van Loosenpark een A-niveau (met

	uitzondering van de hagen). De kwaliteit van het Snouck van Loosenpark over het geheel 2024 is een B-niveau. <u>Spelen</u> De speelvoorzieningen zijn veilig en voldoen aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen. Speeltoestellen stimuleren bewegingen en coördinatie van kinderen tijdens het spel.

Economie	
Ambitie	Enkhuizen is een stad waar economie en werkgelegenheid ruim baan wordt geboden.
Wat hebben we bereikt?	Ingezet op bieden van een aantrekkelijk klimaat voor ondernemers. Ingezet op samenwerking met andere partijen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Uitvoering gegeven aan de lokaal economische agenda (accountplan) zodat de samenwerking met lokale en regionale ondernemersverenigingen gecontinueerd en versterkt wordt. • Het relatienetwerk versterkt door actief bedrijven te bezoeken en aanwezig te zijn bij bijeenkomsten georganiseerd door de ondernemersfederatie. • Onderzoek kernwinkelgebied uitgevoerd met daarin 10 aanbevelingen. Hiermee is duidelijk geworden waar de gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren op zouden kunnen inzetten om een toekomstbestendig centrum te behouden en te versterken. • Onderzoek Schepenwijk en Krabbersplaat gestart waarmee eerste stap is gezet naar een toekomstbesteding bedrijventerrein. • Ondernemers ondersteuning geboden via het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord op het gebied van financiering, verduurzaming, innoveren, digitaliseren. • Op regionaal niveau de ontwikkelingen en initiatieven afgestemd op het gebied van bedrijventerreinen, winkelgebieden, agrarische sector en huisvesting van buitenlandse werknemers. • Het ondernemersklimaat gestimuleerd via het budget Regionaal Economische Agenda. We dragen daarmee bij aan projecten die de economie stimuleren zoals Talent Academy, Greenport Noord-Holland Noord, toeristische promotie van de regio Westfriesland en het Startersloket Westfriesland.

Economie	
Ambitie	Enkhuizen is een toeristvriendelijke en gastvrije stad.
Wat hebben we bereikt?	De stad aantrekkelijker gemaakt Toeristisch product versterkt Ingezet om horeca meer ruimte te bieden Ingezet om havens aantrekkelijk te houden
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Vaststellen van een Toeristische Visie 'Welkom in Enkhuizen 2024-2030' met actieprogramma; • Onderzoek naar de impact van riviercruisevaart op Westfriesland uitgevoerd; • Samenwerking gestimuleerd tussen gemeente, toeristische ondernemers en Stichting Marketing Enkhuizen (o.a. 1e werksessie georganiseerd tussen gemeentebestuur en het Toeristisch Platform Enkhuizen) • Enkhuizen is een onderdeel van een groter toeristisch product: Westfriesland. We hebben ingezet op goede een wisselwerking met promotie van de regio via: - het magazine Beleef Westfriesland; - lancering van de website www.beleefwestfriesland.nl met uitagenda; - Gestart met 'Beleef Westfriesland' op de socials; - Promotieplan Regio Westfriesland geactualiseerd; - Voorbereidingen getroffen om de regio promotie van Beleef Westfriesland door te ontwikkelen in de komende 4 jaar; • Voorbereidingen getroffen voor een toeristische papieren plattegrond voor de regio Westfriesland.

LEADER Subsidie	
Ambitie	Westfriesland is een vitaal, beleefbaar en duurzame regio.
Wat hebben we bereikt?	Financiële ondersteuning geboden aan initiatieven uit de samenleving die gericht zijn op het leven en werken in de plattelandsgemeente.
Wat hebben we ervoor gedaan?	In 2024 hebben de eerste projecten akkoord gekregen van de Lokale Actiegroep voor een LEADER subsidie.

Duurzaamheid en milieu: duurzaamheid	
Ambitie	Enkhuizen kent een duurzame klimaatbestendige bebouwde omgeving.
Wat hebben we bereikt ?	CO2 reductie door het verduurzamen van de bebouwde omgeving (inclusief bedrijventerreinen) en opwek van duurzame energie.
Wat hebben we daarvoor gedaan ?	• Met de CDOKE subsidie van het rijk is uitvoerende capaciteit vergroot.

	• We hebben de inwoners en bedrijven geïnformeerd hoe ze zuinig om kunnen gaan met energie, kunnen isoleren en duurzame energie op kunnen wekken. • We hebben de inwoners en bedrijven geïnspireerd door te communiceren over goede voorbeelden via de eigen website SamenEnDuurzaam.nl en het Duurzaam Bouwloket. • Vanuit het Nationaal Isolatie Programma (NIP) is een lokale isolatieaanpak opgesteld. De uitvoering is in 2024 aan '*Klimaatroute*' aanbesteed en loopt door tot 2027. • Het uitvoeringsprogramma aanpak energiearmoede is afgerond. • Met enkele bedrijven wordt onderzoekt of Geothermie een mogelijke oplossing kan zijn als duurzame bron voor warmte. • Met de coöperatie Buurtwarmte Enkhuizen is verder ontwikkeld om een zeer lage temperatuur (ZLT) warmtenet voor een deel van de Gommerwijk West te realiseren. • De RES 2.0 is opgesteld en aangeboden aan de raad. • De ambitie voor opwek van duurzame energie is verwerkt in de Omgevingsvisie. • Er is een Routekaart verduurzaming eigen vastgoed gemaakt en in vervolg hierop wordt een strategisch vastgoed plan (beleidsmatig) opgesteld.

Duurzaamheid en milieu: klimaatadaptatie	
Ambitie	Enkhuizen groeit actief mee met klimaatverandering om in 2050 hetzelfde beschermingsniveau als nu te hebben.
Wat hebben we bereikt ?	Inrichting van de openbare ruimte is klimaatbestendig en waterrobuust uitgevoerd ten aanzien van de thema's wateroverlast, hittestress, droogte en gevolgen van overstromingen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	- Er is verdere uitvoering gegeven aan de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie. In dat kader is bijvoorbeeld actualisatie van de klimaatstresstest voorbereid en is het project 'Stimulans op klimaatadaptatie bij bedrijventerreinen' gestart. - Er is gestart met het vertalen van de klimaatkansenkaart en het rapport over de vergroeningslocaties naar concrete inrichtingseisen voor de openbare ruimte die worden vastgelegd in een beleidsplan.

Duurzaamheid en milieu : afval	
Ambitie	Enkhuizen beschikt over een adequate afvalinzameling en -verwerking
Wat hebben we bereikt ?	Met uitvoering van het Afvalbeleidsplan en het uitvoering geven aan de aanbevelingen uit de evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst met HVC, hebben we een goede balans gevonden tussen dienstverlening, kosten en milieuresultaat.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Uitvoering gegeven aan Afvalbeleidsplan. De ondergrondse containers en GFE cocons zijn geplaatst en in gebruik genomen. Uitvoering gegeven aan aanbevelingen van de evaluatie dienstverleningsovereenkomst, waaronder deelname Benchmark, uitvoering onderzoek toekomstkader afvalinzameling en marktoriëntatie en samenwerking met HVC en regio verbeterd.

Opstellen beheers- en uitvoeringsplannen begraafplaats	
Ambitie	Adequaat, efficiënt en piëteitsvol beheer begraafplaats.
Wat hebben we bereikt ?	Actuele administratie, heldere uniforme organisatiestructuur en inzicht in begraafcapaciteit
Wat hebben we ervoor gedaan?	De startnotitie begraafplaatsen Enkhuizen is afgerond. In 2025 wordt het beheer- onderhoudsplan opgesteld

Overdracht bodemtaken	
Ambitie	Een duurzame bodemkwaliteit.
Wat hebben we bereikt?	Door nieuwe bodem- en grondwaterverontreinigingen te voorkomen en verontreinigde ondergrond te sanering en/of te beheren hebben we bijgedragen aan een duurzame bodemkwaliteit waarbij zich geen risico's voordoen voor de gezondheid en het milieu. Vanuit het oogpunt van kennis, schaalgrootte, kritieke massa, efficiëntie en ter voorkoming van versplintering is de uitvoering van de bodemtaken ondergebracht bij de omgevingsdienst.
Wat hebben we ervoor gedaan?	Door het evenwichtig toedelen van functies aan locaties en het stellen van regels aan activiteiten wordt de gewenste bodemkwaliteit bereikt. Het gaat hierbij om de chemische bodemkwaliteit en om thema's zoals het verlies van organische stof of verzilting. De bodemtaken met betrekking tot toezicht, handhaving, vergunningverlening en advisering heeft de omgevingsdienst op een adequate manier uitgevoerd. De volledige verantwoording vindt plaats in het (bestuurlijk) jaarverslag van deze gemeenschappelijke regeling.

Zonnepanelenbeleid	
Ambitie	Enkhuizen heeft een duurzame binnenstad
Wat hebben we bereikt?	Er is een werksessie met de gemeenteraad gehouden over de versoepeling van het zonnepanelenbeleid, waarvan de uitkomsten kunnen worden verwerk in het huidige zonnepanelen beleid.
Wat hebben we ervoor gedaan?	- Er is opdracht gegeven aan een extern bureau voor aanpassing van het zonnepanelen beleid; - er is een werksessie georganiseerd om wensen en ideeën over de aanpassingen in beeld te brengen.

Ruimtelijke ontwikkeling	
Ambitie	Een gezonde evenwichtige woningmarkt met passende woningen, voor nu en later.
Wat hebben we bereikt?	We hebben gewerkt aan het versnellen van de woningbouwopgave met een betaalbaar, gevarieerd, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep. We hebben ons ingezet om tot en met 2030 1.200 nieuwe woningen te realiseren.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We hebben samen met de gemeente Stede Broec een stedenbouwkundige visie vastgesteld voor het project Nijevoert. Daarnaast hebben voorbereidingen getroffen voor het sluiten van de anterieure overeenkomst met de initiatiefnemers en zijn we gestart met de voorbereidingen voor de planologische procedure; • We hebben participatiebijeenkomsten georganiseerd ten aanzien van het ontwerp voor het project Zilverstraat-Hoogstraat. We hebben binnen de door de gemeenteraad gegeven kaders het plan verder geoptimaliseerd; • We hebben volgens de gesloten intentieovereenkomst de haalbaarheid van de realisatie van het project Gommerwijk West-West onderzocht conform de betaalbaarheidsdoelstellingen van de Woondeal. We hebben voorbereidingen getroffen voor het sluiten van de koop- en realisatieovereenkomst met de initiatiefnemers; • We hebben het bestemmingsplan vastgesteld ten aanzien van de herstructurering in de Bloemenbuurt; • We hebben gewerkt aan een nieuw woonprogramma voor de komende jaren. In 2025 wordt dit woonprogramma opgeleverd; • We hebben samen met de HAR E en de Stichting Woondiensten Enkhuizen nieuwe prestatieafspraken gemaakt.

Ruimtelijke ontwikkelingen: Erfgoed	
Ambitie	Enkhuizen is een stad waarin erfgoed bewaard blijft en voor iedereen toegankelijk is.
Wat hebben we bereikt?	Er is uitvoering gegeven aan het actieplan van het erfgoedbeleid. In dat kader; - is de Erfgoeddag georganiseerd in combinatie met de Open Monumentendag waarmee is de motie van de raad uitgevoerd; - zijn subsidies verstrekt ten behoeve van de instandhouding van monumenten; - is een monument aangewezen en zijn twee andere aanwijzingen zijn in voorbereiding; - heeft de tentoonstelling 'Blik op Enkhuizen' plaatsgevonden, waarbij werken uit de gemeentelijke collectie ten toon zijn gesteld; - zijn er reparaties uitgevoerd aan het gobelin in het stadhuis, werken van P. Egmond en aan het goudleerbehang van het weeshuis.
Wat hebben we daarvoor gedaan?'	- in samenwerking met maatschappelijke partijen zijn de Open Monumentendag en de Erfgoeddag georganiseerd; - Subsidieaanvragen zijn in behandeling genomen en afgehandeld - procedures zijn gestart, en deels afgerond, om monumenten aan te wijzen. Daarbij is opdracht gegeven om te komen tot de benodigde onderbouwing; - monumenteigenaren zijn geadviseerd over aanpassing en/of verduurzaming van hun pand; - de erfgoedcollectie is nader in beeld gebracht in een nieuw registratiesysteem en de acties zijn in gang gezet om deze digitaal te ontsluiten. Er is een website gebouwd en er is gestart met het op beeld vastleggen van de erfgoedcollectie; - er is actief geparticipeerd in processen om tot herbestemming van monumentale panden te komen; - onderzoeken zijn gestart om te komen tot een restauratieplan voor het goudleerbehang van het voormalige weeshuis; - er is opdracht gegeven om samen met andere voormalige Zuiderzeegemeenten in beeld te brengen wat mogelijkheden zijn om maritiem erfgoed te behouden en in te kunnen zetten als vliegwiel voor nieuwe ontwikkelingen. Een en ander in lijn met de nota 'Erfgoed als vliegwiel'; - organiseren van een tentoonstelling 'Blik op Enkhuizen'. - schades aan het historisch interieur van het stadhuis en aan de deelcollectie schilderijen zijn in beeld gebracht en er is opdracht gegeven tot reparatie van diverse schades.

Woonakkoord	
Ambitie	Westfriesland behoort tot de 10 beste woonregio's van Nederland.
Wat hebben we bereikt?	• Tot en met 2030 worden in Westfriesland 12.500 nieuwe woningen gebouwd. In 2023 tot en met het eerste half jaar van 2024 zijn in de regio circa 1050 nieuwe woningen opgeleverd; • We hebben gewerkt aan het versnellen van de woningbouwopgave met een betaalbaar, gevarieerd, aantrekkelijk en duurzaam woonaanbod voor iedere doelgroep; • We hebben gewerkt aan het op peil houden en uitbouwen van de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de bestaande voorraad; • We hebben onderscheidende en complementaire nieuwbouw producten aan de regionale woningvoorraad toegevoegd; • We hebben langer zelfstandig wonen gestimuleerd.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We hebben samen met ontwikkelaars, de provincie en de corporaties uit de regio versnellingstafels georganiseerd gericht op de versnelling van de realisatie van de woningbouwopgave uit de Woondeal. Daarnaast hebben we eventuele nieuwe woningbouwlocaties in beeld gebracht welke kansrijk zijn om tot en met 2030 tot ontwikkeling te laten komen; • We hebben een nieuw flexibel regionaal afwegingskader voor Westfriese nieuwbouwinitiatieven ontwikkelt. Dit kader geeft richting en ruimte voor ideeën vanuit de markt. Aan de hand van dit kader zijn nieuwbouwplannen regionaal afgestemd.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	2023:08:00
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2022: 3,4
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2023: 5,3
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2023: 0,8
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2023: 7,7
Functiemenging	%		2022: 49,8
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners van 15 tm 64 jaar		2023: 170,9
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner		2023: 165

Hernieuwbare elektriciteit	%		2022: 13,5
Gemiddelde WOZ waarde	x € 1.000	CBS	2024: 321
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2022: 1,3
Demografische druk	%	CBS	2024: 76,9
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2024: 912
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In euro's	COELO	2024: 996

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma werken we met de volgende gemeenschappelijke regeling:

- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord
- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.
- Archeologie West-Friesland
- WerkSaam Westfriesland.
- Recreatieschap Westfriesland en
- Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord.

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Totaal lasten	19.988	23.975	**23.136**
Totaal baten	- 8.392	- 11.134	**- 11.530**
Saldo van baten en lasten	**11.596**	**12.841**	**11.606**
Toevoeging aan reserves	843	665	**744**
Onttrekking aan reserves	- 855	- 2.179	**- 1.359**
Resultaat	**11.584**	**11.327**	**10.991**

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2024 t.o.v. B2024 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	35	V
Bijdrage SED	-390	N
Overhevelingsbesluit programma 2	1.081	V
Brandweerkazerne	-27	N
Openbare orde en veiligheid	70	V
Wegen Onderhoud	-148	N
Wegen/verhardingen: reiniging en onkruidbestrijd	43	V
Verkeersmaatregelen	42	V
Bruggen onderhoud	-46	N
Haven	100	V
Waterwegen	-42	N
REZ	100	V
Economische promotie	26	V
Openbaar groen	43	V
Riolering	84	V
Afvalinzameling	-178	N
Omgevingsdienst	53	V
Klimaat en duurzaamheid	-125	N
Exploitatie begraafplaats	-32	N
Omgevingswet	149	V
Plankosten	-274	N
Grondexploitaties	107	V
Volkshuisvesting	20	V
Woningmarkt	75	V
Geo-informatie	24	V
Overige verschillen	50	V
Totaal lasten:	840	V
Baten:		
Haven	60	V
Afvalinzameling	109	V
Klimaat en duurzaamheid	226	V
Begraafplaats	-21	N
Overige verschillen	22	V
Totaal baten:	396	V
Totaal verschil	1.236	V

Het totale resultaat van programma 2 is in vergelijking met de begroting € 1.236.000 voordelig.

In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar. De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht.

Lasten

Kapitaallasten (€ 35.000 voordeel)

Als gevolg van het niet of later realiseren van investeringen vallen de kapitaallasten lager uit.

Bijdrage SED (€ 390,000 nadeel)

Zie toelichting in hoofdstuk Financiën, onderdeel *toelichting bijdrage SED.*

Brandweerkazerne (€ 27.000 nadeel)

In 2024 is het waterverbruik bij de brandweerkazerne verhoogd door een afrekening van 2023 welke later in 2024 werd verwerkt. Dit kwam door het gebruik van het waterpunt door Oekraïners. Deze kosten worden in 2025 verrekend met de bestemmingsreserve Oekraïne. Daarnaast zijn er hogere onderhoudskosten ontstaan door de extra keuringen die om de vier jaar plaatsvinden, wat heeft geleid tot hogere uitgaven dan oorspronkelijk begroot.

Openbare orde en veiligheid (€ 70.000 voordeel)

Het budget bestaat uit zowel personeel- als materiaalkosten, waarbij een groot gedeelte voorkomt uit personeel- en materiaalkosten, zoals de handhavingskosten.
Waarbij minder budget is gebruikt dan vooraf begroot.

Wegen Onderhoud (€ 148.000 nadeel)

In de najaarsnota is een deel van het onderhoudsbudget afgeroomd. De verwachting bij de aannemer was dat zij niet alle opdrachten konden uitvoeren in 2024. Deze werkzaamheden zijn opnieuw ingepland over de komende jaren. Wel hebben in de periode na de najaarsnota extra ingezet op het veilig houden van de wegen door middel van het herstellen van scheuren en andere onderhoudswerkzaamheden in het asfalt. Dit is hoger uitgepakt dan verwacht.

Wegen/verhardingen: reiniging en onkruidbestrijding (€ 43.000 voordeel)

Onderdeel van het integraal onderhoudsbestek is het inzetten van WerkSaam. In 2024 maakte WerkSaam eenmalig minder uren dan vooraf was geraamd waardoor een financieel voordeel ontstond.

Verkeersmaatregelen (€ 42.000 voordeel)

Over 2024 zijn er minder personeelskosten gerealiseerd dan begroot. De begroting ging uit van een heel jaar formatie terwijl er pas sinds maart bezetting is op deze functie.

Bruggen onderhoud (€ 46.000 nadeel)

In 2024 zijn er relatief veel kosten gemaakt aan onderhoud van de beweegbare bruggen. Tevens is het gehele areaal duikers geïnspecteerd en waar nodig gereinigd.

Haven (€ 100.000 voordeel)

In het afgelopen jaar zijn de seizoensmedewerkers betaald via de payroll in verband met wijzigingen in de regelgeving omtrent het inhuren van ZZP'ers. Hierdoor ontstond een tekort in de loonsom van € 82.000, wat door deze verandering is geneutraliseerd. Verder is

overgegaan op een afroepsysteem voor het legen van afval, wat resulteerde in minder ledigingen dan vooraf gepland.

Waterwegen (€ 42.000 nadeel)
Het baggeren van de vijver Snouck van Loosenpark is 5 jaar eerder uitgevoerd dan gepland, dit kon niet worden uitgesteld vanwege te geringe waterdiepte.

REZ (€ 100.000 voordeel)
Voor de afhandeling van de liquidatie van de Stichting Recreatie Voorzieningen Enkhuizerzand is contractueel een termijn vastgelegd van 18 maanden vanaf de overname (2 april 2024). Het budget, wat de raad hiervoor beschikbaar heeft gesteld, is benodigd tot deze liquidatie officieel is geëffectueerd.

Economische promotie (€ 26.000 voordeel)
2024 is een tussenjaar geweest wat betreft de toeristische promotie van de regio. In 2023 stopte de plusopdracht via het Ontwikkelingsbedrijf voor Destinatie Marketing Organisatie Holland boven Amsterdam. In 2024 is eerst gekeken hoe de toeristische promotie kan worden voortgezet met alleen de Westfriese gemeenten. Daardoor zijn een aantal concrete projecten opgestart zoals het opzetten van het magazine Beleef Westfriesland en de website, maar de kosten vielen relatief mee. De verwachting is dat in 2025 het bedrag nodig is.

Openbaar groen (€ 43.000 voordeel)
Onderdeel van het integraal onderhoudsbestek is het inzetten van WerkSaam. In 2024 maakte WerkSaam eenmalig minder uren dan vooraf was ingeraamd waardoor een financieel voordeel ontstond.

Riolering (€ 84.000 voordeel)
Door effectief inventariseren van de werkzaamheden rondom extra inspecties van het rioolstelsel hebben we als gemeente budget kunnen besparen. De werkzaamheden van extra inspecties bestaan nog steeds maar worden effectiever gebruikt. Hierdoor is het incidentele budget dat van 2023 naar 2024 overgeheveld is niet gebruikt.

Afvalinzameling (€ 178.000 nadeel)
De eindafrekening 2023 HVC viel positief uit; deze teruggave is verwerkt in 2024. Het saldo van lagere lasten en hogere opbrengsten is gestort in de voorziening afvalinzameling.
Als gevolg van de lagere lasten en hogere inkomsten afvalinzameling heeft er een lagere onttrekking aan de voorziening plaatsgevonden dan begroot.

Omgevingsdienst (€ 53.000 voordeel)
De Omgevingsdienst heeft over het gehele jaar 96% van de uren besteed die waren geraamd voor het uitvoeringsprogramma van de gemeente Enkhuizen. Bij de afrekening heeft de gemeente ruim 26.000 euro terug gekregen. Dit heeft te maken met projecten die op uur basis worden afgerekend. Een aantal projecten zijn efficiënter uitgevoerd dan gepland en een project is doorgeschoven naar 2025.

Met de voorjaarsnota 2023 is structureel 21.000 euro toegevoegd aan het budget om de stijgende loonkosten bij de Omgevingsdienst te kunnen dekken. Tot op heden heeft de

Omgevingsdienst de loonkostenstijging binnen de eigen begroting op kunnen vangen, waardoor dit bedrag niet is uitgegeven.

Klimaat en duurzaamheid (€ 125.000 nadeel)
Er zijn meer kosten gemaakt dan voorzien, deze worden echter voor het grootste deel gedekt door subsidies. Dit is bijvoorbeeld zo bij de kosten voor de inhuur van capaciteit die gedekt worden door de '*capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid*' (CDOKE) regeling. De gemaakte kosten voorde pilot Buurtwarmte Enkhuizen worden grotendeels gedekt door een provinciale subsidie. Het programma duurzaamheid kent een bestemmingsreserve waaruit over gebleven kosten gedekt kunnen worden.

Exploitatie begraafplaats (€ 32.000 nadeel)
Er is een extra aannemer ingehuurd omdat er meer graven verzorgd moesten worden dan verwacht. Hierdoor is het budget overschreden.

Omgevingswet (€ 149.000 voordeel)
Het project omgevingswet is een langdurig project. De inwerkingtreding van de wet is meerdere keren uitgesteld. Nu is de wet inmiddels in werking getreden. Er moet nog veel gebeuren. Het vaststellen van de omgevingsvisie is met een half jaar uitgesteld. Er is later gestart met een herziening van de nota Grondbeleid en het opstellen van een programma Kostenverhaal & Financiële bijdrage. Er is eerder een budget vastgesteld voor het gehele programma Omgevingswet, dit budget is over meerdere jaren begroot. Kosten die wij in 2024 niet hebben gemaakt schuiven door naar 2025.

Plankosten (€ 274.000 nadeel)
De doorbelasting van uren voor ruimtelijke projecten is ca. € 189.000 hoger uitgevallen dan begroot Voor juridische en planeconomie advisering van ruimtelijke projecten waren de kosten van € 85.000 niet begroot.

Grondexploitaties (€ 107.000 voordeel)
Jaarlijks wordt het saldo van lasten en baten van grondexploitaties geactiveerd en verantwoord
op de balans. Op deze wijze ontstaat op de balans een boekwaarde per project. Deze lasten en baten hebben dus in eerste instantie geen invloed op begroting en jaarrekening.

Volkshuisvesting (€ 20.000 voordeel)
Vanwege andere prioriteiten zijn onderdelen in uitvoering van het woningprogramma niet opgepakt in 2024 en per abuis niet meegenomen in overhevelingsbesluit.

Woningmarkt (€ 75.000 voordeel)
De doorbelasting van uren voor woningmarkt op basis van het Collegeuitvoeringprogramma (CUP) is € 75.000 lager uitgevallen dan begroot.

Geo-informatie (€ 24.000 voordeel)
De aanbesteding luchtfoto's is positief uitgevallen waardoor er minder uitgegeven hoeft te worden voor de luchtfoto's. Hierdoor is er in 2024 budget overgebleven.

Baten

Haven (€ 60.000 voordeel)

We hebben indexatie gehad waardoor de inkomsten hoger zijn uitgevallen. Daarnaast is meer gebruik gemaakt van het elektra dus hebben we ook meer doorberekend aan de gebruiker. Dit geld ook voor het water en het afval.

Afvalinzameling (€ 109.000 voordeel)

In 2024 zijn een aantal extra inkomsten geboekt voor de vergoedingen voor verpakkingsmateriaal 2023 en de eindafwikkeling verpakkingsmateriaal 2021. Daarnaast dient nog een verrekening plaats te vinden voor een, door Verpact, verkeerd uitgekeerde zwerfafvalvergoeding.

Klimaat en duurzaamheid (€ 226.000 voordeel)

Er zijn in het boekjaar subsidiemogelijkheden ontstaan die aangevraagd en verkregen zijn. Dit leidt tot meer inkomsten dan voorzien. Bijvoorbeeld de '*capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid*' (CDOKE) regeling en de subsidie vanuit het Nationaal Isolatie Programma (NIP). Deze middelen zijn deels besteed in 2024 maar kennen een meerjarige uitvoeringstermijn.

Begraafplaats (€ 21.000 nadeel)

De raming 2024 was gebaseerd op de baten in voorgaande jaren en er zijn in 2024 in dit kader minder diensten verleend dan in voorgaande jaren.

Samenleving

Portefeuillehouder: W. Hoogervorst

Inleiding

Voor het Sociaal Domein stond 2024 in het teken van verbinding en preventie. Verbinding om ervoor te zorgen dat de inwoners die dat nodig hebben, de juiste hulp en ondersteuning konden krijgen. En preventie om ervoor te zorgen dat we inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium konden helpen. Dat hebben we als gemeente niet alleen gedaan. Ook sportverenigingen, het wijkteam, de buurtsportcoaches, scholen, adviesraden, vrijwilligers, mantelzorgers en zorgverleners speelden een hele belangrijke rol in het leggen van verbindingen en het bieden van zorg en ondersteuning. Zo hebben we met elkaar gewerkt om de gemeente Enkhuizen inclusief, toegankelijk, weerbaar, sportief en bovenal gezond te houden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Onderwijs	
Ambitie	Enkhuizen beschikt over goed(e) onderwijs(voorzieningen)
Wat hebben we bereikt?	We hebben met het Integraal Huisvestigingsplan Primair Onderwijs inzicht in de staat van onze scholen.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Het Strategisch Integraal Huisvestingsplan voor het basisonderwijs is vastgesteld (SIHP). • We hebben stappen gezet in de uitvoering van het SIHP. De raad heeft een voorbereidingskrediet vastgesteld voor de ontwikkeling van een unilocatie voor het basisonderwijs in de binnenstad. • We hebben stappen gezet in de werving van een projectleider voor de totstandkoming van een gemeentegrens-overstijgend strategisch huisvestingsplan voor het Voortgezet Onderwijs. • Vanuit de NPO (Nationaal Programma Onderwijs)-middelen zijn er verschillende activiteiten ingezet, onder andere om onderwijsachterstanden in te halen, zoals weerbaarheidstraining voor kinderen en deskundigheidsbevordering van professionals. • We hebben de Onderwijsachterstandsbeleid-middelen ingezet voor Voorschoolse educatie, om peuters met een (potentiële) achterstand te ondersteunen zodat zij zonder achterstand kunnen starten in groep 3.

Sport, Cultuur en Recreatie	
Ambitie	Enkhuizen is een sportieve en cultuurrijke gemeente.
Wat hebben we bereikt ?	• We hebben de toegang tot sportvoorzieningen vergroot door bij te dragen aan het verruimen van het sportaanbod. • We hebben bereikt dat de huidige voorzieningen en activiteiten fysiek en financieel toegankelijk zijn en blijven voor onze inwoners. • We hebben bereikt dat topsporters en sportteams tijdens de nieuwjaarsreceptie door de gemeente worden gehuldigd.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Via subsidieverlening is sturing gegeven aan het bereiken van een rijk verenigingsleven. Subsidies zorgen voor instandhouding en waardering van sport – en cultuurorganisaties en verenigingen die een functie vervullen voor participatie in onze samenleving en het bewerkstelligen van een sterke sociale basis. • In 2024 hebben we actief gewerkt aan het versterken van de sportaccommodaties in de gemeente. Zo hebben wij bijgedragen aan de aanleg van twee padelbanen bij tennisvereniging ETC. Daarnaast zijn verdere stappen gezet met betrekking tot de realisatie van de sportzaal bij De Drecht en de nieuwe clubaccommodatie voor sportvereniging Enkhuizen. • Door het subsidiëren van het Vrijwilligerspunt en het Regionaal Kennisplatform Mantelzorg Westfriesland is onder andere invulling gegeven aan de ondersteuning van vrijwilligers, verenigingen en mantelzorgers. • In 2024 is er uitvoering gegeven aan het Lokale Sportakkoord Enkhuizen, met speciale aandacht voor inclusie en diversiteit. • Daarnaast is er een buurtsportcoach actief ingezet via Team Sportservice West Friesland. De buurtsportcoach heeft activiteiten georganiseerd rondom beweging op en rond scholen, verenigingen en verzorgingshuizen en adviseert daarnaast op vele manieren om sport en bewegen te stimuleren in de gemeente. • Doortrappen West-Friesland heeft ook in de zomer van 2024 verschillende fietsactiviteiten georganiseerd, zoals fiets valpreventie, fiets opfrisroutes en fietstochten in groepsverband in Enkhuizen georganiseerd.

	• Er is in de gemeente een cultuurcoach actief via de Westfriese bibliotheken. De cultuurcoach heeft gewerkt aan verschillende doelstellingen, zoals het bevorderen van vertrouwdheid bij kinderen met één of meer kunst- en cultuurvormen. • Door het opstellen van een sporthuldigingsprotocol wordt duidelijk wanneer, onder welke voorwaarden en op welke wijze de inwoners door de gemeente kunnen worden gehuldigd voor een geleverde sportprestatie. • Via MADhouse wordt op de basisscholen cultuureducatie en muziekonderwijs aangeboden en op het voortgezet onderwijs Rondje Cultuur. • Aan de pilot, inclusieve beweeglessen, hebben tien inwoners van Enkhuizen meegedaan. Dit gebeurde onder professionele begeleiding van een beweegpedagoog van Team Sportservice. Het programma richt zich op inwoners die drempels ervaren binnen het reguliere sport- en beweegaanbod. • We hebben talentontwikkeling bevorderd middels de inzet van onze lokale sportcoaches, MADhouse, het welzijnswerk en jeugd – en jongerenwerk.

Subsidiestromen	
Ambitie	Subsidies worden doelmatig en rechtmatig toegekend.
Wat hebben we bereikt?	Aan de doelstelling wordt nog gewerkt.
Wat hebben wij ervoor gedaan?	• Er is een projectleider aangesteld om het subsidieproces te herijken. • We zijn gestart met het implementeren van het subsidiepakket (Key2Subsidies), waardoor de recht- en doelmatigheid versterkt wordt.

Sociaal Domein	
Ambitie	Iedereen doet mee naar vermogen. De voorzieningen in Enkhuizen zijn voor iedereen die het nodig heeft toegankelijk
Wat hebben we bereikt?	We hebben ervoor gezorgd dat inwoners toegang hebben tot algemene voorzieningen. Daar waar een persoonlijke zorgvraag is, hebben we professionele zorg verleend.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• We hebben een start gemaakt met de ontwikkeling van de brede visie sociaal domein, waarbij we gebruik maken van input opgehaald tijdens de bijeenkomsten met de raad en adviesraad. • We zijn gestart met de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd, met als doel de jeugdzorg te verbeteren en financieel gezond te

	maken. • We hebben het preventieve aanbod Jeugd geïnventariseerd, inzichtelijke gemaakt en voorbereidende stappen gezet voor het komen tot een dekkend preventief zorglandschap. • Er heeft een aantal gesprekken plaatsgevonden om de samenwerking tussen gemeenten en huisartsen te verbeteren, met als doel het aantal dure verwijzingen te verminderen. • We bieden professionele ondersteuning en bemiddeling bij echtscheidingen. • We hebben de regionale toekomstvisie (psychisch) kwetsbare inwoners vastgesteld en we zijn zowel regionaal als lokaal gestart met de uitvoering van het implementatieplan • Het regionale inkooptraject Wonen met Ondersteuning is succesvol afgerond. • De regionale subsidietender inloopvoorzieningen GGZ is succesvol afgerond. • De verordening Beschermd Wonen en Beschermd Thuis 2025 is vastgesteld. • Vanuit de NPO-middelen is aandacht besteed aan mentale ondersteuning en schoolaanwezigheid in het voortgezet onderwijs. Er is uitvoering gegeven aan de projecten M@zl, GGZ-expertise in het VO en jongerenwerk. Daarnaast werd schoolmaatschappelijk werk in regionaal verband ingezet op alle VO-scholen. • Vanuit Stichting Iedereen Telt Mee is schoolmaatschappelijk werk in het primair onderwijs ingezet. • Kinderen die gebruik maken van een dagbestedingsplek of die dreigen uit te vallen uit het reguliere onderwijs, kwamen in aanmerking voor deelname aan een van de regionale Onderwijszorggroepen (OZA-groepen). • In 2024 is de regionale inkoop jeugdhulp en Wmo voortgezet. Om een zorgvuldig proces te doorlopen is de ingangsdatum uitgesteld naar 1 juli 2025.

Volksgezondheid	
Ambitie	Enkhuizen is een gezonde gemeente waarin iedereen mee kan doen.
Wat hebben we bereikt ?	• Het alcohol gebruik in Enkhuizen is onder jongvolwassenen licht gedaald in 2024. • In het kader van mentale gezondheid geeft 93,9% van de jongeren in Enkhuizen aan dat zij bij iemand

	terecht te kunnen om mee te praten.
Wat hebben we ervoor gedaan?	• Alle jongerenwerkers hebben vanuit het programma In control of Alcohol & Drugs (ICOAD) een training gevolgd voor het leren signaleren van Alcohol en drugs gebruik onder jongeren. • Er zijn verschillende Webinars georganiseerd voor jongeren en ouders met betrekking tot alcohol en drugs gebruik. • Een extern bureau heeft een onderzoek uitgevoerd naar de naleving van de leeftijdsgrens bij verkoop van alcohol onder jongeren in de regio. Dit programma heet KidvanNIX. • De kermis in Enkhuizen is bezocht vanuit LINK (jongerenwerkers bovenregionaal) in samenwerking met alle jongerenwerkers in Enkhuizen om in gesprek te gaan met jongeren over hun alcohol gebruik. • Vanuit het programma ICOAD zijn er verschillende lesprogramma's gedraaid op verschillende voortgezet onderwijs. • We hebben middels de Brede SPUK GALA ingezet op sporten voor mensen met dementie in samenwerking met het Alzheimer café Enkhuizen. • We hebben middels de Brede SPUK GALA een meerjarige subsidie afgegeven t/m 2026 voor de ontwikkeling van een website ‘Voor Elkaar in Enkhuizen’, een platform wat lokale initiatieven op één plek verzamelt. • We hebben middels de Brede SPUK GALA een meerjarige subsidie afgegeven t/m 2026 voor het opzetten van Rouwgroep Enkhuizen ter ondersteuning bij rouw. • We hebben middels de Brede SPUK GALA een meerjarige subsidie afgegeven t/m 2025 voor het voortzetten van de lokale coalitie Één tegen Eenzaamheid. • We hebben middels de Brede SPUK GALA een meerjarige subsidie afgegeven t/m 2026 om activiteiten tijdens de Mantelzorgweek te organiseren en het project Koken met Kanjers uit te voeren. • We zijn een JOGG-gemeente geworden. Dit staat voor Gezonde Jeugd Gezonde Toekomst en focust zich op het gezonder maken van de leefomgeving van het opgroeiende kind. • We zijn onderdeel geworden van het regionale IZA project Kind naar Gezond Gewicht (KnGG). Hierbij wordt ingezet op een gezinsaanpak voor complexe

	casussen van overgewicht waar enkelvoudige interventies niet voldoende zijn. Dit is in samenwerking met de GGD. • We hebben GGD diensten als Stevig Ouderschap, VoorZorg, Nu Niet Zwanger en Video Home Training ingezet ter bevordering van een kansrijke start voor het opgroeiende kind. • We hebben startbijeenkomsten voor Welzijn op Recept georganiseerd met de huisartsen uit het gezondheidscentrum.

Indicatoren

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	Meest recent
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-74 jaar	LISA	2023:755,4
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	2023: 1
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2023: 5
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2023: 72,8
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	2023: 3,5
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2023: 1
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2024: 246,5
Lopende re-integratievoor-zieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	CBS	2023: 350,3
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2024: 12,2
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	2024: 1
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2024: n.b.
Cliënten met een maatwerk-arrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	2023: 780
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2021: 0
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	2023: 21
Niet-sporters	% inwoners dat niet wekelijks sport (vanaf 12 jaar)	RIVM, CBS	2022: 51,4

Met wie hebben we samengewerkt?

Binnen dit programma wordt samen gewerkt met de volgende gemeenschappelijke regelingen:

- WerkSaam Westfriesland
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Een nadere toelichting op deze samenwerking is opgenomen in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Totaal lasten	35.620	46.238	**44.178**
Totaal baten	- 5.630	- 13.372	**- 12.861**
Saldo van baten en lasten	**29.990**	**32.866**	**31.317**
Toevoeging aan reserves	570	1.774	**1.685**
Onttrekking aan reserves	- 35	- 1.784	**- 1.652**
Resultaat	**30.525**	**32.856**	**31.350**

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2024 t.o.v. B2024 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	-192	N
Overhevelingsbesluit programma 3	400	V
Specifieke uitkeringen	359	V
Leerlingenvervoer	22	V
Participatiebudget Inburgering en Vreemdelingen	89	V
Eerstelijnsloket WMO en Jeugd	104	V
Onderzoek naar 1 stichting en onderzoek inzake preventie	67	V
Stichting iedereen telt mee	150	V
Kleinschalige woonvoorziening	21	V
WerkSaam	-205	N
Clientgebondenkosten Jeugd en WMO	-307	N

Jeugdgezondheidszorg	24	V
Subsidieprogramma	38	V
Stelpost exploitatielasten	141	V
Onderwijshuisvesting Verzekering	30	V
Totaal Sportgebouwen	-83	N
Totaal Uitvoering monumenten	88	V
Directe doorbelastingen SED	139	V
Ontheemden	946	V
Overige verschillen	230	V
Totaal lasten:	2.061	V
Baten:		
Ontheemden	-220	N
Inkomsten BUIG	-118	N
Specifieke uitkeringen	-200	N
Overige verschillen	26	V
Totaal baten:	-512	N
Totaal verschil	1.549	V

Het totale resultaat van programma 3 is in vergelijking met de begroting € 1.549.000 voordelig.
In bovenstaande tabel zijn deze verschillen zichtbaar. De belangrijkste verschillen worden hieronder tekstueel nader toegelicht

Lasten

Bijdrage SED Organisatie (€ 192.000 nadeel)
Zie toelichting in hoofdstuk Financiën, onderdeel *toelichting bijdrage SED.*

Overhevelingsbesluit programma 3 (€ 400.000 voordeel)
In het Overhevelingsbesluit 2024-2025 zijn de onderstaande niet-bestede incidentele budgetten overgeheveld naar boekjaar 2025. Dit levert een voordeel op voor de jaarstukken 2024.
- Inkoop Wmo en jeugd
- Laaggeletterdheid
- Onderhoud Kunst in de openbare ruimte
- GGZ-Expertise (onderdeel preventieve ondersteuning in het VO)
- Alleenverdienersproblematiek
- SIHP Voortgezet onderwijs Enkhuizen en Stede Broec
- Visie-leertraject, inzet projectleider
- Verbeterprogramma jeugdprocessen
- Uitvoeringskosten Wet Inburgering

- Restauratie goudleerbehang
- Europese aanbesteding kunstopslag
- Verhuizing-depotinrichting gemeentelijke collectie
- Raamfolie
- Uitvoeringsagenda erfgoedbeleid
- Subsidie gemeentelijke monumenten
- Sloop Korte Westerstraat 2
- Bouwkundig onderzoek locatie JGZ

Specifieke uitkeringen (€ 359.000 voordeel)
Dit betreft het niet uitgegeven deel van de ontvangen Specifieke uitkeringen, met name op inburgering. Omdat deze Specifieke Uitkering wordt verleend voor een periode van drie jaar verwachten we dit geld later uit te kunnen geven.

Leerlingenvervoer (€ 22.000 voordeel)
Binnen het budget voor Leerlingenvervoer is een voordeel van €22.400,- gerealiseerd. Dit voordeel is deels het gevolg van de recente verrekening tussen Jeugdwetvervoer en Leerlingenvervoer. Dit bedrag correspondeert met een gelijk nadeel binnen de cliëntgebonden kosten op de Jeugdwet.
Daarnaast is het leerlingenvervoer een open-einde regeling, waarbij de kosten afhangen van het aantal rechthebbende leerlingen en de vervoersafstanden. In tegenstelling tot de eerder verwachte stijging, is voor het schooljaar 2024-2025 juist een lichte daling zichtbaar in het aantal kinderen in vervoer, met name voor vervoer naar SBO-scholen en verder weg gelegen scholen. Dit sluit aan bij het regionale streven om leerlingen zoveel mogelijk dichtbij huis onderwijs te laten volgen.

Totaal Participatiebudget Inburgering en Vreemdelingen (€ 89.000 voordeel)
En er is rekening gehouden met eventuele meerkosten van Werksaam voor de uitvoering van de inburgeringstaken, maar die zijn er niet.

Eerstelijnsloket WMO en Jeugd € 104.000 voordeel)
In 2023 is er onder leiding van de VNG in de drie SED gemeentes, onderzoek gedaan naar de lokale toegang. Dit is het visieleertraject gaan heten. Het afgelopen jaar zijn gesprekken opgestart over hoe we, ook met het oog op onze verplichting vanuit de hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario, het beste uitvoering kunnen geven aan de bouw van een stevige, lokale toegang. In 2025 e.v. zal dit budget worden gebruikt om de gekozen strategie te kunnen implementeren.

Onderzoek naar 1 stichting en onderzoek inzake preventie (€ 67.000 voordeel)
Dit onderzoek heeft nog niet plaats gevonden omdat het verweven is met het hiervoor genoemde project 'Bouwen aan een stevige, lokale toegang'. Doordat de gesprekken hierover nog niet afgerond zijn en er nog geen definitief plan van aanpak ligt, start het onderzoek in de loop van 2025.

Stichting iedereen telt mee (€ 150.000 voordeel)
Stichting Iedereen telt mee heeft over 2024 € 150.000 lagere kosten in verband met lagere personele lasten.

Kleinschalige woonvoorziening (€ 21.000 voordeel)
Het streven was om in 2024 minstens twee kleinschalige woonvoorzieningen (KWV) te realiseren in Westfriesland om jeugdigen met complexe problematiek en woonurgentie een vaste woonplek met perspectief te kunnen bieden. In 2024 is het realiseren van een kleinschalige woonvoorziening deels gerealiseerd waardoor het budget niet volledig is benut.

WerkSaam (€ 205.000 nadeel)
Voor de re-integratiegelden is per abuis het verkeerde bedrag overgenomen vanuit de documenten aangeleverd door WerkSaam, hierdoor hebben wij een te laag bedrag begroot.

Clientgebondenkosten Jeugd en WMO (€ 307.000 nadeel)
Ondanks de aandacht voor en de maatregelen die we het afgelopen jaar hebben ingezet, zien we een stijging van de cliëntgebonden kosten in 2024. De toename is toe te schrijven aan een aantal ontwikkelingen. Zo zijn we in 2024 bij Jeugd gestart met het wegwerken van de achterstanden. Dat heeft geleid tot een groei van het aantal cliënten in 2024, deels met terugwerkende kracht vanaf begin 2024. Daarnaast zagen we een toename in de gemiddelde zorgzwaarte per cliënt. Daarbij was de complexiteit van de casuïstiek opvallend. Dit betekende in een aantal gevallen dat er meerdere zorgaanbieders bij een cliënt betrokken waren met een hoog specialistische zorg waarbij we helaas niet altijd gebruik konden maken van het gecontracteerde aanbod. De overschrijding op Wmo werd met name veroorzaakt door een toename aan vervoersvoorzieningen.

Jeugdgezondheidzorg (€ 24.000 voordeel)
Jaarlijks worden er bij de GGD extra aanvullende diensten afgenomen. Deze diensten subsidieert de gemeente op basis van de realisatie met een maximaal beschikt bedrag. In 2024 is er iets minder dan voorspeld aan aanvullende diensten gerealiseerd.

Subsidieprogramma (€ 38.000 voordeel)
Zie hiervoor bijlage subsidies

Stelpost exploitatielasten (€ 141.000 voordeel)
In de Kadernota 2024 is een budget geraamd voor indexatie van structurele budgetten 2023. Bij de detail-uitwerking daarvan in de begroting 2024 is een incidenteel voordeel gebleken.

Onderwijshuisvesting Verzekering (€ 30.000 voordeel)
Het budget was in 2023 en verhoogd wegens de aanbesteding van de gebouwenpolis.
De aanbesteding is gunstig uitgevallen. Dit jaar wordt de verzekering wederom aanbesteed.

Totaal Sportgebouwen (€ 83.000 nadeel)
Voor de sportgebouwen hebben we dit jaar een financieel nadeel ondervonden, dat is ontstaan door meerdere factoren. Door een storing in het factuursysteem van de leverancier zijn facturen uit 2023 pas in 2024 betaald wat leidde tot onverwachte uitgaven voor de aanschaf van sport- en spelmateriaal. Verder hebben we te maken gehad met kosten voor het volledig vervangen van de motor van één wandrek en de reparatie van een ander, kosten die niet waren voorzien in ons Meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor sport- en spelmateriaal. Dit heeft ertoe geleid dat we ook in de post voor onderhoud van sport- en

spelmateriaal over het budget zijn gegaan. Daarnaast waren er hogere energielasten en extra onderhoudskosten door de vierjaarlijkse scope 8 keuringen.

Uitvoering monumenten (€ 88.000 voordeel)
In 2024 zijn minder subsidies voor de instandhouding van monumenten aangevraagd en uitgekeerd, waardoor een bedrag van € 35.000 resteert. Daarnaast is ten gevolge van langdurige ziekte en een vacature aan diverse taken geen uitvoering gegeven, waarmee in totaal € 53.000 is gemoeid. Het betreft: Uitvoering kerkenvisie, aanwijzing/afvoeren monumenten, gebiedsbiografie, Prioriteitenlijst monumenten en de uitvoeringsrichtlijn Toezicht en Handhaving.

Directe doorbelastingen SED (€ 139.000 voordeel)
De personeelskosten met betrekking tot dit budget zijn door SED doorbelast via de bijdrage SED. Daarom is dit budget niet gebruikt.

Ontheemden (€ 946.000 voordeel)
De baten en lasten, om ontheemde Oekraïners op te vangen, zijn gelijkmatig verdeeld over de gemeente Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland. Per saldo levert dit per gemeente incidenteel een batig resultaat op van € 790.000.

Overige verschillen (€ 230.000 voordeel)
Het voordeel overige verschillen bestaat uit diverse kleine posten bij elkaar opgeteld.

Baten

Ontheemden (€ 220.000 nadeel)
Het projectresultaat voor de opvang van ontheemde Oekraïners over 2024 is € 726.000 voordelig. Na samenvoeging van de projectresultaten van de gemeente Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland en gelijkmatige verdeling per gemeente levert dit per saldo een incidenteel batig resultaat op van € 790.000.

Inkomsten BUIG (€ 118.000 nadeel)
We hebben minder inkomsten en terugontvangsten uit vorderingen dan begroot.

Specifieke uitkeringen (€ 200.000 nadeel)
Dit betreft het niet uitgegeven deel van de ontvangen Specifieke uitkeringen, met name op inburgering. Omdat deze Specifieke Uitkering wordt verleend voor een periode van drie jaar verwachten we dit geld later uit te kunnen geven.

Overige verschillen (€ 26.000 voordeel)
Het voordeel overige verschillen bestaat uit diverse kleine posten bij elkaar opgeteld.

Paragrafen

Lokale heffingen

Gerealiseerde inkomsten

In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de lokale heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2024 en de daadwerkelijke inkomsten in 2024:

Belastingen	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2024**
Onroerendezaakbelastingen op woningen (eigenaren)	2.860	2.849
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	1.986	1.938
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	1.408	1.399
Roerendezaakbelasting	3	3
Forensenbelasting	40	30
Toeristenbelasting	655	693
Precariobelasting	66	44
Totaal	**7.017.199**	**6.956.710**

Heffingen	**Begroting 2024**	**Werkelijk 2024**
Secretarieleges	378.000	393.273
Leges omgevingsvergunningen	362	365
Begrafenisrechten	222	200
Rioolheffing	2.100	2.103
Afvalstoffenheffing	3.411	3.411
Reinigingsrecht	21	14
Staangelden markten	13	4
Pachtsommen kermissen	9	0
Parkeervergunningen	166	160
Haven- en liggelden	732	744
Vermakelijkhedenretributie	147	184
Overige heffingen	142	170
	7.700.720	**7.747.710**

Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)
De OZB wordt geheven van onroerende zaken die binnen de gemeente zijn gelegen. Dit betreft een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen. Voor 2024 heeft de gemeenteraad de volgende tarieven vastgesteld:

Tarieven OZB heffing	2023	2024
OZB woning eigenaar	0,0942%	0,0990%
OZB niet-woning eigenaar	0,4465%	0,4555%
OZB niet-woning gebruiker	0,3591%	0,3775%

De berekening van de OZB-tarieven wordt gedaan aan de hand van de door de raad goedgekeurde methode. De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) worden berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Ten opzichte van 2023 is het tarief voor woningen vrijwel gelijk gebleven en zijn de tarieven voor niet-woningen gestegen. Dit heeft te maken met het verschil in waardeontwikkeling tussen deze twee categorieën. Bij de tariefstelling wordt rekening gehouden met dit verschil in waardeontwikkeling per categorie, zodat een verschuiving in de lastendruk wordt voorkomen.

Roerende-zaakbelasting
Deze belasting wordt geheven over de waarde van roerende woon- en bedrijfsruimten, gelijk aan de belasting die wordt geheven over de waarde van onroerende woon- en bedrijfsruimten (de OZB). Daarom wordt deze belasting ook wel Roerende-zaakbelasting (RZB) genoemd. Omdat deze belasting zorgt voor een gelijke behandeling van woon en bedrijfsruimten (ongeacht of deze roerend dan wel onroerend zijn), is wettelijk bepaald dat voor deze belasting dezelfde tarieven gehanteerd moeten worden als die voor de OZB.

Precariobelasting
Precariobelasting is een vergoeding voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. In Enkhuizen worden alleen terrassen die op gemeentegrond staan in de heffing betrokken, waarbij voor terrassen gelegen binnen de vesting een hoger tarief wordt gehanteerd dan daarbuiten.

Toeristenbelasting
Deze belastingen zijn bedoeld om mensen die wel gebruik maken van voorzieningen van de gemeente, maar geen inwoner zijn, mee te laten betalen aan de gemeentelijke voorzieningen. De inkomsten die gegenereerd worden uit deze belastingen, komen ten gunste van de algemene middelen. In Enkhuizen is ervoor gekozen om (een deel van) de inkomsten te gebruiken om het voorzieningenniveau voor de toeristen te handhaven. De toeristenbelasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt. De aanbieder kan dit vervolgens bij degene die overnacht in rekening brengen.

Forensenbelasting
De forensenbelasting wordt geheven van diegene die meer dan 90 dagen binnen de gemeente verblijft of meer dan 90 dagen een woning voor eigen gebruik beschikbaar houdt. Hierbij wordt de hoogte niet afhankelijk gesteld van het aantal dagen, maar wordt een vast tarief gerekend.

Omdat pas aan het eind van het jaar bekend is of de grens van 90 dagen nachtverblijf of “voor eigen gebruik beschikbaar houden” wordt overschreden, wordt deze belasting grotendeels na afloop van het jaar geïnd.

Leges
Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van haar diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Titel 1 Algemene dienstverlening			**Lasten**	**Baten**	**Dekking**
hoofdstuk	1	Burgerlijke stand	33	35	106%
hoofdstuk	2	Reisdocumenten	303	252	83%
hoofdstuk	3	Rijbewijzen	80	65	81%
hoofdstuk	4	Verstrekkingen uit de basisregistratie personen	14	8	55%
hoofdstuk	7	Overige publiekszaken	4	3	71%
hoofdstuk	8	Gemeentearchief	0	7	0%
hoofdstuk	9	Bijzondere wetten	396	175	44%
hoofdstuk	10	Diversen	33	1	2%
Kostendekking Titel 1			864	545	**63%**

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning			**Lasten**	**Baten**	**Dekking**
hoofdstuk	3	Activiteiten met betrekking tot bouwwerken	110	441	400%
hoofdstuk	4	Activiteiten met betrekking tot cultureel erfgoed en werelderfgoed	4	4	100%
hoofdstuk	7	Aanlegactiviteiten	1	2	127%
hoofdstuk	8	Overige activiteiten	1	2	138%
hoofdstuk	12	Modaliteiten	225	21	9%
hoofdstu	14	Teruggaaf	0	0	0%

k

Kostendekking Titel 2	341	467	137%

Er zijn meerdere redenen waarom de kostendekkendheid Titel 2 boven de 100% is uitgekomen. Allereerst hebben we momenteel een onderbezetting op de vergunningsafdeling waarbij de werkdruk weer is toegenomen. Het aantal aanvragen is net als het jaar ervoor gestegen. Om de kostendekkendheid naar de 100% gaat er getracht worden om de bezetting en dus de kosten weer in evenwicht te brengen met de baten. Deze zal zich dan ook specifiek op Enkhuizen richten. De komende jaren zien we nog meerdere projecten die een grote inzet van de afdeling vragen en waar er ook veel leges zullen worden opgelegd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de volgende fasen van het Enkhuizerstrand.
Daarnaast zijn er een twee grotere projecten geweest waar er grote bedragen van zijn ontvangen. Dit zijn de uitbreidingen bij Enza zaden en Syngenta en bijvoorbeeld het eerste deel van het Enkhuizerstrand. Ook voor 2025 worden hier weer grotere bedragen voor verwacht.

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn			**Lasten**	**Baten**	**Dekking**
hoofdstuk	1	Horeca	22	10	46%
hoofdstuk	4	Organiseren evenementen of markten	8	4	46%
Kostendekking Titel 3			30	14	**46%**

Recapitulatie Titel 1,2 en 3	**Lasten**	**Baten**	**Dekking**
Kostendekkendheid Titel 1	864	545	63%
Kostendekkendheid Titel 2	341	467	137%
Kostendekkendheid Titel 3	30	14	46%
Kostendekkendheid totale tarieventabel	1.235	1.026	83%

Begraaf- en grafrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de geraamde baten niet hoger zijn dan de geraamde kosten.

Bedragen * 1.000 Euro	**2024**
Kosten begraafplaats	326
Inkomsten begraafplaats excl. heffingen	-

Netto kosten riolering	**326**
Toe te rekenen kosten:	-
Overhead	130
BTW	-
Totale kosten	456
Opbrengsten heffingen	**201**
Dekking	**44%**

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de eigenaar en gebruiker van percelen van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd of waarvoor de gemeente een zorgplicht vervuld voor het inzamelen en afvoeren van hemelwater. De uitgangspunten voor de heffing zijn volledige kostendekking op basis van het vastgesteld Programma Stedelijk Water en Riolering.
De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage kostendekkendheid is in 2024 99%.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de riolering:

Bedragen * 1.000 Euro	**2024**
Kosten riolering	1.318
Inkomsten riolering excl. heffingen	9
Netto kosten riolering	**1.326**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	520
BTW	274
Totale kosten	2.120
Opbrengsten heffingen	**2.103**
Dekking	**99%**

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die de Huisvuilcentrale (HVC) te Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekkendheid worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn in 2024 met 5,8 % gestegen voor eenpersoonshuishoudens en met 6% voor meerpersoonshuishoudens en bedragen respectievelijk € 349,20 en € 435,00.

Afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage kostendekkendheid is in 2024 100%.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing:

Bedragen * 1.000 Euro	**2024**
Kosten afvalinzameling	2.753.297
Inkomsten afvalinzameling excl. heffingen	228.813
Netto kosten afvalinzameling	**2.524.484**
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	86.082
BTW	518.233
Overige toe te rekenen kosten	172.011
Totale kosten	**3.300.810**
Opbrengsten heffingen	3.411.396
Dekking	**103%**

Reinigingsrecht
Een bedrijf betaalt reinigingsrecht wanneer met huisvuil vergelijkbaar bedrijfsafval aan de straat wordt gezet of in (haven)containers wordt aangeboden aan de gemeentelijke afvalinzamelaar HVC. Vrijstelling van deze heffing wordt alleen verleend op verzoek en wanneer wordt aangetoond dat het bedrijf zelf zorgdraagt voor de afvoer van afval dan wel een overeenkomst heeft met een inzamelaar.

In 2024 zijn de volgende tarieven gehanteerd:

- 1 t/m 4 zakken per week € 417,20
- 5 t/m 9 zakken per week € 829,00

Ander bedrijfsafval wordt niet opgehaald door HVC. Door HVC wordt bij het ophalen van het huisvuil gecontroleerd op het onjuist aanbieden van bedrijfsafval. Bij een overtreding wordt in overleg met de gemeente gehandhaafd.

Marktgelden
Voor het innemen van een standplaats om daarop zaken of voorwerpen te plaatsen, uit te stallen of te verkopen tijdens de weekmarkt, jaarmarkten, braderieën, themamarkten of andere evenementen, worden onder de naam “marktgelden” rechten geheven. Het uitgangspunt van de heffing van marktgelden is dat de kosten die de gemeente maakt voor de dienstverlening worden verhaald.

De tarieven voor de Marktgelden zijn voor 2024 verhoogd met de inflatiecorrectie van 3,9%, dit betekent de volgend tarieven:

- Voor een staanplaats op de weekmarkt, per dag, per strekkende meter € 1,80

(was € 1,75), met een minimum van € 7,30 (was € 7,05);
- Voor een staanplaats op een evenemententerrein, per dag, per twee strekkende meters € 1,80 (was € 1,75).

Haven- en liggelden
Onder de naam 'havengelden' worden rechten geheven ter zake van het gebruik van de haven, door vaartuigen anders dan woonschepen. Onder de naam 'liggelden' worden rechten geheven ter zake van het innemen van een ligplaats door woonschepen.
De tarieven in 2024 zijn in december 2023 vastgesteld door de gemeenteraad en zijn afhankelijk van de oppervlakte dan wel de lengte van het schip.

Vermakelijkhedenretributie
Met deze retributie wordt een bijdrage gevraagd aan organisaties die vermaak bieden voor de voorzieningen die de gemeente treft voor de bezoekers van de vermakelijkheid. Het tarief vermakelijkhedenretributie is tot en met 2024 vastgesteld op € 0,39 per bezoeker waarbij een drempel van 20.000 bezoekers wordt gehanteerd om kleine vermakelijkheden buiten de heffing te houden.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2023 bekend gemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

Landelijk betalen in 2024 betalen huishoudens meer aan gemeente, provincie en waterschap dan in 2023. Een huishouden met een eigen woning betaalde in 2024 gemiddeld € 1.670 in totaal aan alle lokale belastingen, 7,6% meer dan vorig jaar. Huurders zijn in 2024 gemiddeld € 999 kwijt aan lokale lasten, 7,7% meer dan vorig jaar.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van huurders en van eigenaren/bewoners in de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk in onze regio staat op nummer één in de rangorde.

Rangorde	Gemeente	Bruto Woonlasten één persoonshuishouden		Bruto Woonlasten meer persoonshuishouden	
		2023	2024	2023	2024
1	Koggenland	€ 785	€ 817	€ 886	€ 921
2	Hoorn	€ 813	€ 836	€ 914	€ 940
3	Enkhuizen	€ 889	€ 912	€ 975	€ 996
4	Drechterland	€ 884	€ 913	€ 1.004	€ 1.034
5	Medemblik	€ 967	€ 1.004	€ 1.067	€ 1.105
6	Stede Broec	€ 990	€ 1.039	€ 1.122	€ 1.172

7 Opmeer	€ 1.105	€ 1.178	€ 1.218	€ 1.300

Bron: Atlas Coelo - atlas van de lokale lasten, bijlage 3 woonlasten per gemeente

Conclusie
Op basis van de aangegeven cijfers zijn de woonlasten voor eigenaren/bewoners in Enkhuizen in 2024 gestegen met 2,6% voor een éénpersoonshuishouden en voor een meerpersoons-huishouden 2,2%. Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente Enkhuizen voor deze regio voor eigenaren/bewoners een gemiddelde lastendruk kent. Ook zijn de gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden hoger dan het landelijk gemiddelde van € 994.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, dan kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening
Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en een inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit zal ontstaan waaruit de belastingschuld kan worden voldaan.

Samenwerking
De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, dan kan volstaan worden met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij een van deze twee organisaties. De organisatie waar het verzoek wordt ingediend, zorgt ervoor dat het verzoek ook bij de andere organisatie wordt behandeld.

Wat kan worden kwijtgescholden?
Op basis van de kwijtscheldingsverordening komen de gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) in aanmerking voor kwijtschelding. Grafrechten komen ook in aanmerking voor kwijtschelding.

Hoogte kwijtschelding
In 2024 is voor € 126.282 aan kwijtschelding verleend. In 2023 was dit € 151.000.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- onvoorzien;
- vrij aanwendbare reserves;
- stille reserves.

*Bedragen * € 1.000*

Berekening weerstandscapaciteit		**31-12-2024**
Onbenutte belastingcapaciteit	€ 0	
Onvoorzien	€ 27	
Totaal structureel	€ 27	
Vrij aanwendbare reserves	€ 6.999	
Stille reserves	p.m.	
Totaal incidenteel	€ 6.999	
Totale weerstandscapaciteit		**€ 7.026**

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12, dan is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In de onderstaande tabel is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. Er is voor gekozen het verschil in percentage te vermenigvuldigen met de woz-waarde van de woningen + de woz-waarde van de niet-woningen. In ons geval is het berekende gemiddelde OZB-tarief hoger en is er in die zin geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

*Bedragen * € 1.000*

OZB-percentage van de Woz-waarde voor toelating art.12 voor 2024	0,1703%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente voor 2024	0,1614%
Verschil	-0,0089%

Geen onbenutte belastingcapaciteit

Post onvoorzien

In de primitieve begroting 2024 is een bedrag van € 27.000 opgenomen voor onvoorziene (incidentele) uitgaven. Deze post is in 2024 niet aangewend en vormt een onderdeel van het jaarresultaat 2024

Vrij aanwendbare reserves
Alleen de algemene reserves worden gekwalificeerd als vrij aanwendbaar en worden meegenomen in de berekening van de incidentele weerstandscapaciteit. Bestemmingsreserves die ondanks dat de bestemming vrijelijk gewijzigd kan worden zijn volgens de toezichthouder niet vrij aanwendbaar en tellen dus niet mee in de berekening.

De stand van de algemene reserves per 31-12-2024 is € 6.999.000.

*Bedragen * € 1.000*

Vrij aanwendbare reserves	**31-12-2023**	**31-12-2024**
Algemene reserve *(exclusief resultaat 2023)	€ 3.343	€ 4.790
Reserve weerstandscapaciteit	€ 2.060	€ 1.959
Reserve bouwgrondexploitatie	€ 250	€ 250
Totaal	**€ 5.653**	**€ 6.999**

Stille reserves
Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast. De stille reserves waarderen wij praktisch gezien op € 0.

Risicomanagement

Aanleiding en achtergrond
De risico's voor de gemeente Enkhuizen zijn in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's is de gemeente in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen directe financiële gevolgen hebben, bijvoorbeeld imagoschade. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald.

Welke risico's behoren tot de paragraaf weerstandsvermogen?
Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd. De risico's worden tweemaal per jaar geïnventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke jaarstukken van 2024 zijn 18 risico's opgenomen.

De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen bepalen we de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus. Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact		
5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen wordt aan beide een score toebedeeld. Op basis van deze scores wordt een statistische berekening gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit. In de beleidsnota is bepaald dat alleen de risico's met een score van 15 of hoger (score =kans*impact) worden gepresenteerd. Risico's met een score lager dan 15 zijn onderaan in de tabel opgenomen onder 'overige risico's'.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de risico's die na toepassing van de beheersmaatregelen een financieel risico laten zien en waarvoor geen voorziening of reserve voor is opgenomen. Alleen risico's met een score van 15 of hoger worden apart genoemd in de tabel om focus te houden op de risico's die substantieel van aard zijn.

Analyse en beoordeling van risico's

Onderwerp	Beschtrjving risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Bedrag impact	Kans op optreden	Impact	Bedrag × kans
Onrechtmatigheid	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED.	Opnemen in de paragraaf verbonden partijen in de begroting en de jaarrekening van de gemeenten. Gedurende het jaar rapporteren door middel van kwartaalrapportages en bespreken in AB	€ 150.000	4	4	€ 105.000
Uitblijven verkoop objecten	Extra onderhoudskosten door het niet (tijdig) realiseren van de verkoop/ontwikkeling van diverse objecten. Bij het opstellen van de meerjaren onderhoudsplannen is de verkoop van diverse objecten meegenomen als besparing.	Er zijn diverse panden in ontwikkeling gezet via makelaars en gesprekken gestart met sommige zittende gebruikers/huurders om interesse tot aankoop te inventariseren.	€ 100.000	4	4	€ 70.000
WMO	Overschrijding op de open einde regeling Wmo door een stijging van het aantal Wmo-meldingen.	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	€ 174.700	4	4	€ 122.290
Jeugdzorg	Overschrijding op de open einde regeling Jeugdzorg door omstandigheden waar Gemeente geen invloed op heeft, waaronder ernst en aard problematiek, jeugdbescherming- en jeugdreclasseringsmaatregelen	Goede monitoring op data middels kwartaalrapportages	€ 308.400	4	4	€ 215.880
Gronden	Voor grondexploitaties worden project specifieke en algemene (conjuncturele) risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd.		€ 1.216.368	3	5	€ 608.184
					Overige risico's	€ 1.205.210
					SED risico doorbelasting	€ 772.380
					Totaal benodigde weerstandscapaciteit	€ 3.098.944

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (begroting 2024) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Enkhuizen voor € 772.380. Voor de SED organisatie is het volgende risico opgenomen :

- Datalekken en Cybercrime

In 2024 hebben zich geen significante problemen voorgedaan. De opgesomde risico's uit de risicoparagraaf van de begroting 2024 hebben niet geleid tot een beroep op de algemene reserve.

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per >	90%

Klasse	impact	
5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 6.999.000 en de maximale benodigde weerstands-capaciteit is € 2.789.050 (= 90% * € 3.098.944). Het ratio weerstandsvermogen is 2,5.

Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandsratio van 2,5 en het beeld van onze meerjarenbegroting is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Enkhuizen van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Om het weerstandsvermogen te beoordelen heeft het Nederlands Adviesbureau Risico-management (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente een normtabel ontwikkeld. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering ‘uitstekend’.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijk te maken, schrijft het rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of jaarrekening en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding worden beoordeeld.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Enkhuizen weer

Jaarrekening 2024	Verloop van de kengetallen		
Kengetallen:	**Rekening 2023**	**Begroting 2024**	**Rekening 2024**
netto schuldquote	46%	78%	42%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	38%	69%	35%
solvabiliteitsratio	20%	17%	22%
structurele exploitatieruimte	2%	-1%	1%
grondexploitatie	6%	1%	6%
belastingcapaciteit	103%	107%	100%

Het ministerie van BZK heeft onderstaande signaleringswaarden opgesteld. Hierbij is A goed, B gemiddeld en C vereist aandacht.

	Cat. A	Cat. B	Cat. C
Netto schuldquote	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Netto schuldquote: gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90 %	90 - 130 %	> 130 %
Solvabiliteitsratio	> 50 %	20 - 50 %	< 20 %
Kengetal grondexploitatie	< 20 %	20 - 35 %	> 35 %
Structurele exploitatieruimte	> 0 %	0 %	< 0 %
Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90% (bron: Ministerie van BZK). Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarenzone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Enkhuizen heeft een netto schuldquote van 42%. Dit is lager als verwacht. Dit wordt deels verklaard door de lagere financieringsbehoefte doordat een aantal investeringen doorgeschoven is, zoals uitbreiding en renovatie sporthal de Drecht, en Investeringen in het sportpark Immerhornpolder. Daarnaast zijn ten opzichte van voorgaande jaren de gerealiseerde baten hoger, waardoor de schuldquote verhoudingsgewijs lager uitkomt.

Netto schuldquote: gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages
De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt 35%. Enkhuizen zit ruim onder de signaleringswaarde van categorie A. Het getal impliceert dat de gemeente goed in staat is om de rentelasten en de aflossingen te voldoen.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages
Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Volgens het ministerie van BZK wordt een solvabiliteitsratio tussen de 20% en 50% als gemiddeld beschouwd. Enkhuizen heeft in 2024 een solvabiliteitsratio van 22% en valt daarmee in de categorie gemiddeld. Ten opzichte van de raming 2024, 17% komt het percentage hoger uit omdat het eigen vermogen is toegenomen en anderzijds de schuldpositie is afgenomen waardoor de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal gunstiger uitpakt.

Kengetal grondexploitatie
In de crisisjaren is gebleken dat de grondexploitatie forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang, omdat deze moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico’s met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: Ministerie van BZK). Hoe lager het percentage des te geringer het risico.

Toelichting percentages
Enkhuizen zit met haar kengetal grondexploitatie op 6% in 2024. Het risico op de grondexploitatie is beperkt. Dit blijkt uit het lage percentage wat ruim onder de signaleringswaarde van categorie A ligt.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen en of structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel

van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten, welke vervolgens wordt uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages
Dit percentage komt in Enkhuizen voor 2024 op 1% uit. De structurele baten zijn toereikend om de structurele lasten te dekken.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishoudens
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is gelijk aan het landelijk gemiddelde. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages
De gemeentelijke tarieven zijn nagenoeg gelijk aan de landelijke tarieven.

Samenhang kengetallen
De gemeente Enkhuizen heeft volgens de opgestelde signaleringswaarden van het Ministerie van BZK een goede schuldpositie. De schuldpositie pakt voor dit jaar lager uit dan verwacht. Dit wordt deels verklaard door de afname van de langlopende financiering. Daarnaast zijn ten opzichte van voorgaande jaren de gerealiseerde baten hoger, waardoor de schuldquote lager uitkomt.
Het solvabiliteitspercentage valt ten opzichte van 2023 iets hoger uit door toename van het eigen vermogen en anderzijds de teruggelopen langlopende financiering. Het risico op de grondexploitatie is beperkt. Dit blijkt uit het lage percentage wat ruim onder de norm ligt. De structurele exploitatieruimte komt in 2024 uit op 1% positief. Dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Enkhuizen is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen. Echter de solvabiliteit blijft een aandachtspunt.

Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidsverantwoording

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor een ieder toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van de kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

Deze paragraaf gaat over het in stand houden van de bestaande Kapitaalgoederen door het uitvoeren van (klein en groot) onderhoud.

De kapitaalgoederen dragen bij aan het realiseren van doelstellingen van diverse programma's uit de begroting en zijn terug te vinden in de programma's Beheer openbare ruimte en Milieu.

Vastgoed

Deze beleidsvoering heeft betrekking op het onderhoudsniveau van gemeentelijk vastgoed en heeft als doel de levensduur, functionaliteit en veiligheid van onze vastgoedobjecten te waarborgen. De Gemeente stelt vast dat de conditiescore 3 als standaard wordt gehanteerd voor het beheer van haar vastgoedportfolio.

Financiële consequenties

Bij kapitaalgoederen is sprake van klein- en groot onderhoud en vervangingen. Het dagelijks (klein) onderhoud wordt bekostigd in de programmaverantwoording. Het groot onderhoud wordt geraamd op basis van het beheerplan Kapitaalgoederen. De reserve kent de onderstaande indeling:

- Wegen
- Kunstwerken (bruggen, steigers en kadeconstructies)
- Openbaar groen

Voor het groot onderhoud van gebouwen, riolering en begraafplaatsen zijn er voorzieningen.

Onderdeel	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	verschil
Openbare verlichting	Dagelijks onderhoud	104	104	113	-9
Waterwegen	Dagelijks onderhoud	124	94	42	52
Straatmeubilair en speelgelegenheden	Dagelijks onderhoud	41	41	32	9

Reserve kapitaalgoederen	Storting reserve	843	843	843	0
	Aanwending reserve	835	900	396	504
Wegen	Dagelijks onderhoud	953	954	785	168
	Groot onderhoud	701	701	225	476
Bruggen	Dagelijks onderhoud	12	92	102	-11
	Groot onderhoud	70	135	104	31
Openbaar groen	Dagelijks onderhoud	850	982	1.039	-57
	Groot onderhoud	64	64	67	-3
Voorziening					
Gebouwen	Dagelijks onderhoud	338	333	385	-52
	Storting voorziening	623	623	623	0
	Aanwending voorziening	712	712	225	486
Riolering	Dagelijks onderhoud	334	334	290	44
	Storting voorziening	176	121	429	-308
Begraafplaatsen	Dagelijks onderhoud	85	85	66	19
	Storting voorziening	13	13	17	-4

Stand van zaken kapitaalgoederen

Algemeen
Het groot onderhoud aan de kapitaalgoederen in de gemeente Enkhuizen vindt jaarlijks plaats op basis van nut en noodzaak. Veiligheid en functionaliteit zijn daarbij belangrijke aspecten. Voor het onderhoud van rioleringen vormt het PSWR de basis waarbij de onderhoudsmaatregelen meerjarig inzichtelijk zijn.

In oktober 2009 heeft de raad besloten dat de kapitaalgoederen worden beheerd op minimaal verantwoord niveau. Op 5 april 2016 heeft de gemeenteraad het beheerplan Kapitaalgoederen 2016-2025 vastgesteld. Dit plan is de basis voor het onderhoud in de openbare ruimte en vormt het beleid. Voor het beheer van de openbare ruimte heeft de gemeenteraad voor het beheer van de kapitaalgoederen (excl. riolering en gebouwen) beeldkwaliteit B en de norm veilig vast gesteld. Met uitzondering van het onderhoud van het openbaar groen in het Snouck van Loosenpark, daar heeft de gemeenteraad beeldkwaliteit op A vastgesteld.

Naast het beheerplan kapitaalgoederen zijn de volgende kaders van toepassing.

Kader	Type	vastgesteld door en wanneer
Beleidsnota Speelruimte	Beleid	Gemeenteraad, 2 oktober 2012
Programma Stedelijk Water en Riolering 2025-2027 (PSWR)	Beleid	Gemeenteraad, 19 december 2024
Waterplan Enkhuizen Medemblik	Beleid	Gemeenteraad, 5 juli 2016
Beheerparagraaf Biodiversiteit	beleid	gemeenteraad, 16 juni 2020
Deelvisie en Omgevingsprogramma Bomen	beleid	gemeenteraad, 14 september 2021

Wegen
In 2025 wordt er onderhoud uitgevoerd aan het wegenareaal. Dit betreft werkzaamheden aan zowel asfalt als wel elementenverhardingen. De focus voor het asfalt en de elementenverhardingen zal in 2025, net als in 2024, het wegwerken van het achterstallig onderhoud zijn.

Op basis van de technische wegeninspectie van 2023 uitgevoerd door de DG-groep en Unihorn, beiden een extern en onafhankelijk bureau, blijkt dat het areaal wat wegen betreft niet geheel voldoet aan het kwaliteitsniveau. Dit betekent dat een deel van de wegen niet voldoet aan de-norm ‘B’. De beschikbare middelen in 2024 waren en zijn op moment toereikend om te voldoen aan het kwaliteitskader. In 2025 zal er een nieuwe inspectie worden uitgevoerd op het wegenareaal.

In 2024 is er een onderzoek uitgevoerd naar de restlevensduur van de funderingen onder de asfaltwegen. Het resultaat zal worden verwerkt in een meerjarenplanning en geeft de vervangingsopgave in tijd van de asfaltwegen weer.

De energie transitie en glasvezel projecten hebben veel invloed op het wegennet. De vele ingravingen zorgen voor een degeneratie van de wegkwaliteit waardoor het kwaliteitsniveau achteruit gaat. De wegenplanning houdt rekening met toekomstige ingravingen. Dit heeft tot gevolg dat er met geplande onderhoudswerkzaamheden wordt geschoven of tijdelijk worden uitgesteld.

Riolering
Een nieuw Programma Stedelijk Water en Riolering 2025-2027 (PSWR) is aangenomen. Hierin is opgenomen dat er een systeem stedelijk water (SSW) wordt opgesteld. Met een SSW kunnen knelpunten geconstateerd worden in het huidige rioolstelsel en wat de capaciteit is van het areaal. Uit het SSW worden knelpunten bekend waar mogelijke areaalwijzigingen moeten plaats vinden. Afgelopen jaar (2024) zijn er verschillende

ontwerpen uitgewerkt die voortborduren op een SSW die op kleinere schaal is uitgevoerd. Wijzigingen aan het areaal worden verwerkt in het PSWR 2028-2032. Dit betekent dat wateroverlast door hevige buien het systeem minder gaan belasten. Dit geeft niet aan dat water op straat niet voor zal komen met hevige buien, hiervoor is gewoon daadwerkelijk niet genoeg ruimte in de ondergrond. Door meer Hemelwater stelsels en oppervlaktes af te koppelen zal dit een positief effect hebben op het oppervlaktewater dat zich in de stad bevindt waar nu met hevige buien de overstorten in werking treden. Dit in combinatie met een intensiever recreatief gebruik van het oppervlaktewater kan leiden tot ziekte bij gebruikers van stedelijk water.

Hiernaast worden de grondwaterstanden in de openbare ruimte gemonitord waarmee we burgers kunnen informeren en de juiste maatregelen voor toekomstige vervangingen kunnen inventariseren.

Water
In 2024 zijn door de gemeente de resterende waterwegen (na de Overdracht Stedelijk Water) geïnventariseerd, en zijn de voorbereidingen getroffen voor het baggerwerk (overleg met aanwonenden) . Dit reguliere baggerwerk vindt plaats in een tienjarige cyclus, dit in tegenstelling tot het baggeren van de bermsloten, dat een cyclus van 7 jaren heeft (mee in de cyclus van HHNK).

Groen
In 2024 werd voldaan aan het onderhoudsniveau B. In tegenstelling tot de andere gebieden is de gewenste ambitie in het Snouck van Loosenpark een A-niveau (met uitzondering van de hagen). De kwaliteit van het Snouck van Loosenpark over het geheel van 2024 is een B-niveau. De eikenprocessierups is in 2024 verder afgenomen. Groentechnisch gezien voldoet de beplanting in het algemeen ruimschoots aan de kwaliteitsnormen. Het gewijzigde maairegime op de Vestingwal heeft een positief effect op de biodiversiteit.

Spelen
De speelvoorzieningen zijn veilig en voldoen aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen. Het onderhoud van de speeltoestellen is op orde.

Bruggen
Er is geen achterstand in onderhoud van de 130 gemeentelijke bruggen en steigers. Deze objecten zijn veilig en functioneel.

Oeververdediging
Sommige objecten zijn volgens het Kapitaalgoederen vervangingsprogramma (opgesteld in 2014) aan vervanging toe, maar in de praktijk veelal nog voldoende veilig en functioneel, zodat vervanging van deze specifieke objecten onderbouwd met enkele jaren kan worden uitgesteld.

Openbare verlichting
Het areaal is voor een groot deel op orde en bestaat momenteel uit 4196 verlichtingsobjecten. Verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen zijn in beeld en worden jaarlijks projectmatig en wijkgericht vervangen. Deze vervangingsmethode zorgt voor een tijdelijke afname van de verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen, maar zal het niet

helemaal wegnemen, omdat er jaarlijks te vervangen objecten bij komen. Circa zeven-en zeventig procent van de verlichtingsobjecten zijn voorzien van led lichtbronnen.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen, conditieniveau 3 (redelijk). Hieraan is in 2024 voldaan met uitvoering van het meerjarenonderhoudsprogramma. Er zijn slechts enkele specifieke uitzonderingen waar het gaat om panden die onderdeel zijn van een ontwikkeling of in afwachting zijn van verdere plannen in de nabije toekomst.

Daarnaast zijn we gestart met het herhuisvesten van de collega's van de SED. Hiervoor hebben we een nieuw pand gehuurd en opgeknapt. Ook hebben we een pand opgeknapt voor de Stichting iedereen telt mee.

Financiering

Informatie

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. Volgens artikel 13 van het BBV bevat de paragraaf betreffende de financiering in ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financierings-portefeuille en geeft het inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- Het opstellen van een financieringsstatuut
- Het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening
- Het voldoen aan de kasgeldlimiet
- Het voldoen aan de renterisiconorm

Financieringsstatuut

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het 'Treasurystatuut' gemeente Enkhuizen dateert uit het jaar 2017.

Financieringsbeleid

Door middel van een liquiditeitsplanning wordt de financieringsbehoefte van de gemeente gedurende een bepaalde periode bepaald. Op basis van te verwachten uitgaven en inkomsten wordt een schatting gemaakt van het verwachte verloop van het liquiditeitssaldo. De financieringsportefeuille bestaat uit:

- Opgenomen langlopende leningen;
- Eigen vermogen welk als financieringsmiddel is ingezet (reserves);
- In beheer gekregen waarborgsommen.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de vaste financiering in 2024. In 2024 is géén langlopende lening aangetrokken.

Bedragen x € 1.000

Stand langlopende leningen per 1 januari	43.017
Nieuwe leningen	0
Reguliere aflossingen	-4.620
Stand Waarborgsommen per 31 december	8
Stand totaal per 31 december	38.405

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale– en regionale instellingen en verenigingen. Basis voor verstrekking is het Treasurystatuut.

Het onderstaand overzicht geeft de ontwikkeling weer van langlopend uitgezette leningen.

Bedragen x € 1.000

Stand uitgezette leningen per 1 januari	5.971
Nieuwe leningen	58
Reguliere aflossingen	-1
Extra of vervroegde aflossingen	
Verwachte stand 31 december	6.028

Onze rekening bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting maakt deel uit van de uitgezette leningen. Per 31-12-2024 is dit een bedrag van € 3.503.000. In de tabel hieronder is een overzicht opgenomen van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting.

Per 31 december 2024 staat een bedrag van € 1.050.000 in rekening courant bij het Stimuleringsfonds. De leningenportefeuille is als volgt verdeeld:

- Aan combinatieleningen (bouwfonds en gemeente) staat een bedrag uit van € 86.000.
  Per 31 december lopen er nog 2 combinatieleningen.
- Aan gemeentelijke stimuleringsleningen staat een bedrag uit van € 57.000.
  Per 31 december lopen en nog 2 gemeentelijke stimuleringsleningen.
- Aan startersleningen staat er een bedrag uit van € 1.590.000. In 2024 zijn er 9 leningen verstrekt. Per 31 december lopen er 60 startersleningen.
- Aan leningen voor "toekomst bestendig wonen" staat een bedrag uit van € 719.000.

Risicobeheer

Om de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet Fido twee instrumenten: renterisiconorm en kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Door het schema onder Rentetoerekening wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn. Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld (met een looptijd gelijk of langer dan 1 jaar) te vermijden. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage (i.c. 20%). Het totaal van renteaanpassingen en de herfinanciering van de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

In cijfers betekende dit voor 2024 het volgende:

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	2024	2025	2026	2027	2028
	Renterisico					
1.	Renteherzieningen	-	-	-	-	-
2.	Te betalen aflossingen	4.620	4.755	5.635	5.937	6.119
3.	renterisico (1+2)	4.620	4.755	5.635	5.937	6.119
	Renterisiconorm					
4a.	Omvang begroting 1 januari	68.732	73.950	73.863	75.489	77.471
4b.	Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%
4.	Renterisiconorm (4a x 4b)	13.746	14.790	14.773	15.098	15.494
	Toets renterisiconorm					
	Renterisico op vaste schuld (3)	4.620	4.755	5.635	5.937	6.119
	Renterisiconorm (4)	13.746	14.790	14.773	15.098	15.494
	Ruimte (3-4)	-9.126	-10.035	-9.138	-9.161	-9.375
	(4 > 3) Ruimte onder renterisiconorm					
	(3 > 4) Overschrijding renterisiconorm					

De tabel laat zien dat het bedrag aan langlopende leningen, waarover renterisico werd gelopen, ruimschoots binnen de wettelijke norm blijft.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden. Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op rentelasten. De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en bedraagt voor 2024 € 5.842.000. Bij het financieringsbeleid wordt rekening gehouden met deze limiet.

Bedragen x € 1.000

	Omschrijving	
1.	**Toegestane kasgeldlimiet**	
	Omvang begroting (lasten) per 1 januari 2024	68.732
	Percentage kasgeldlimiet	8,50%
	Omvang kasgeldlimiet	5.842
2.	**Omvang vlottende schuld (gemiddeld 2024)**	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	0
	Schuld in rekening courant	
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)	
		0
3.	**Vlottende middelen (gemiddeld 2024)**	
	Contante gelden in kas	3
	Tegoeden in rekening courant	4.713
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	0
		4.716
4.	**Toets kasgeldlimiet**	
	Toegestane kasgeldlimiet	5.842
5.	**Totaal netto vlottende schuld (2-3)**	-4.716
	Ruimte (4-5)	10.558

Schatkistbankieren

Sinds eind 2013 worden tijdelijk overtollige middelen verplicht ondergebracht bij het ministerie van Financiën. Het doel van de deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren is de Europese Monetaire Unie schuld van de collectieve sector te verlagen.

Rentetoerekening

De paragraaf financiering moet inzicht geven in: de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten. Onderstaand schema geeft hier invulling aan.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	675		
De externe rentebaten (idem)	353	-/-	
Totaal door te rekenen externe rente			322
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	0	-/-	
De rente voorfinanciering overdracht van het zwembad	109		
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	190	-/-	
De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	-/-	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			-299
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			22
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)			0
Renteresultaat op het taakveld Treasury nadeel			22

Bedrijfsvoering

Communicatie

We zetten diverse communicatiemiddelen in om inwoners, maatschappelijke partners en ondernemers te bereiken.

Op het gebied van de digitale communicatiemiddelen hebben we verdere stappen gezet in de digitale toegankelijkheid van de website. De digitale meldpunten zijn duidelijker en begrijpelijker. We hebben de digitale nieuwsbrief verbeterd zodat ook deze voldoet aan de wetgeving voor digitale toegankelijkheid. Tot slot zijn we verdergegaan met het ontwikkelen van een contentstrategie met als doel om de inzet van onze communicatiemiddelen aan te scherpen.

Inwoners betrekken

Communicatie levert een bijdrage aan de realisatie van projecten en beleid van andere afdelingen. Bij grote en/of gevoelige projecten is een omgevingsanalyse gemaakt, waarmee meer inzicht in de omgeving werd verkregen. Bij diverse projecten hebben we inwoners de gelegenheid gegeven om mee te denken via fysieke bewonersbijeenkomsten en/of via het online platform samen.enkhuizen.nl. Denk hierbij aan de herinrichting van de Westerstraat, het Woonprogramma, de profielschets voor de nieuwe burgemeester of de opvang van vluchtelingen.

Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie is een blijvend onderdeel van het werkveld. De communicatieadviseurs nemen deel aan de pool crisiscommunicatie van het Expertteam Bevolkingszorg van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord. Daarnaast worden de communicatieadviseurs via een beschikbaarheidspool ingezet voor lokale incidenten. In 2024 hebben de communicatieadviseurs geadviseerd bij diverse lokale en regionale crises en incidenten.

Personeel

In 2024 zijn belangrijke stappen gezet op het gebied van arbeidsmarktbeleid. De wijze waarop wij vacatures nu uitzetten sluit nog beter aan bij onze potentiële doelgroep. We hebben aan ons imago en naamsbekendheid gewerkt door onder meer aan te sluiten bij initiatieven zoals de Kom binnen bij Bedrijven-dag maar ook door gebruik te maken van social media. Verder hebben we onze rol als erkend leerbedrijf actiever opgepakt en hebben meer jongeren bij ons stage gelopen wat in sommige gevallen resulteerde in een nieuwe (tijdelijke) medewerker. In het kader van binden en behouden hebben we een nieuwe opzet voor onboarding gemaakt. Via een app, een introductiedag waarbij ook de mobile devices worden verstrekt, een buddy en een goed inwerkprogramma kunnen nieuwe medewerkers op een prettige wijze starten en voelen zij zich welkom bij SED. Met de Westfrieslandacademie is regelmatig contact over de opleidingen die we kunnen aanbieden aan (nieuwe) medewerkers.

Er is een voorziening getroffen voor de Regeling Vervroegd Uittreden, waarvoor een aantal medewerkers in aanmerking komt. Ook zijn de budgetten voor reiskosten woon-werkverkeer en hybride werken weer in overeenstemming met de realiteit gebracht.

De SED heeft dit jaar een brede evaluatie van de organisatie uitgevoerd. Deze evaluatie bestond uit een medewerkersonderzoek, een exitonderzoek en de evaluatie van de sturingsfilosofie sturing & ruimte. De analyse van de resultaten van deze onderzoeken heeft geleid tot een routekaart voor de organisatie waarin duidelijke keuze zijn gemaakt om de komende jaren met focus de opgave integraal centraal gesteld kan worden. De afdeling financiën is opnieuw ingericht waar mee integraal adviseren mogelijk wordt gemaakt. De SED is dit jaar aangesloten bij het HR netwerk Kop van Noord Holland op het gebied van beleid en arbeidsvoorwaarden als aanvulling op de contacten die we al binnen West Friesland op HR gebied hebben. Om zo goed mogelijk gebruik te kunnen maken van elkaars krachten is er dit jaar structureel overleg met de Westfrieslandacademie geweest. Er wordt binnen de organisatie actief de samenwerking gezocht met anderen binnen de organisatie. Zoals met de Ondernemingsraad in de voorbereiding van het dit jaar gehouden medewerkersonderzoek, met de Servicedesk bij het project onboarding en met het domein Ruimte bij de Kom binnen bij Bedrijvendagen.

Facilitair

In het kader van aantrekkelijk werkgeverschap hebben wij in 2024 verdere stappen gezet om onze werkplekken te moderniseren en aan te passen aan de behoeften van onze medewerkers.
De inrichting van onze locaties is geoptimaliseerd om hybride werken te ondersteunen, waarbij flexibiliteit en functionaliteit centraal staan.
Met deze verbetering streven wij ernaar om een werkomgeving te bieden die past bij de veranderende behoeften van onze medewerkers, en dragen wij bij aan een cultuur waarin werk en welzijn in balans. zijn.

ICT/Informatie

Eind 2023 zijn we gestart met het ontwikkelen van Informatiebeleid dat in 2025, na vaststelling, een vervolg krijgt. Voor de implementatie van dit beleid hebben we tevens een ICT-kalender (roadmap) opgesteld tot 2030. Daarnaast is een visie ontwikkeld hoe om te gaan met data en deze te gebruiken in verantwoording en sturing. Na vaststelling wordt deze ook verder geïmplementeerd in 2025.

Aanbesteding key-systemen

In 2024 hebben we diverse key-systemen aanbesteed via onze software broker of zijn we in de voorbereidende fase om een aanbesteding te starten in 2025. Het gaat om de volgende key-systemen:

- HR- en Payroll applicatie
- Belastingpakket
- Beheer openbare ruimte (BOR) applicatie
- Tool voor de planning- en control cyclus
- Software broker

In 2025 wordt met onderstaande key-systemen een start gemaakt voor een eventuele aanbesteding in 2026, via onze software broker:

- Financiële systeem
- Pakket voor Vergunning toezicht handhaving (VTH)
- Anonimiserings-software

Daarnaast worden applicaties bij vervanging en verlenging steeds vaker aangeboden als Software as a Service (SaaS) in plaats van on-premises (op locatie SOM). In 2024 zijn er diverse applicaties verlengd of vervangen door een SaaS-variant. In 2025 wordt deze trend doorgezet en zullen er nog meer applicaties worden vervangen door een Saas-variant. Ons doel is om in 2026 daarmee klaar te zijn.

Kwaliteitszorgsysteem en I-navigator
Vanuit de regio is een raamwerk voor kwaliteitszorg opgesteld dat in 2021 door de SED en de aangesloten gemeenten is vastgesteld. Dat raamwerk is nu vertaald naar een kwaliteitszorgsysteem dat geïmplementeerd wordt. De implementatie van het kwaliteitszorgsysteem heeft ook de speciale aandacht van de Provincie in het kader van Interbestuurlijk Toezicht Informatiebeheer.

VIND I-Navigator is een instrument, gelieerd aan het kwaliteitszorgsysteem, waarmee we de informatievoorziening in beeld brengen zodat we het informatiebeheer verbeteren. In dit instrument leggen we vast:

- Welke processen we uitvoeren en hoe deze worden vastgelegd in de systemen als zaaktype
- Welke informatie een hoog risico vormen bij informatieverlies of een datalek
- In welke systemen we informatie vastleggen per proces
- Welke informatie we actief moeten publiceren op documentniveau
- Welke wetgeving er per proces geldt
- Voor welke processen een Data Protection Impact Assessment (DPIA) rapport is opgesteld
- Bij welke processen persoonsgegevens worden verwerkt. Deze gegevens kunnen als een verwerkingsregister uit het systeem worden gehaald.

Dit instrument geeft ons een samenhangend overzicht van alle informatie in de organisatie wat we ook moeten kunnen tonen tijdens de gesprekken met de archiefinspecteur.

Robotisering
Voor een efficiënte bedrijfsvoering en succesvolle digitale transformatie zetten we, waar mogelijk, robotisering (RPA) en AI in. Dit heeft als doel om:

- handmatige, repeterende werkzaamheden te automatiseren
- fouten te minimaliseren
- de werkdruk bij collega’s te verlagen
- de doorlooptijden van processen te verkorten
- kosten te besparen
- de dienstverlening aan burgers en organisaties te verbeteren

In 2023 is een aantal medewerkers opgeleid tot RPA- en AI-Developer. Na afronding van deze opleidingen in 2024 zijn zij in staat om zelfstandig robots te ontwikkelen.

In 2024 hebben we diverse projecten succesvol uitgevoerd:

- Energietoeslag
- Automatische incasso Belastingen
- Suites
- Crediteurenadministratie

- Leerlingenvervoer
- WOZ-bezwaren
- Begraafplaatsadministratie
- Sociale regie
- Momenteel zijn er nog twee lopende projecten in de afrondende fase:
- Mail informatiebeheer
- Bijzondere bijstand van bewindvoerders

De robots hebben in 2024 ongeveer 400 uur aan werkzaamheden geautomatiseerd. De komende jaren breiden we de inzet van robotisering en AI verder uit om onze processen toekomstbesteding te maken. Vanaf 2025 willen we AI intensiever inzetten, momenteel onderzoeken we de mogelijkheden.

Juridische zaken

In 2024 heeft het team juridische zaken zich meer gericht op de kwaliteit van bezwaarafhandeling. De komst van de externe bezwarencommissie heeft mede geleid tot een zorgvuldiger afhandeling van bezwaar- en beroepszaken. Verschillende wisselingen, persoonlijke omstandigheden en krapte op de arbeidsmarkt hebben invloed gehad op de personele bezetting van het team juridische zaken. Dit heeft invloed gehad op de doorlooptijden. Ook de toenemende complexiteit van juridische vraagstukken en de behandeling van bezwaren door de externe bezwaren commissie hebben vertragende werking op de doorlooptijd van bezwaar en beroepszaken. Om zaken tijdig te kunnen blijven afhandelen is het noodzakelijk om de beschikbare capaciteit te monitoren en processen optimaal in te richten.

Bezwaarschriften en doorlooptijden

In 2024 zijn er 61 bezwaarschriften ingediend en 30 zaken zijn volledig afgehandeld tot en met de beslissing op bezwaar. De overige bezwaarschriften zijn nog in behandeling. Van de afgehandelde bezwaarschriften waren er 5 gegrond, 18 ongegrond en 7 niet-ontvankelijk. Er zijn 27 van de 30 bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Het aantal ingediende bezwaarschriften is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het jaar 2023. Het aantal bezwaarschriften dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld is verbeterd.

Beroepszaken

In 2024 waren er 6 beroepszaken. In 4 zaken is de indiener van het beroep in het gelijk gesteld. Bij 1 zaak is de gemeente in het gelijk gesteld en 1 zaak was niet-ontvankelijk.

Klachten

In totaal zijn 15 klachten geregistreerd. Hiervan zijn 13 klachten informeel afgehandeld. 1 klacht is formeel afgerond (en ongegrond verklaard) en 1 klacht is tussentijds afgebroken. Bij de Nationale Ombudsman zijn er 13 klachten behandeld. In 2023 waren dat er 8, in 2022 6, en in 2021 13. Er zijn 12 klachten afgedaan met een doorverwijzing of het geven van meer informatie. Er is 1 klacht afgedaan door middel van een goed gesprek.

Ingebrekestellingen

In 2024 waren er 3 ingebrekestellingen. Dit heeft niet geleid tot betaling van een dwangsom.

2024 - Juridische zaken

Bezwaarschriften en doorlooptijden

61
Bezwaarschriften

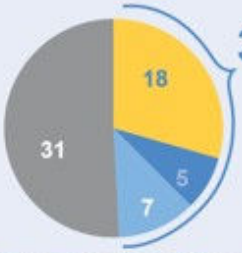

30 volledig afgehandeld waarvan 27 binnen wettelijke termijn

- ongegrond
- gegrond
- niet-ontvankelijk
- nog in behandeling

In 2024 zijn er 61 bezwaarschriften ingediend en 30 zaken zijn volledig afgehandeld tot en met de beslissing op bezwaar. De overige bezwaarschriften zijn nog in behandeling. Van de afgehandelde bezwaarschriften waren er 5 gegrond, 18 ongegrond en 7 niet-ontvankelijk. Er zijn 27 van de 30 bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Het aantal ingediende bezwaarschriften is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van het jaar 2023. Het aantal bezwaarschriften dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld is verbeterd.

Beroepszaken

6
Beroepszaken

In 2024 waren er 6 beroepszaken. In 4 zaken is de indiener van het beroep in het gelijk gesteld. Bij 1 zaak is de gemeente in het gelijk gesteld en 1 zaak was niet-ontvankelijk.

Klachten

15
Klachten geregistreerd

In totaal zijn 15 klachten geregistreerd. Hiervan zijn 13 klachten informeel afgehandeld. 1 klacht is formeel afgerond (en ongegrond verklaard) en 1 klacht is tussentijds afgebroken. Bij de Nationale Ombudsman zijn er 13 klachten behandeld. In 2023 waren dat er 8, in 2022 6, en in 2021 13. Er zijn 12 klachten afgedaan met een doorverwijzing of het geven van meer informatie. Er is 1 klacht afgedaan door middel van een goed gesprek.

Ingebrekestellingen

3
Ingebrekestellingen

In 2024 waren er 3 ingebrekestellingen.
Dit heeft niet geleid tot betaling van een dwangsom.

P&C Cyclus / Financiën / Belastingen

In 2024 hebben we het proces om te komen tot alle financiële documenten die we maken voor 3 gemeenten aangepast Uitgangspunt hiervoor was om sneller, efficiënter en kwalitatief betere documenten ter vaststelling aan te bieden. Door beter samen te werken en in control te zijn, lag er sneller een integraal bestuurlijk advies op tafel..

Inkoop

De afdeling Inkoop adviseert, informeert en ondersteunt de decentraal georganiseerde inkopers op het gebied van inkopen en aanbesteden met als doel om op een rechtmatige wijze de meest maatschappelijke waarde te creëren voor de publieke middelen. De afdeling werkt momenteel hard aan het nieuwe inkoopproces en inkoopbeleid wat naar verwachting in Q2 van 2025 geïmplementeerd zal worden. Het doel is om controle op rechtmatigheid te verhogen en integratie van de Inkoopadvisering in de organisatie te verbeteren.

In 2024 zijn er meerdere Europese aanbestedingen gerealiseerd waaronder de aanbesteding van gezamenlijke opdrachten voor de Gemeente Enkhuizen, Stede Broec en Drechterland van Onderhoud Vastgoedlocaties, de aanbesteding Isolatieaanpak Woningeigenaren, de aanbesteding Taxatiediensten Wet WOZ 2024 en aanbesteding Warme drankenvoorziening voor de Gemeente Drechterland, Stede Broec, Enkhuizen en de SED organisatie.

Daarnaast zijn er diverse meervoudig onderhandse aanbestedingen gestart en afgerond, zoals de aanbesteding Bedrijfskleding voor de Gemeente Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland en de SED organisatie

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze paragraaf bedrijfsvoering geeft het college vanaf het verslagjaar 2023 een toelichting ten aanzien van onderwerpen die de rechtmatigheid raken. Er wordt aangegeven hoe de beheersing is vormgegeven en er is een nadere toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheids-verantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden. Ook wordt aangegeven welke maatregelen zijn of worden genomen om verbeteringen aan te brengen om het rechtmatig handelen in de toekomst afdoende in processen te waarborgen.

Verantwoordingsgrens en rapportagegrens

In de financiële verordening 2024 heeft de raad de verantwoordingsgrens vastgesteld op 3% van de totale lasten. De rapportagegrens is vastgesteld op 100.000 euro. Dat wil zeggen dat in de paragraaf bedrijfsvoering de geconstateerde afwijkingen (fouten of onduidelijkheden) groter dan € 100.000 nader worden toegelicht. In de Rechtmatigheidsverantwoording rapporteert het college over afwijkingen met een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten van de gemeente Enkhuizen. Voor 2024 is deze grens afgerond € 2.558.520.

Organisatie

Om tot een rechtmatigheidsverantwoording te komen onderzoekt het college onder meer de opzet, bestaan en werking van de processen. De manier waarop dit onderzoek wordt uitgevoerd wordt jaarlijks beschreven in het IC-VIC-plan (waarbij IC staat voor Interne Controle en VICvoor Verbijzonderde Interne Controle). De beheersing van de bedrijfsvoering is ingericht langs het model van de ‘three lines of defence’:

1. Interne controlemaatregelen worden belegd in de lijnorganisatie. Dit zijn interne beheers/controlemaatregelen die zijn ingericht in processen;
2. Interne controlefuncties/functionarissen die het lijnmanagement ondersteunen;
3. Verbijzonderde interne controle die de werking van de eerste en tweede lijn controleert
(team concern control). In 2024 werken de processen nog niet optimaal volgens het model van de ‘three lines of defence’, hierdoor zijn er meer gegevensgerichte werkzaamheden nodig

De verbijzonderde interne controle (3e verdedigingslinie) is een aanvulling op de reguliere interne controle (2e verdedigingslinie), in die zin dat een objectief oordeel gegeven wordt over
de opzet, het bestaan en de werking van de interne controles en beheersingsmaatregelen (1e
verdedigingslinie). De focus ligt hierbij op de processen met de grootste (financiële en maatschappelijke) risico’s, zoals opgenomen in het IC-VIC plan. Het IC-VIC plan is in 2024 uitgevoerd en de resultaten van de werkzaamheden zijn aangeboden voor het controledossier van de accountant.

Uitkomsten van het onderzoek

Begrotingscriterium
Bij de toetsing op het begrotingscriterium wordt vastgesteld of alle begrotingsafwijkingen passen binnen het kader van de door de raad vastgestelde begroting. Er is sprake van begrotingsonrechtmatigheden wanneer:

- de door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de lasten zijn overschreden
- de door de raad vastgestelde budgetten voor wat betreft de investeringsbudgetten zijn
overschreden
- toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves niet door de raad zijn vastgesteld
- bij onderschrijdingen van lasten of investeringsbudgetten de onderschrijdingen niet tijdig zijn gemeld aan de raad
- bij lagere of hogere baten dan begroot deze mutaties niet tijdig zijn gemeld aan de raad

In de vastgestelde financiële verordening is vastgelegd dat onderschrijding en overschrijding van de baten alsmede onderschrijding van de lasten die zich voordoen na de laatste bestuurs-rapportage nader worden toegelicht in de verschillenverklaring van de jaarrekening. Daarmee wordt de raad bij de jaarrekening tijdig geïnformeerd over deze afwijkingen.

Voorwaardencriterium
Bij het voorwaardencriterium wordt onderzocht of de wijze van besteding en inning van gelden
voldoet aan de financiële regels zoals opgenomen in de regelgeving die is opgenomen in het normenkader. In 2024 zijn voor de gemeente Enkhuizen alle processen vanuit het interne controle plan onderdeel geweest van de verbijzonderde interne controle.

Bevindingen
Hieronder is een overzicht opgenomen van de geconstateerde afwijkingen per proces en de maatregelen die genomen worden om dergelijke onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen.

	Omschrijving	Bedrag	Conform afspraak beschouwd als acceptabel ja/nee
1a	Overschrijding lasten programma Een onderbouwing van de overschrijding zijn terug te vinden in de programma verantwoording.	€ 0	ja
1b	Overschrijding investeringsbudgetten	€ 0	ja
2	Ongeautoriseerde reservemutaties	€ 0	ja
3	Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat zijn gemeld.	€ 0	ja
4 = (1a / 3)	**Totaal begrotingsonrechtmatigheden**	**€ 0**	ja
5	Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1/3) dat past binnen het vooraf door de raad vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid.	€ 0	ja
6 = (4-5)	**Resterend saldo als begrotingsonrechtmatigheid**	**€ 0**	

Voorwaardencriterium
Bij het voorwaardencriterium wordt onderzocht of de wijze van besteding en inning van gelden
voldoet aan de financiële regels zoals opgenomen in de regelgeving die is opgenomen in het normenkader. In 2024 zijn voor de gemeente Enkhuizen alle processen vanuit het interne controle plan onderdeel geweest van de verbijzonderde interne controle.

Proces c.q. onderwerp	Omschrijving onrechtmatigheid	Bedrag	Toelichting en maatregelen om onrechtmatigheden in de toekomst te voorkomen
Inkoop en EU aanbestedingen	Applicaties	€ 236.611	Dit betreft uitgaven software van een leverancier. Hier geldt dat er een nieuwe EU-aanbesteding loopt.
	Groenonderhoud	€ 291.291	Dit betreft een leverancier buiten het raamcontract. De onrechtmatigheid betreft kosten voor

			groenonderhoud.
	Verkeer	€ 227.554	Dit betreft uitgaven voor een project binnen verkeer. Deze zal na besluitvorming Verkeer- parkeer ontwikkelplan worden aanbesteed.
Eigen personeel	Geen bevindingen	€ 0	
	Totaal bedrag onrechtmatigheden	**€ 754.456**	Het totaal bedrag van de onrechtmatigheden inzake het voorwaarden criterium valt binnen de verantwoordings-grens van 3% en wordt daarom niet opgenomen in de recht-matigheidsverantwoording.

Overige onderwerpen in het kader van het voorwaardencriterium

Wet Fido
De kadernota rechtmatigheid geeft een stellige uitspraak dat niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de wet Fido en bijbehorende Regelingen moeten worden opgenomen en toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Er zijn bij de gemeente Enkhuizen in 2024 geen niet-financiële onrechtmatigheden in het kader van de wet FIDO geconstateerd.

Onroerende zaak transacties en staatssteun
De gemeente heeft geen onroerende zaak transacties

Wet normering Topinkomens
Er zijn geen personen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag van € 233.000,00 hebben ontvangen.

M&O criterium
In de notitie Beleid Misbruik & Oneigenlijk gebruik staan de uitgangspunten om het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik zo laag mogelijk te hebben, te voorkomen, te bestrijden of te detecteren. De notitie beschrijft de waarborgen ter voorkoming of vermindering van het risico op misbruik en oneigenlijk gebruik, de uitgangspunten voor het M&O beleid en de verantwoordelijkheden binnen de organisatie. Vervolgens gaat de notitie in op de risicogebieden in de verschillende domeinen. Deze risico’s worden door middel van een periodieke inventarisatie geactualiseerd en er wordt geïnventariseerd of een risico zich heeft voorgedaan. De notitie gaat verder in op de maatregelen die genomen zijn in het kader van de
Algemene verordening Gegevensbescherming, de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), ondermijning en de Wet bevordering Integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB).

Bevindingen
Tijdens het uitvoeren van de interne controles en verbijzonderde interne controles over 2024 zijn de betrokken processen getoetst. Deze toetsing heeft niet geleid tot feitelijke constateringen wat betreft misbruik, oneigenlijk gebruik of fraude met betrekking tot de inzet en aanwending van gemeentelijke middelen.

Monitor Rechtmatigheidsverantwoording

		Bedrag
A	Resterend saldo begrotingsonrechtmatigheden	€
B	Saldo onrechtmatigheden voorwaarden criterium	€ 754.456
C	Saldo onrechtmatigheden Misbruik en oneigenlijk gebruik criterium	€ 0
	Totaal rechtmatigheidsfouten (A+B+C)	**€ 754.465**
	Verantwoordinggrens: 3% van afgerond 85,2 Mln.	€ 2.558.520

Verbonden partijen

	rekening 2023	begroting 2024	rekening 2024
Gemeenschappelijke regelingen			
SED Organisatie	15.120	16.549	17.060
SSC DeSom	946	900	1.026
Westfries Archief	170	181	190
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking WF	62	69	68
Veiligheidsregio NHN	1.239	1.330	1.330
Recreatieschap WF	117	127	127
GGD Hollands Noorden	1.214	1.243	1.283
WerkSaam Westrfiesland	1.044	1.222	1.152
Afvalbeheer WF (ABWF)	6	6	6
Omgevingsdienst NHN	470	605	605
Archeologie Westfriese gemeenten	33	28	nnb
Vennootschappen			
Ontwikkelingsbedrijf NHN	nvt	nvt	nvt
HVC Groep	nvt	nvt	nvt
BNG Bank	nvt	nvt	nvt
Alliander	nvt	nvt	nvt
totaal	20.421	22.260	22.847

Ontwikkelingen

Ten opzichte van 2023 hebben zich geen belangrijke ontwikkelingen voorgedaan. Er zijn geen verbonden partijen opgeheven en er zijn geen nieuwe verbonden partijen bijgekomen.

Gemeenschappelijke regelingen

SED organisatie				
Gerelateerd aan programma	1. Bestuur en dienstverlening			
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.			
Doel / openbaar belang	De SED organisatie werkt aan een prettige woon- werk- en leefomgeving. Zij staat voor goede dienstverlening aan de inwoners en ondernemers en een krachtige en deskundige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.			
Activiteiten en ontwikkelingen	De SED-organisatie heeft zich in 2024 gericht op verdere professionalisering, efficiënte dienstverlening en financiële beheersing. Een belangrijke pijler in 2024 was evaluatie van de sturingsfilosofie 'Sturing & Ruimte'. In samenwerking met medewerkers en leidinggevenden is geanalyseerd hoe we sturing en verantwoordelijkheid binnen de organisatie optimaal kunnen inrichten. Dit heeft waardevolle inzichten opgeleverd die bijdragen aan verdere professionalisering en effectieve besluitvorming. Daarnaast is een medewerkersonderzoek uitgevoerd, waarin medewerkers de organisatie gemiddeld een 7 gaven. Dit onderzoek bood aanknopingspunten voor verbetering, waaronder aantrekkelijk werkgever-schap en interne samenwerking. Verder lag in 2024 de focus op drie kernambities: **dienstverlening, samenwerken** en **een organisatie in balans**. Dit heeft geleid tot een strategischer aanpak in bedrijfsvoering en verdere ontwikkeling van onze medewerkers.			
Risico's	• Datalek, cybercrime en uitval ICT systemen • Personeel • Wet- en regelgeving			
EV per 1-1	**VV per 1-1**	**EV per 31-12**	**VV per 31-12**	**Resultaat**
€ 0	€ 17.966.000	€ 0	€ 17.660.000	€ 1.215.000

SSC DeSom (ICT)				
Gerelateerd aan programma	1. Bestuur en dienstverlening			
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang	De deelnemers en WerkSaam ondersteunen met ICT-voorzieningen en deze voorzieningen steeds beter afstemmen op de behoefte van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.			
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2024 is gestart met de transitie naar DeSom 2.0. De visie voor de transitie is opgesteld op verzoek van de deelnemers in samenwerking met de hoofden Bedrijfsvoering van de aangesloten gemeenten. Kenmerken van de DeSom 2.0 zijn: • Standaard basisdienstverlening; Focus op ICT kantoorautomatisering en connectiviteit. • Standaard hostingdiensten; Hosting en Differentiatie ICT diensten. • Flexibele diensten op basis van individuele en gezamenlijke opdrachten. Eind 2025 moet de transitie zijn afgerond en met ingang van 2026 start ook de nieuwe wijze van bekostiging. Vanaf 1 januari 2026 betalen deelnemers (en WerkSaam) alleen voor de diensten die ze zelf afnemen.			
Risico's	• Cyberaanvallen en/of cybercriminaliteit; • Geen goede centrale regie en beveiliging op SAAS oplossingen; • Incompliancy door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers; • Ontvlechting van WerkSaam; • Beëindigen van contracten met onze leveranciers; • Tijdige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.			
EV per 1-1	**VV per 1-1**	**EV per 31-12**	**VV per 31-12**	**Resultaat**
€ 235.000	€ 4.538.000	€ 47.000	€ 4.351.000	-/- € 127.000

Westfries Archief	
Gerelateerd aan programma	1. Bestuur en dienstverlening
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	Goed informatiebeheer maakt het handelen van de gemeente transparant en dient zo de democratie. Archiefinstellingen hebben de opdracht om

(overheids-)informatie te bewaren, te beheren en beschikbaar te stellen. Informatie van nu is ook na vele jaren nog waardevol. Als historische bronnen maken ze deel uit van het cultureel erfgoed van ons land. Het Westfries Archief heeft daartoe drie kerntaken die volgen uit de Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling:

- Het ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden;
- Informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen;
- Beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie

In het vastgestelde beleidsplan voor 2024 - 2027 worden missie en doelstellingen als volgt verwoord:

Missie
Het Westfries Archief is hét centrum voor informatie beheer in Westfriesland en draagt daarmee bij aan een transparante overheid en tegelijkertijd voor een duurzaam, toegankelijk, betrouwbaar en levend geheugen van Westfriesland.

Visie
Het Westfries Archief is het geheugen en geweten van Westfriesland. De informatie die door
het Westfries Archief wordt beheerd is de levende verbinding tussen verleden, heden en toekomst. Burgers, bestuurders en ambtenaren weten dit en vertrouwen hierop.

Activiteiten en ontwikkelingen

1. De archiefwet zal naar verwachting worden gewijzigd waardoor archieven van overheden na 10 jaar openbaar worden (is nu 20 jaar) en in beheer overgedragen aan het Westfries Archief. Dit zal een inhaalslag en grote toename in opslag en beheer met zich meebrengen, waarbij het Westfries Archief ook meer betrokken zal zijn bij advisering van gemeenten en deelnemende GR'en;

2. Archief als nutsvoorziening, waarbij het Westfries Archief steeds meer zal worden

		benut als centraal punt van informatie beheer binnen de regio; 3. Intensivering van online dienstverlening, zoals het e-depot en het publicatieplatform.		
Risico's		• Algemeen/bedrijfsvoering • Dienstverlening/publieksbereik • Leveranciersrisico digitalisering en restauraties.		
EV per 1-1	**VV per 1-1**	**EV per 31-12**	**VV per 31-12**	**Resultaat**
€ 386.000	€ 204.000	€ 450.000	€ 575.000	€ 250.000

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS)	
Gerelateerd aan programma	1. Bestuur en dienstverlening
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	Ondersteuning van de samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkterreinen in de vorm van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken). Het Regioteam ondersteunt de ambtelijke en bestuurlijke samenwerking binnen Regio Westfriesland. Dit team bestaat uit een regiosecretaris, een secretaris VVRE/Madivosa, een administratief ondersteuner en een communicatie-adviseur. Naast de organisatie van de regionale bestuurlijke overleggen zijn de taken van dit team het vasthouden, versterken en aanjagen van de regionale samenwerking en het zichtbaar maken van resultaten
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2024 is een start gemaakt met de herijking van het Pact van Westfriesland. De uitvoeringsagenda van het huidige Pact van Westfriesland 7.1 liep eind 2024 af. Het doel van het project is: • Een herijkt Pact met een uitvoerings-programma en een breed gedragen strategische agenda waarin de regionale ambitie, doelen en prioriteiten zijn bepaald. • Een organisatie die in staat is om de in het

	Pact afgesproken ambitie en doelen te kunnen verwezenlijken, de agenda uit te voeren en het Westfriese belang goed naar buiten uit te dragen (o.a. in NHN). Daarnaast is met het project SamenWerken WF een herstart gemaakt van projectmatig werken in de regio. Het onderwerp staat weer op de agenda en er is zowel bestuurlijk als ambtelijk commitment om de regionale samenwerking verder te professionaliseren. Er is een training voor opdrachtgevers georganiseerd om regionale projecten goed te kunnen begeleiden. Verder is ingericht dat het Regioteam de vele regionale projecten makkelijke kan monitoren.
Risico's	Er zijn voor 2024 geen risico's bekend.

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	
Gerelateerd aan programma	2. Ruimte
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.
Activiteiten en ontwikkelingen	De Veiligheidsregio Noord-Holland Noord is professioneel in crisisbeheersing en hulpverlening. Hun missie is leed en schade voorkomen en beperken. Of het nu gaat om een brand, virus of overstroming: zodra de seinen op rood staan, veren zij op. En eigenlijk al vóór die tijd, door gevaar te signaleren vanuit een actueel risicobeeld. De organisatie bestaat uit de volgende onderdelen: crisisbeheersing, brandweer (inclusief risico-beheersing en Veilig Leven), GHOR, ambulancezorg, Zorg- en Veiligheidshuis, meldkamer en bedrijfs-voering. Zij zetten zich in voor de veiligheid van de zestien gemeenten in Noord-Holland Noord. Dus ook voor en samen met de inwoners en ondernemers van de gemeente Enkhuizen. Vandaar hun motto

		‘Samen hulpvaardig’.		
Risico's		• Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst, • langdurige uitval • BTW plicht over activiteiten van de Meldkamer Noord-Holland aan VRNHN, • IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.), • tekort ambulanceverpleegkundigen • materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten en eventuele aanbestedingsclaims.		
EV per 1-1	**VV per 1-1**	**EV per 31-12**	**VV per 31-12**	**Resultaat**
€ 6.756.000	€ 41.948.000	€ 5.135.000	€ 48.362.000	€ 207.000

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)	
Gerelateerd aan programma	2. Ruimte
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	Het ABWF is een gemeenschappelijke regeling waarin de zeven Westfriese zaken afstemming op het gebied van de afvalinzameling, het contractmanagement HVC en aandeelhouderszaken. Eveneens is het ABWF de eigenaar van en verantwoordelijk voor de voormalige stortplaats te Westwoud.
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2024 heeft Syntraal een tussenrapportage opgeleverd over de nazorg van de voormalige stortplaats. Enkele openstaande kwesties vereisten nader onderzoek. Het voornaamste openstaande vraagstuk betreft de interpretatie van de Kaderrichtlijn Water, specifiek de mogelijke normen en kosten die hieruit voortvloeien voor lozingen. Medio 2024 heeft het ABWF Bodemzorg opdracht gegeven om een afkoopvoorstel uit te werken en een antwoord te geven op de openstaande vragen. De besluitvorming hierover wordt in 2025 verwacht. Op het gebied van dienstverleningsovereenkomsten (DVO) en aandeelhouderschap weten gemeenten elkaar steeds beter te vinden. Er is een toenemende afstemming om gezamenlijke belangen te behartigen, terwijl tegelijkertijd ruimte blijft voor elke gemeente om haar specifieke lokale belangen te waarborgen.
Risico's	• Ondersteuning (geen eigen huisvesting en

personeel)
- Stortplaats Westwoud

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 39.000	€ 1.592.000	€ 1.513.000	€ 80.000	€ 1.467.000

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	
Gerelateerd aan programma	2. Ruimte
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	De OD NHN is een professionele opdrachtnemer die op een efficiënte manier en volgens geldende kwaliteitsstandaarden uitvoering geeft aan de opgedragen milieutaken op het gebied van de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord.
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2024 werkte de Omgevingsdienst NHN, naast de reguliere milieutaken, aan een aantal organisatie-brede trajecten die gericht zijn op het versterken en toekomstbestendig maken van de organisatie. De trajecten zijn: • Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2024-2027 ODNHN (vastgesteld) • Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel / Pijler 1 Robuustheid Omgevingsdiensten: Het plan van aanpak om per 1 april 2026 te kunnen voldoen aan de robuustheidscriteria is in het Algemeen Bestuur vastgesteld, maar er is nog geen dekking voor de structurele financiële middelen. De uitvoering van het plan loopt daardoor vertraging op. • Versteviging bedrijfsvoering.
Risico's	• Claims; • Datalek van geregistreerde gegevens; • Aanbestedingsrisico's; • Projecten ten laste van het rekeningresultaat

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 4.841.000	€ 5.494.000	€ 3.566.000	€ 6.759.000	€ 1.690.000

Recreatieschap Westfriesland	
Gerelateerd aan programma	2. Ruimte
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur.
Doel / openbaar belang	Behartigt voor de Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor

		een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.		
Activiteiten en ontwikkelingen		Het Recreatieschap beheert ongeveer 350 hectare natuur-inclusieve recreatieterrein, waar naast de recreatiefunctie ook wordt ingezet op natuurwaarden en vergroten van de biodiversiteit. Daarnaast beheert het een aantal (zwem)locaties en gebieden van derden. Ook het beheren en onderhouden van de fiets-, vaar- en wandelnetwerken behoort tot de taken. In totaal ongeveer 1.000 kilometer netwerk. Het beheer is vooral gericht op instandhouding en kwaliteitsbewaking. In 2024 is gestart met het opstellen van een nieuwe recreatievisie die volgens de planning in 2025 wordt vastgesteld. Eerste stap was het vaststellen van het ambitieniveau door de gemeenteraden. Er is gekozen om het accent vooral op verbindingen tussen de recreatiegebieden te leggen.		
Risico's		• Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte; • Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters; • Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling, • Imagoschade • Gevolgen van klimaatverandering.		
EV per 1-1	**VV per 1-1**	**EV per 31-12**	**VV per 31-12**	**Resultaat**
€ 1.765.000	€ 1.238.000	€ 1.548.000	€ 1.409.000	€ 18.000

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)	
Gerelateerd aan programma	3. Samenleving
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang	De hoofdtaak van GGD HN is het beschermen, bewaken en bevorderen van de gezondheid van alle inwoners in Noord-Holland-Noord (van –9 maanden tot 100+). Het takenpakket van GGD HN is divers. De meeste GGD-taken zijn vastgelegd in de Wet publieke gezondheid. De basistaken (uniformdeel) zijn: • Kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van inwoners, • het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), • uitvoering van infectieziektebestrijding en • uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid.
Activiteiten en ontwikkelingen	De GGD heeft op een aantal doelstellingen ingezet in 2024: Vanuit de focuslijn Gezond Opgroeien heeft de GGD in 2024 diverse activiteiten verricht op het verkleinen van gezondheidsachterstanden. Nu Niet Zwanger, aanvullende diensten in het kader van Kansrijke Start, opereren in netwerkverbanden, het implementeren van de GIZ-methodiek (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) en sterkere positionering als adviespartner. De GGD heeft tevens in samen-werking met de gemeente ingezet op de rookvrije omgeving stimuleren. Daarnaast heeft de GGD bezuinigingsscenario's opgesteld conform de opdracht van de Regietafel.
Risico's	• Doorontwikkeling JGZ 2019-2023; • Ziekteverzuim JGZ; • GGiD; • Hogere instroom veilig Thuis; • Informatiebeveiliging en privacybescherming; • Kostenstijgingen; • Afname aanvullende diensten JGZ; • Medische arrestantenzorg; • Gezondheidsbevordering PGA; • Gevolgen COVID-19 voor reizigersadvisering.

EV per 1-1	**VV per 1-1**	**EV per 31-12**	**VV per 31-12**	**Resultaat**
-/- € 1.951.000	€ 25.057.000	€ 1.910.000	€ 28.055.000	€ 75.000

Archeologie Westfriese Gemeenten	
Gerelateerd aan programma	2. Ruimte

Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	Archeologie West-Friesland (AWF) is onze gecertificeerde instelling die verantwoordelijk is voor het (laten) doen van archeologische opgravingen op het land en in het water zoals dit is vastgelegd in de Omgevingswet.
Activiteiten en ontwikkelingen	Archeologie West-Friesland geeft als certificaat-houder advies. Door middel van een quickscan beoordelen zij of en zo ja, in welke mate archeologisch onderzoek nodig is. Vervolgens voeren zij dit onderzoek uit of voeren zij de monitoring op het onderzoek uit. Zo wordt ervoor gezorgd dat bij een opgraving de verrichte handelingen en aangetroffen archeologische vondsten worden gedocumenteerd, de vondsten worden geconserveerd en een rapport wordt opgesteld waarin de resultaten van de handelingen zijn beschreven. Voor een vlotte voortgang wanneer bouwplannen aan de orde zijn, zijn er korte lijnen met de dienst georganiseerd.. Naast advisering en uitvoering draagt Archeologie West-Friesland bij aan gemeentelijke beleids-ontwikkeling en verzorgt zij publieksactiviteiten en pr.
Risico's	Er zijn voor 2024 geen risico's bekend.
- -	- - € 0

WerkSaam Westfriesland	
Gerelateerd aan programma	3. Samenleving
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks- en het algemeen bestuur.
Doel / openbaar belang	WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfriese gemeenten. De bijzondere bijstand, wat ook een onderdeel is van de Participatiewet, voert de gemeente zelf uit. Het doel WerkSaam is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken begeleid wordt naar werk. Hierbij kunnen verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching of loonkostensubsidie. Ook biedt WerkSaam beschutte werkplekken voor mensen die kunnen werken, maar veel begeleiding daarbij nodig hebben. Lukt het (nog) niet om te werken dan zorgt WerkSaam voor een uitkering als dat nodig is.
Activiteiten en ontwikkelingen	WerkSaam geeft uitvoering aan het beleidsplan 2022-2025 zoals vastgesteld na de zienswijzen van de gemeenteraden. WerkSaam heeft onderzoek

	verricht naar eventuele bezuinigingen vanaf 2026. Verder speelt WerkSaam in op actuele politieke ontwikkelingen. De actualiteiten en ontwikkelingen komen uitgebreid aan bod in de P&C documenten van WerkSaam.
Risico's	• Inflatie; • Economische ontwikkelingen; • Ontwikkeling Toegevoegde Waarde Hogere directe kosten.

EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 9.386.000	€ 15.738.000	€ 9.934.000	€ 11.748.000	€ 1.875.000

Deelnemingen

BNG Bank	
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Activiteiten en ontwikkelingen	De BNG heeft zich gecommitteerd om bij te dragen aan het nationale Klimaatakkoord en aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs. De bank ontwikkelt en stimuleert innovatieve duurzame verdienmodellen. Dankzij haar toprating kan de bank tegen lage tarieven geld lenen op de internationale geld- en kapitaalmarkt, en dit geld vervolgens tegen lage prijzen uitlenen aan klanten. Het fundingbeleid blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld-en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten.
Risico's	Er zijn geen risico's bekend.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 130.650 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

Alliander NV	
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte
Doel / openbaar belang	Alliander is een netwerkbedrijf dat zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren, bereiden ze zich voor op een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen. Stede Broec heeft aandelen in Aliander,

	waarvan de dividend op Algemene dekkingsmiddelen wordt ontvangen.
Activiteiten en ontwikkelingen	De overgang naar een duurzame energievoorziening brengt nieuwe technische uitdagingen en nieuwe wensen van klanten met zich mee. In nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, provincies en woningcorporaties vertaalt Alliander wensen, mogelijkheden en kaders in beleid en planning om de dagelijkse energievoorziening nu en in de toekomst te blijven garanderen. Via de Regionale Energiestrategieën (RES) geven ze invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. Alliander N.V. is, samen met de partners in de RES, ervoor verantwoordelijk om een optimale duurzame energievoorziening te ontwerpen en realiseren.
Risico's	Er zijn geen risico's bekend.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 136.108 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

HVC Groep	
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte
Doel / openbaar belang	HVC is een afval- en energiebedrijf met zowel publieke als commerciële activiteiten op het gebied van afval en energie. Voor de verwerking en inzameling van het huishoudelijk afval heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met een looptijd van 6 jaar (1 januari 2020 tot 1 januari 2026). Eveneens heeft de gemeente aandelen in het bedrijf en daarmee stemrecht in de Algemene Ledenvergadering. Aan het aandeelhouderschap is een ballotageovereenkomst verbonden waarin onder meer geregeld is dat het brandbaar afval afgestaan moet worden en de gemeente, samen met de andere aandeelhouders, garant staat voor een deel van de leningen.
Activiteiten en ontwikkelingen	• Met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas afhalen en aansluiten op een warmtenet. • Met zon- en windprojecten duurzame stroom opwekken. • Bronscheiding verbeteren
Risico's	• Op een aantal vlakken worden de activiteiten van HVC significant beïnvloed door regulering vanuit

	de overheid • Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van bijvoorbeeld grondstoffen zoals papier en metalen hebben een direct effect op de marge en de dekkingsbijdrage van activiteiten van HVC. • Door een slechter wordende wereldmarkt voor schadeverzekeringen en een eigen negatieve schadestatistiek over de afgelopen 10 jaar, ziet HVC zich geconfronteerd met toenemende verzekeringskosten op een aantal van de hoofdverzekeringen van HVC zoals allrisk en aansprakelijkheid. • Incidenten leiden tot uitval, letsel en discontinuïteit van processen. Een adequaat onderhoudsprogramma is een randvoorwaarde voor veilige, betrouwbare installaties. Daarnaast is het uitgangspunt van HVC dat de installaties binnen de vigerende milieunormen presteren.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 34 aandelen voor een totaal van € 67.000.

Grondbeleid

Visie

De vigerende Nota Grondbeleid is uit 2016. Tezamen met de nieuwe Omgevingswet per 1 januari 2024 geeft dit aanleiding tot het opstellen van een nieuwe Nota Grondbeleid met aanvullende Nota Kostenverhaal. Hiertoe is in 2024 een begin gemaakt, met verwachtte oplevering en besluitvorming rond de zomer 2025.

Beleidsverantwoording

Over grondexploitaties wordt op verschillende manieren verantwoording afgelegd:

1. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad, het College en de SED zoals beschreven in de Nota Grondbeleid.
2. De projecten doorlopen de algemene fasen in gebiedsontwikkelingen (initiatief, haalbaarheid en realisatie, waarbij in principe per faseovergang verantwoording over de af te sluiten fase en toestemming voor de volgende fase wordt gevraagd aan het College en/of Raad.
3. Verantwoording in de P&C cyclus.
4. Tussentijdse college & raadinformatie en besluiten bij majeure afwijkingen op de kaders

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Vanuit Omgevingswet worden ook enkele regels voor het grondbeleid geactualiseerd. De grootste wijziging is dat het mogelijk wordt om een gebied "organisch" te kunnen ontwikkelen onder een grondexploitatie zonder 'eindtijd'. Dit kan een optie zijn als er vooraf nog veel onzekerheden bestaan over concrete planinvullingen.

Parameters 2025

De hierna weergegeven parameters voor kosten- en opbrengstenstijging worden jaarlijks geëvalueerd en herijkt. De parameters zijn bepaald aan de hand van de *Outlook Grondexploitaties 2025* van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Daarnaast vind afstemming plaats met omringende gemeenten.

SED JR 2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028 e.v.**
Kostenstijging	4%	3,5%	3,5%	2%
Inkomstenstijging	4%	4%	4%	2%

Ten opzichte van eerdere jaren zijn de parameters voor kostenstijging nog steeds hoger dan gebruikelijk, maar wel weer lager dan de afgelopen jaren. Aan de andere kant zijn de percentages voor inkomstenstijging (grondwaarden) hoger dan de afgelopen jaren, en is hier een inhaalslag gemaakt. Dit vanuit (fors) hogere VON-waarden (woning-verkoopwaarde vrij op naam) stijgingen, welke weer hoger zijn dan de toename van de bouwkosten.

Rentevoet

De rentevoet is aangeleverd door financiën en is berekend op basis van de verhouding eigen- en vreemd vermogen, conform het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). De rentevoet komt hiermee op 0,27% voor Enkhuizen.

Ontwikkelingen
Ter informatie, binnen de gemeente spelen de volgende grotere (faciliterende) projecten en ontwikkelingen (waarover op andere plekken dan in deze paragraaf verantwoording over wordt afgelegd):

- Zilverstraat/Hoogstraat: dit betreft de herontwikkeling van een binnenstedelijke locatie. In 2021 zijn door de Raad de (financiële) kaders vastgesteld. In 2022 is het project succesvol aanbesteed. In 2023 is de koop-ontwikkelovereenkomst ondertekend met de beoogde ontwikkelaar. In 2024 is door de ontwikkelaar gewerkt aan verdere planuitwerking.
- Nijevoert (Westeinde): dit betreft het Enkhuizer deel van een volgende integrale woonwijk op de grens met Stede Broec (aldaar Florapark geheten). De gemeente Enkhuizen heeft geen grondpositie in deze ontwikkeling. De opzet is een integrale gebiedsontwikkeling van circa 950 woningen tussen de gemeenten Stede Broec en Enkhuizen en met alle eigenaren/betrokkenen. In navolging van het ambitiedocument (2023) is in 2024 door beide gemeenteraden de stedenbouwkundige visie vastgesteld, welke de basis is voor de in 2025 te ondertekenen anterieure overeenkomst met de ontwikkelaars en de samenwerkingsovereenkomst tussen beide gemeenten.

Strategische gronden
De gemeente heeft geen strategische gronden in haar bezit.

Voorkeursrecht
Vanuit regie en (integrale) sturing op dit gebied heeft het college eind 2024 het voorkeursrecht gevestigd op het gebied ‘Schepenwijk II’ ten westen van bedrijventerrein Schepenwijk. Ook krijgt de gemeente hiermee voorrang bij eventuele aankoop van onroerende zaken benodigd voor het realiseren van deze ontwikkeling.

Prognose resultaten
De gemeente Enkhuizen kende in 2024 één lopende grondexploitatie:

Gommerwijk West West
Gommerwijk West-west (Gww) is de eerstvolgende grote nieuwbouwwijk. Een fors deel van het plangebied is in eigendom van de gemeente terwijl het overige in particulier bezit is. Om grip op de gewenste ontwikkeling te houden, is in 2021 de wet voorkeursrecht gemeenten (WvG) gelegd op de gronden in het plangebied.

Op 21 juni 2022 is het uitwerkingsbestemmingsplan voor de gehele wijk vastgesteld door de raad. Deze plannen vormen de inhoudelijke en financiële kaders voor de beoogde ontwikkeling (ca. 510 woningen). Samen met het bestemmingsplan heeft de raad op 21 juni 2022 ook de bijbehorende gemeentelijke grondexploitatie vastgesteld en geopend.

In het plangebied hebben twee samenwerkende projectontwikkelaars (vof) een grondpositie. Op 20 december 2023 is door het college een Intentieovereenkomst (IOK) aangegaan met deze projectontwikkelaars om de haalbaarheid van de realisatie te onderzoeken overeenkomstig het concessiemodel en op basis van de Woondeal. Het concessiemodel houdt onder andere in dat de gemeente op termijn haar grondeigendommen in Gww

verkoopt aan deze projectontwikkelaars. Deze voorgenomen grondverkoop is uit oogpunt van eerlijke mededinging op 2 januari 2024 met een publicatie kenbaar gemaakt.

In het najaar van 2024 zijn de haalbaarheidsonderzoeken afgerond. De uitkomst is positief, met een sluitende grondexploitatie voor de vof en een positieve opbrengst uit de verkoop van de gronden van de gemeente. Om deze uitkomst en de beoogde samenwerking te borgen is inmiddels een koop en realisatieovereenkomst opgesteld die in het eerste kwartaal van 2025 aan het gemeentebestuur zal worden voorgelegd. Vanuit deze verkoop zal de grondexploitatie aansluitend gesloten moeten worden.

Halverwege 2022 is (vanuit het exploitatieplan destijds) de grondexploitatie voor Gww geopend. Net als de afgelopen jaren is deze grondexploitatie, in afwachting van de beoogde verkoop van de gemeentegronden onder voorwaarden (consensusmodel), alleen geactualiseerd op rekenparameters, fasering en de gemaakte boekwaarden (plankosten) tot eind 2024. Vanuit iets gunstigere rekenparameters vanaf 01-01-2025 is het nu berekende eindresultaat vergelijkbaar met die van vorig jaar.

Winst- en verliesneming

Verliesneming

Geen

Winstneming

Geen

Risicobeheersing

Risicobeheersing
Voor de lopende grondexploitatie (Gww) zijn conjuncturele risico's gekwantificeerd. Dit op basis van 1% minder inkomstenstijging, 1% meer kostenstijging en 1 jaar projectvertraging. Daarnaast is rekening gehouden met de (extra) kosten en kans dat de 'schoollocatie' alsnog ingevuld gaat worden in Gww. Met bovenstaande is een risicobedrag van € 608.000 berekend. Dit bedrag is opgenomen in het weerstandsvermogen van de gemeente.

Strategische gronden
De gemeente heeft geen strategische gronden in haar bezit.

Reserves en voorzieningen
De risicoreserve Bouwgrondexploitatie bedraagt eind 2024 € 250.000

De beleidsuitgangspunten voor de Risicoreserve Bouwgrondexploitaties zijn vastgelegd in de door de raad vastgestelde nota Reserves en Voorzieningen. Het saldo van deze Reserve per 31 december 2022 ligt tussen het vastgestelde minimum (€ 250.000) en maximum (€ 1,5 miljoen).

Openbaarheidsparagraaf

Op 1 mei 2022 trad de Wet Open Overheid (Woo) in werking. De Woo vervangt de Wet openbaarheid bestuur (Wob), maar gaat verder dan de Wob. De Woo verplicht tot:

- passief openbaar maken van informatie via het afhandelen van Woo-verzoeken
- actief openbaar maken van 11 informatiecategorieën
- aanstellen van een Contactfunctionaris Woo
- op orde brengen van de Informatiehuishouding.

Het passief openbaar maken, oftewel het afhandelen van Woo-verzoeken, is per 1 mei 2022 met de inwerkingtreding van de Woo reeds geïmplementeerd. In 2023 hebben we dit proces verder geoptimaliseerd. In 2024 is de nieuwe werkwijze geïmplementeerd. Er is een Woo-medewerker en een Contactpersoon Domein Ruimte aangesteld. In 2024 is ook software aangeschaft en in gebruik genomen om documenten te anonimiseren. In 2025 zal er een Woo-jurist aangesteld worden. Er zijn nog enkele knelpunten die we in 2025 verder zullen verbeteren.

Er is een duidelijke toename in het aantal Woo-verzoeken. De omvang van deze verzoeken en de complexiteit nemen ook toe. In 2024 zijn er 121 Woo-verzoeken ingediend. Daarbij waren nog 8 dossiers uit 2023 in behandeling. In 2023 zijn er 98 verzoeken ingediend. In 2022 waren dit er nog 34.

SED pakt de implementatie van de Woo projectmatig op met kort cyclische deelprojecten via zogeheten “W00ts” (Woo-teams). De uitrol bij SED loopt in de pas met landelijke planning.

Concreet zijn in 2024 de volgende deelresultaten afgerond:

- W00t actief publiceren:
    - inrichten publicatieplatform op de gemeentelijke websites
    - aanschaf en implementatie anonimiseringssoftware
    - opstellen kaders en werkinstructies voor anonimiseren.

Het initiatief landelijk publicatieplatform PLOOI voor actieve publicatie is gestopt. Gemeenten moeten dit nu zelf verzorgen. In 2023 hebben we i.s.m. onze websiteleverancier de publicatie via onze eigen websites gerealiseerd. Aan deze wijze van publiceren zitten beperkingen. In 2024 zijn we gestart met het bepalen van wensen aan eisen aan een los publicatieplatform. In 2025 zal daarvoor een keuze gemaakt worden.

W00t Informatiecategorie Bestuursstukken:

- proces geoptimaliseerd ter voorbereiding voor pilot in 2025

Gestart in 2024 maar nog niet afgerond:

- W00t Wet- en regelgeving

Naast de Woots heeft het projectteam zich gericht op voorlichting binnen de eigen organisatie en bewustwording. Hiervoor is de Woo-waaier ontwikkeld en is er een postercampagne geweest.

In 2025 gaan we aan de slag met de uitrol van de nieuwe, digitale werkwijze bestuurlijke besluitvorming en verbeteren van de informatiehuishouding voor deze bestuursstukken. Ook zal de informatiehuishouding voor wet- en regelgeving, jaarverslagen en raadsstukken tegen het licht gehouden worden. De verwachting is dat deze informatiecategorieën in 2025 actief openbaar gemaakt moeten worden.

Op 1 november is de verplichting voor het actief publiceren van documenten en gegevens ingegaan voor de volgende informatiecategorieën:

- Wetten en andere algemeen verbindende voorschriften
- Overige besluiten van algemene strekking
- Informatie van organisatie en werkwijze
- Bereikbaarheidsgegevens

Naast deze verplichte actieve openbaarmaking, is in 2024 ook gestart met het actief openbaar maken van de informatiecategorieën Woo-verzoeken en Convenanten. In 2024 zijn er voor de Woo-verzoeken 44 verzoeken deels openbaar gemaakt. Daarbij zijn 7491 documenten en 43120 pagina's openbaar gemaakt. Voor de convenanten zijn nog geen documenten openbaar gemaakt.

Voor het op orde brengen van onze informatiehuishouding is in 2024 informatiebeleid en een roadmap voor uitvoering ervan opgesteld door de afdeling Informatie welke opnieuw in 2025 ter vaststelling wordt aangeboden. De SED-gemeenten hebben tot 2030 de tijd om dit te realiseren.

Financiën

Overzicht van baten en lasten

Overzicht van baten en lasten per programma

Programma	Primitieve begroting 2024	Begroting 2024	Werkelijk 2024
Lasten			
Bestuur en dienstverlening	-11.710	-13.941	-12.883
Ruimte	-19.988	-23.975	-23.136
Samenleving	-35.620	-46.238	-44.178
Totaal lasten	-67.318	-84.154	-80.197
Baten			
Bestuur en dienstverlening	52.404	56.197	56.557
Ruimte	8.392	11.134	11.530
Samenleving	5.630	13.373	12.861
Totaal baten	66.426	80.704	80.948
Totaal saldo baten en lasten	**-892**	**-3.450**	**751**
Stortingen reserves			
Bestuur en dienstverlening	0	-1.114	-1.127
Ruimte	-843	-665	-744
Samenleving	-570	-1.774	-1.685
Totaal stortingen	-1.413	-3.553	-3.555
Onttrekkingen reserves			
Bestuur en dienstverlening	59	3.767	2.642
Ruimte	855	2.179	1.359
Samenleving	35	1.784	1.652
Totaal onttrekkingen	949	7.730	5.653
Totaal mutaties reserves	**-464**	**4.177**	**2.098**
Resultaat	-1.356	727	2.849

Overzicht van incidentele baten en lasten

Programma	Lasten Omschrijving	Realisatie 2024 (* € 1.000)
1	Afscheid burgemeester en installatie nieuwe	34
	Herhuisvesting functies stadskantoor	268
	Opstellen horeca- en terrassenbeleid	26
2	Opstellen verkeersplan binnen en buiten de Vest	20
	Aanpassen vergunningenbeleid	23
	Ontwikkelkader bedrijventerrein	5
	Locatie-onderzoek bedrijventerreinen	10
	Groenbeleidsplan	30
	Implementatie afvalbeleidsplan	29
	Klimaat en duurzaamheid	181
	Ruimtelijke klimaatadaptatie	3
	Woonwagenbeleid	4
	Woonprogramma Volkshuisvesting	33
	Actualisering VTH-beleid	13
	Plankosten-advieskosten	89
	Bijdrage investeringen openbaar gebied	1.364
	Subsidie zwembad 1-4-2024 t/m 31-12-2024	371
	BOA Domein II	96
3	Verhuizing-depotinrichting gemeentelijke collectie	12
	Uitvoeringsagenda erfgoedbeleid	22
	Taalonderwijs Oekraïners	4
	Inkoop Jeugd en Wmo	21
	Energietoeslag	120
	Exploitatiebijdrage Hertenkamp	162
	Project doortrappen	20
	Exploitatietekort Drommedaris	74
Storting in reserves		
1	Storting in de Algemene reserve	1.114
1	Storting in de reserve Weerstandsvermogen	13
2	Storting in BR Stadsuitleg	65
2	Storting in BR Klimaat en duurzaamheid	180
2	Storting in BR Gebiedsontwikkeling	600
3	Storting in BR Kunst en Cultuur	13
3	Storting in BR Onderwijshuisvesting	307
3	Storting in reserve Oekraïne	1.365
Totaal lasten		**6.691**

Programma	Baten Omschrijving	Realisatie 2024 (* € 1.000)
1	Schadevergoeding brand openbare toiletten	49
2	Evenwichtige verdeling van rechten en verplichtingen REZ	2.500
2	Uitkoopregeling Westeinde	30
2	klimaat en duurzaamheid, Provincie NH	77
3	Rijksbijdrage Inburgeringswet	109
3	Ondersteuning ouders toeslagenaffaire	13
3	Beschermd wonen, gemeente Hoorn	213
3	Bijdrage Spreidingswet, Provincie NH	22
Onttrekking uit reserves		
1	Onttrekking Algemene reserve	2.642
2	Onttrekking BR Stadsuitleg	23
2	Onttrekking bijdrage VSO juridische kosten zwembad	150
2	Onttrekking BR Volkshuisvestingsfonds	30
2	Onttrekking BR Glasvezelnetwerk	94
2	Onttrekking BR Omgevingswet	268
3	Onttrekking BR Kunst en Cultuur	20
3	Onttrekking BR Sociaal domein	360
3	Onttrekking BR Onderwijshuisvesting	251
3	Onttrekking BR Oekraïne	1.021
Totaal baten		7.823
Resultaat incidentele lasten en baten		-1.132
Jaarresultaat		1.787

Overzicht van toevoegingen en onttrekkingen reserves

In hetzelfde kader als de incidentele baten en lasten dient de financiële toelichting ook een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves te bevatten.
Van het bedrag ad € 79.000 is € 14.000 structureel. Een bijdrage van € 65.000 is incidenteel. Dit betreft de terugstorting in de reserve stadsuitleg voor het fietspad REZ

Structurele onttrekkingen reserves

Programma	Omschrijving	2024 Lasten	Baten
Bestuur en Dienstverlening	Reserve dekking afschrijvingslasten		14.000

Toelichting bijdrage SED organisatie (voorheen apparaatskosten)

Bijdrage aan de SED Organisatie (in duizendtallen).

Bijdrage SED Organisatie 2024 in de primitieve begroting is geraamd op	16.347
Bijraming als gevolg van de Najaarsnota SED 2023	53
Bijraming als gevolg van het overhevelingsbesluit 2023-2024	184
Bijraming als gevolg van de Voorjaarsnota SED 2024	261
Bijraming als gevolg van de Najaarsnota SED 2024	121
Totale raming bijdrage SED Organisatie	17.425
De werkelijke bijdrage aan de SED Organisatie 2024 bedraagt	16.939
Batig resultaat	486

De exploitatie SED 2024 sluit met een voordelig resultaat van € 1.318.000.
Het aandeel van de gemeente Enkhuizen daarin bedraagt € 486.000.
Vanwege de voorkeur van de SED Organisatie voor Koepelvrijstelling (btw-regime) is dit batig resultaat van de SED exploitatie 2024 al in dienstjaar 2024 met de deelnemers verrekend.

NB: in de Jaarstukken 2024 SED Organisatie is de verdeling van het resultaat 2024 conform het regime Koepelvrijstelling opgenomen, waarbij het resultaat voor Enkhuizen € 403.000 bedraagt.
Het werkelijk resultaat conform de verdeelsleutel bedraagt € 486.000 en is in dienstjaar 2024 met de overige deelnemers verrekend.

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2024 Gemeente Enkhuizen

De WNT is van toepassing op Gemeente Enkhuizen. Het voor Gemeente Enkhuizen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,00 (Het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2024 **bedragen x € 1**	**R. van Reijswoud**	**P.T.J. Pels**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/02 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	115.323,14	103.598,04
Beloningen betaalbaar op termijn	18.610,46	16.544,16
Subtotaal	*133.933,60*	*120.142,20*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	213.265,03	233.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	133.933,60	120.142,20
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde	N.v.t.	N.v.t.

betaling		
Gegevens 2023		
bedragen x € 1	**N.A. Hellingman-Kuiper**	**P.T.J. Pels**
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.592,72	98.597,45
Beloningen betaalbaar op termijn	17.394,48	15.728,64
Subtotaal	*152.987,20*	*114.326,09*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000,00	223.000,00
Bezoldiging	152.987,20	114.326,09

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen
De betreffende categorie was in 2024 niet van toepassing voor de instelling.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder
De betreffende categorie was in 2024 niet van toepassing voor de instelling.

1e Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100
De betreffende categorie was in 2024 niet van toepassing voor de instelling.

1*f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 2.100 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is*
De betreffende categorie was in 2024 niet van toepassing voor de instelling.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder waarop de anticumulatiebepaling van toepassing is
De betreffende categorie was in 2024 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
De betreffende categorie was in 2024 niet van toepassing voor de instelling.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

Balans en de toelichting

Balans

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
-Kosten van onderzoek en onrtwikkeling	437	334
	437	334
Materiële vaste activa		
-Investeringen met een economisch nut:		
•Gronden uitgegeven in erfpacht	2.470	2.470
•Overige investeringen met een economisch nut	17.825	18.463
-Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	9.957	9.914
-Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.273	16.944
	48.525	47.791
Financiële vaste activa		
-Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	372	372
-Langlopende leningen aan:		
•Woningbouwcorporaties		1.273
•Overige langlopende leningen	6.028	4.698
	6.400	6.343
Totaal vaste activa	**55.362**	**54.468**
Vlottende activa		
Voorraden		
-Grond- en hulpstoffen:		
•Overige grond- en hulpstoffen	69	69
-Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	4.751	4.492
-Gereed product en handelsgoederen	2	2
	4.822	4.563
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
-Vorderingen op openbare lichamen	8.428	7.919
-Uitzettingen in's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.598	4.957
-Overige vorderingen	3.298	2.156
	13.324	15.032
Liquide middelen		
-Kassaldi	-6	7
-Banksaldi	57	504
	51	511
Overlopende activa		
-De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de not te ontvangen bedragen van:		
• Europese overheidslichamen		
• het Rijk	0	6.006
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	10.666	5.079

	10.666	11.085
Totaal vlottende activa	**28.863**	**31.191**
Totaal generaal	**84.226**	**85.659**

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
-Algemene reserves	6.999	5.653
-Bestemmingsreserves	8.731	9.243
-Gerealiseerd resultaat	2.849	2.931
	18.579	17.827
Voorzieningen		
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.547	3.284
-Egalisatievoorzieningen	1.683	1.494
-Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	2.267	1.292
	7.497	6.070
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
-Onderhandse leningen van:		
• Overige financiële instellingen	38.397	43.017
• Waarborgsommen	8	24
	38.405	43.041
Totaal vaste passiva	**64.481**	**66.938**
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
-Overige schulden	6.468	6.131
	6.468	6.131
Overlopende passiva		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	5.540	6.147
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
• Europese overheidslichamen		
• Het Rijk	7.495	6.238
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	115
-Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	242	90
	13.277	12.590
Totaal vlottende passiva		

	19.745	**18.721**
Totaal generaal	**84.226**	**85.659**
Gewaarborgde geldleningen	37.795	38.854
Garantstellingen	5.464	6.331

Waarderingsgrondslagen

Inleiding

Bij het samenstellen van de jaarrekening zijn de voorschriften conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) toegepast en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgelegd. Daar op aansluitend zijn de volgende door de raad vastgestelde nota's van toepassing:

- Nota Reserves en voorzieningen (20 april 2021)
- Nota Activabeleid (25 mei 2021)

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend is vastgesteld.

Centraal administratie kantoor (CAK)

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK in en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op de overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De

referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa
Immateriële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen en subsidies (netto waardering) verminderd met afschrijvingen. De afschrijvingsduur bedraagt hoogstens vijf jaar.

De bijdragen aan activa in eigendom van derden zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met de afschrijvingen.

Materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van bijdragen van derden en subsidies (netto waardering), verminderd met de afschrijvingen (lineair of annuïtair).

Afschrijvingen op de activa vinden plaats in het jaar dat volgt op het jaar waarin het object gereed komt/wordt verworven en met inachtneming van de verwachte gebruiksduur of nuttigheidsduur.
Daarbij worden in het algemeen de volgende termijnen gehanteerd:

Nieuwbouw	40	jaar
Verbouwingen en renovatie tot € 50.000	15	jaar
Verbouwingen en renovatie boven € 50.000	25	jaar
Semi-permanente nieuwbouw	15	jaar
Grond- weg- en waterbouwkundige werken	10-80	jaar
Vervoermiddelen	8-15	jaar
Automatisering	3-5	jaar
Installaties	10-20	jaar

Op investeringen in gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.

Het volledige overzicht van de afschrijvingstermijnen is opgenomen in bijlage 2 bij de Nota Activabeleid Enkhuizen, die door de raad op 25 mei 2021 is vastgesteld.

Investeringen met een economisch nut
Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Investeringen met economisch nut welke lager zijn dan € 15.000 worden niet geactiveerd en ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR)
Op 31 januari 2023 is het PWSR 2023-2024 vastgesteld. Volgens dit programma gelden voor nieuwe investeringen verschillende afschrijvingstermijnen:

- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen voor vrij verval riolering, bouwkundige delen van gemalen en drukriolering is 60 jaar;
- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen voor bouwkundige delen van en persleidingen, infiltratievoorzieningen en drainage is 45 jaar;
- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen op IBA's en bouwkundige delen van randvoorzieningen is 40 jaar
- De afschrijvingstermijn op vervangingsinvesteringen voor elektro-/mechanische delen van gemalen, drukriolering en randvoorzieningen is 30 jaar;

Deze afschrijvingstermijnen worden voor nieuwe investeringen gehanteerd. Voor de reeds afgesloten investeringen blijft de termijn 40 jaar (raadsbesluit 28 november 2023).

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut
Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige levensduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan. In de toelichting op de balans wordt de onderverdeling gemaakt tussen bedragen die via de oude systematiek zijn geactiveerd en via de nieuwe systematiek zijn geactiveerd. Investeringen met economisch nut welke lager zijn dan € 30.000 worden niet geactiveerd en ineens ten laste van de exploitatie gebracht.

In erfpacht uitgegeven gronden
De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (dit betreft de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Financiële vaste activa
Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn, tenzij hierna anders is vermeld, opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV’s en BV’s (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van de BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken.

Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d van de BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa
Voorraden
De grondvoorraden zijn opgenomen tegen de werkelijke productiekosten (aankopen, bouw- en woonrijpmaken, rente etc.) minus opbrengsten uit verkopen. Verliezen worden genomen

op het moment dat deze voorzienbaar zijn. Winsten worden als gerealiseerd beschouwd op het moment dat bij de exploitatie van het desbetreffende complex dit met voldoende zekerheid is vast te stellen.

De overige voorraden worden gewaardeerd tegen de laatst bekende inkoop of verkrijgingsprijs. Gronden die tot en met 2015 onder de voorraden werden opgenomen als niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) zijn met ingang van 2016 conform het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV geclassificeerd onder de materiële vaste activa.

Vorderingen
De kortlopende vorderingen worden nominaal gewaardeerd. Voor de te verwachten oninbaar te verklaren posten is een bedrag in mindering gebracht op de post debiteuren. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Kortlopende schulden
De kortlopende schulden worden nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva
Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen, die is opgenomen in het jaarverslag, is het beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overig
Risico's, rechten en voorwaardelijke/onzekere verplichtingen
Voor zover de gemeente belangrijke financiële risico's loopt (bijvoorbeeld claims, lopende rechtszaken, geschillen), zijn deze in de paragraaf Weerstandsvermogen opgenomen. Wanneer het duidelijk is dat deze risico's en/of verplichtingen daadwerkelijk worden geëffectueerd, wordt daarvoor een voorziening in de jaarrekening opgenomen.

Borg- en garantiestellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

	2024	2023
Immateriële vaste activa	437	334

	Boek-waarde 31-12-2023	Her-rubri-cering	Boek-waarde 1-1-2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling	334	242	576

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

	Boekwaarde 1-1-2024	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2024
Kosten onderzoek en ontwikkeling	576	-	29	111	437
	576	-	29	111	437

De investeringsbudgetten van investeringen in de immateriële vaste activa betreffen:

	Investeringsbudget 2024	Werkelijk besteed 2024	Restant budget 31-12-2024	Restant budget 1-1-2025
Voorbereidingskrediet ontwikkeling Zilverstraat/Hoogstraat	-36	-29	-7	-7
Voorbereidingskrediet ontwikkeling Zilverstraat/Hoogstraat - bijdrage van derden	130	0	130	130
Totaal	94	-29	123	123

Voorbereidingskrediet ontwikkeling Zilverstraat/Hoogstraat

Het project loopt door in 2025.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	31-12-2024	31-12-2023
Gronden uitgegeven in erfpacht	2.470	2.470
Investeringen met een economisch nut	17.825	18.463

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	9.957	9.914
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.273	16.944
	48.525	47.791

	2024	2023
Materiële vaste activa met economisch nut	17.825	18.463

	Boek-waarde 31-12-2023	Her-rubri-cering	Boek-waarde 1-1-2024
Gronden en terreinen	3.632	(139)	3.493
Gebouwen	8.333	(103)	8.231
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.320	23	6.343
Machines, apparaten en installaties	75	-	75
Overige	102	(23)	79
	18.463	(242)	18.221

De investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

Hieronder zijn opgenomen:

	Boek-waarde 31-12-2023	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Boek-waarde 31-12-2024
Gronden en terreinen	3.493	-	16	-	-	3.477
Gebouwen	8.231	340	124	448	8	7.990
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	6.343	71	-	324	-	6.090
Vervoermiddelen	-	22	-	-	-	22
Machines, apparaten en installaties	75	123	-	18	-	180
Overige	79	-	-	13	-	66
	18.221	556	140	803	8	17.825

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut betreffen:

	Investerings-budget 2024	Werkelijk besteed 2024	Restant budget 31-12-2024	Restant budget 1-1-2025
Toegangspad en terrein Hertenkamp	51	0	51	51
Herziening parkeer- en verkeersontwikkelplan	15	0	15	15
Uitbreiding sporthal De Drecht	3.915	49	3.866	3.866
Renovatie sporthal De Drecht	815	0	815	815
Immerhorn kunstgrasveld	627	0	0	0

Parkeerplaats Immerhorn	546	0	0	0
Voorbereidingskrediet stadhuis Stadskantoor	240	0	240	0
Uitbreiding Pancratius	811	67	744	744
Inventaris Pancratius	0	0	0	0
Voorb. Vervang. huisvesting scholen 2M WW MZ	675	0	675	675
Ringentoestel De Drecht	83	0	83	83
Hydraulische palen winkelgebied	100	0	100	100
Boot en toebehoren BOA domein II	26	22	4	4
Voorb.budg.nieuwe accomm. s.v. Enkhuizen	100	80	20	20
Herhuisvesting renovatie Stadhuis	136	7	129	129
Herhuisvesting installaties Stadhuis	67	1	66	66
Herhuisvesting renovatie Goudenregenstraat 29	165	129	36	36
Herhuisvesting Installaties Goudenregenstraat 29	124	122	2	2
Renovatie Skatepark "Kadijker Arena"	75	71	4	0
Totaal	8.571	548	6.851	6.606

Aanleg toegangspad en terrein Hertenkamp
Het hekwerk van het Hertenkamp is vernieuwd. De verdere uitvoering vindt plaats in 2025

Herziening parkeer- en verkeersontwikkelplan
Er worden geen uitgaven meer verwacht. Het project kan worden afgesloten.

Uitbreiding sporthal de Drecht
In 2025 de aanbesteding, waarna in 2026 gebouwd zal worden

Renovatie sporthal De Drecht
In 2025 de aanbesteding, waarna in 2026 gebouwd zal worden

Herinrichting sportpark Immerhorn (kunstgrasveld en parkeerplaats)
In de raadsvergadering van 26 maart 2024 is dit krediet ingetrokken. De vrij gevallen middelen zijn vanaf 2027 herbestemd voor de bouw van een nieuwe accommodatie voor s.v. Enkhuizen

Voorbereidingskrediet stadhuis Stadskantoor
In de raadsvergadering van 22 oktober is het voorstel Herhuisvesting functies stadskantoor vastgesteld en zijn de gemaakte voorbereidingskosten afgewikkeld.

Uitbreiding en Inventaris Pancratius
Pancratius kon door omstandigheden in 2024 de uitbreiding (en inventaris) niet uitvoeren. Dit gaan zij in 2025 doen.

Voorbereiding Vervangen huisvesting scholen Tweemaster, Wegwijzer, Mozaïek
Het voorbereidingskrediet moet door omdat de bouwheer nu in 2025 start met voorbereidingen en daarom ook nog geen uitgaven zijn gedaan.

Ringentoestel De Drecht
Uitvoering van dit project is nog onderhanden.

Hydraulische palen winkelgebied
Het totale beweegbare palen concept in de Westerstraat vereiste extra onderzoek. In 2025 zal de westzijde aangepakt worden met de plaatsing van drie nieuwe palen en zal er een voorstel komen om palen aan de oostzijde te vernieuwen.

Boot en toebehoren BOA domein
De aanschaf heeft plaats gevonden. Het krediet kan worden afgesloten.

Voorb.budget.nieuwe accommodatie. Sportvoorziening. Enkhuizen

Herhuisvesting renovatie Stadhuis
De werkzaamheden daarvoor zijn deels in 2024 opgepakt en worden in 2025 afgerond.

Herhuisvesting installaties Stadhuis
De werkzaamheden daarvoor zijn deels in 2024 opgepakt en worden in 2025 afgerond.

Herhuisvesting renovatie Goudenregenstraat 29
De werkzaamheden daarvoor zijn deels in 2024 opgepakt en worden in 2025 afgerond.

Herhuisvesting Installaties Goudenregenstraat 29
De werkzaamheden daarvoor zijn deels in 2024 opgepakt en worden in 2025 afgerond.

Renovatie Skatepark "Kadijker Arena"
Dit project kan worden afgesloten

	2024	2023
Materiële vaste activa met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.	9.957	9.914

	Boek-waarde 31-12-2023	Her-rubri-cering	Boek-waarde 1-1-2024
Gebouwen	9	-	9
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.083	85	9.168
Machines, app., installaties	594	(85)	509
Overige	228	-	228
	9.914	-	9.914

Hieronder zijn opgenomen:

	Boek-waarde 1-1-2024	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Boek-waarde 31-12-2024
Gebouwen	9	-	-	1	-	8
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	9.168	405		323	-	9.250
Machines, app., installaties	509	-	-	23	-	485
Overige	228	-	-	14	-	214
	9.914	405	0	362	0	9.957

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen:

	Investerings-budget 2024	Werkelijk besteed 2024	Restant budget 31-12-2024	Restant budget 1-1-2025
Riolering	2.302	405	1.897	1.897
Betonputten	55	0	55	55
Totaal	2.357	405	1.952	1.952

Riolering

- Riolering Enkhuizen Noord € 123.000
  betreft onderzoeksbedrag van plan Noord Bloemenbuurt voor verbetering van de grondwaterstand. Doorgeschoven naar 2026
- Riolering Westeinde € 22.000:
  Restant budget door naar 2025 voor voorbereiding persleiding Westeinde
- Investeringen GRP 2021 € 932.000
  Persleiding Westeinde, bijgestelde planning ivm PSWR. Doorgeschoven naar 2025 en 2026

- Investeringen GRP 2022 € 767.000
  Resterende budget ad € 414.000 door naar 2025 voor Paulus Potterstraat, afronding Q1 2025
- Uitvoering GRP 2023 hoofdriool € 490.000
  Zilverstraat Kolhornstraat bijstelling planning IVM PSWR, doorgeschoven naar 2025
- Uitvoering GRP 2023 persleidingen € 35.000
  Begroot voor 2025 en 2026

Uitvoering GRP 2024 hoofdriool € 490.000
  Westerstraat doorgeschoven naar 2025
- Uitvoering GRP 2024 persleidingen € 38.000
  Vervalt
- Vervangen riolering 2020 kan worden afgesloten.
  Het budget ad € 56.000 is benut.

Betonputten

Diverse projecten zijn nog onderhanden.

	2024	2023
Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.273	16.944

De investeringen in de in de openbare ruimte met een met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boek-waarde 31-12-2024	Boek-waarde 31-12-2023
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	17.706	15.965
Overige	567	979
	18.273	16.944

	Boek-waarde 31-12-2023	Her-rubri-cering	Boek-waarde 1-1-2024
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (vóór 2017)	2.423	12	2.435
Overige	551	-51	500
	2.974	-39	2.935
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken (vanaf 2017)	13.542	374	13.916
Overige	428	-335	93
	13.970	39	14.009

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht
een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel

volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boek-waarde 1-jan-24	Investe-ringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Boek-waarde 31-dec-24
Maatschappelijk nut vóór 2017						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	2.435	-	-	98	-	2.337
Overige	500	-	-	25	-	475
Subtotaal	2.935	-	-	123	-	2.812
Maatschappelijk nut vanaf 2017						
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	13.916	1.991	65	372	101	15.369
Overige	93	0	-	2	-	92
Subtotaal	14.009	1.992	65	374	101	15.460
	16.944	1.992	65	497	101	18.273

De investeringsbudgetten van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen:

	Investerings-budget 2024	Werkelijk besteed 2024	Restant budget 31-12-2024	Restant budget 1-1-2025
Kunstwerken	3.008	1.210	1.798	1.798
Vervangen damwand bruggen	88	0	88	0
Oeverbeschermingen	940	252	688	632
Opheffen NABO	89	-61	150	150
Herinrichting Noorderkade	75	0	75	0
Openbare verlichting	522	283	239	239
Herinrichting Boschplein	448	46	402	402
Herinrichting Westerstraat	311	46	265	265
Herinrichting Paulus Potterstraat	118	0	118	118
Parkeren Flevolaan	534	15	519	519
Parkeervoorziening Julianaplantsoen voorb.budg.	100	0	100	100
Uitbreiding parkeren Deense Ossenmarkt voorb.budg.	395	0	395	395
Fietspad Anjerstraat	438	85	353	353
Boombeplanting Schepenwijk	9	0	9	9
Boombeplanting Krabbersplaat	75	0	75	75
Vervangen hekwek Hertenkamp	23	0	23	23
Speelvoorzieningen	43	13	30	30
Integraal project vervanging Peperstraat	163	1	162	162
Totaal	7.379	1.891	5.488	5.269

Kunstwerken
De volgende projecten kunnen worden afgesloten:
- 2021 Kunstwerken beton-staal-composiet
- 2022 Vervangen Kunstwerken staal-composiet
- 2023 Vervangen Kunstwerken staal-composiet
- 2023 Vervangen kunstwerken hout

Het resterende budget is in 2025 o.a. nodig voor Oude Gouwsboom en Wilhelminabrug en steenachtige kaden

Vervangen damwand bruggen
Het project kan worden afgesloten, het resterende budget ad € 88.000 valt vrij.

Oeverbeschermingen
Het project oeverbescherming hout uit 2022 is afgerond en kan worden afgesloten. Het resterende bedrag ad € 32.000 valt vrij. Daarnaast valt van de kunststof oeverbescherming 2024 een bedrag van € 24.000 vrij. Het resterende budget ad € 632.000 is nodig voor de verdere uitvoering.

Opheffen NABO
De werkzaamheden zijn klaar. De eindafrekening van het project zal in Q1-2025 binnenkomen. Het budget dat daarna overblijft valt vrij.

Herinrichting Noorderkade
Het parkeerfonds wordt in 2025 opnieuw bekeken. Daarna kan bepaald worden of we parkeerplaatsen uit het parkeerfonds nog gaan realiseren.

Openbare verlichting
Het project 2022 Vervangen armaturen kan worden afgesloten.
Het resterende budget ad € 238.000 is in 2025 nodig voor:
- vervangen lichtmasten € 51.000
- vervangen armaturen € 89.000
- vervangen kast- en kabelwerken € 98.000

Herinrichting Boschplein
In 2025 wordt de voorbereiding getroffen tot en met het schetsontwerp en participatie

Herinrichting Westerstraat
In 2025 e.v. wordt de voorbereiding getroffen tot de aanbesteding van de uitvoering

Herinrichting Paulus Potterstraat
Het project is in uitvoering en afronding is in het eerste kwartaal 2025.

Parkeren Flevolaan
Het project is onderhanden.

Parkeervoorziening Julianaplantsoen voorbereidingsbudget.

Het project is onderhanden.

Uitbreiding parkeren Deense Ossenmarkt voorbereidingsbudget.
Het project is onderhanden.

Fietspad Anjerstraat
De werkzaamheden zijn gestart in 2024 en worden medio 2025 met uitloop naar het derde kwartaal afgerond.

Boombeplanting Schepenwijk
Mee naar 2025

Boombeplanting Krabbersplaat
Mee naar 2025

Vervangen hekwek Hertenkamp
Mee naar 2025

Speelvoorzieningen
De opdrachten zijn in 2024 gegeven, uitvoering begin 2025.

Integraal project vervanging Peperstraat
de opdracht ligt bij realisatie en is onderdeel van het bouwteamovereenkomst van de Paulus Potterstraat.

Financiële vaste activa

	2024	2023
Financiële vaste activa	6.400	6.343

Onder de financiële vaste activa zijn opgenomen:

	Boek-waarde 31-dec-23	Vermeer-deringen	Herrubricering	Vermin-deringen	Boek-waarde 31-dec-24
Kapitaalverstrekking					
Deelnemingen	372	-		-	372
Leningen					
Woningbouwcorporaties					
Woningbouwvereniging Enkhuizen - lening WoZoCo wijkcentrum	1.273	-	(1.273)	-	-
Overige langlopende leningen					
Stimuleringsfonds Volkshuisvesting	3.444	58		-	3.502
Lening Nationaal Restauratiefonds	13	-		-	13
De Nieuwe Doelen	676	-		-	676
Lening WoZoCo wijkcentrum			1.273		1.273
Lening Alliander	545	-		-	545
Overige leningen aan instellingen en verenigingen	21			1	20
	6.343	58	-	1	6.400

Vlottende activa

Voorraden

	2024	2023
Voorraden	4.822	4.563

De voorraden kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Boek-waarde 31-dec-23	Vermeer-deringen	Verkopen/ verminde-ringen	Boek-waarde 31-dec-24	Voorziening verlieslatend complex	Balans-waarde 31-dec-24
Grond- en hulpstoffen:						
- Voorraad ruilgronden	69	-	-	69	-	69
- Geneeskundige verklaringen	2	1	-	3	-	3
Onderhanden werk	4.492	258	-	4.751	-	4.751
	4.563	259	0	4.822	0	4.822

	Onderhanden werken
Boekwaarde per 31 december 2024	4.492
Vermeerderingen:	

- uitvoeringskosten derden	0	
- woonrijp maken	0	
- plankosten	0	
- apparaatskosten	184	
- rentelasten	0	
- overige lasten	74	
		258
Verminderingen:		
- verkoopopbrengsten	0	
- overige	0	
		0
Boekwaarde per 31 december 2024		4.751
Raming nog te maken kosten		0
Geraamde opbrengsten verkopen		0
Verliesvoorziening		0
Geraamd eindresultaat		-4.751

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	2024	2023
Uitzettingen korter dan één jaar	13.324	15.032

Hiervan kan de volgende specificatie gegeven worden:		
Vorderingen op openbare lichamen		
BCF / BTW	6.652	6.284
Uitzettingen in's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.598	4.957
Ministeries, Provincie en Gemeentes	1.776	1.635
	10.026	12.876
Overige vorderingen	3.298	2.156
Totaal	13.324	15.032

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in ’s Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. De drempel is per kwartaal nooit lager dan € 1.000.000. Gemiddeld mag de gemeente maximaal het drempelbedrag (voor Enkhuizen € 1.174.640) buiten de schatkist hebben gehouden. In 2024 is er geen overschrijding van het drempelbedrag geweest.

Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1374,64**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**397**	**295**	**296**	**317**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	978	1.079	1.079	1.057
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	68.732			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	68.732			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1374,64			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	36.125	26.889	27.216	29.202
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	397	295	296	317

Liquide middelen

	2024	2023
Liquide middelen	51	511

De samenstelling van deze post is als volgt:		
BNG	52	500
ING bank	3	2
Rabobank	2	2
Kas	-6	7
	51	511

Overlopende activa

	2024	2023
Overlopende activa	10.666	11.085

De samenstelling is als volgt:	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar:		
• Het Rijk	0	6.006
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen		

die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	10.666	5.079
Totaal	10.666	11.085

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en overige overheid nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-dec-23	Toevoeg-ingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-dec-24
Rijk:	6006		6.006	0
Overige overheid:	0	0	0	0
Totaal:	6.006	0	6.006	0

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen

	2023	2024
Eigen vermogen	17.827	18.579

De samenstelling is als volgt:

	Boek-waarde 31-dec-23	Toe-voe-gingen	Onttrek-kingen	Resultaat-bestem-ming vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boek-waarde 31-dec-24
Algemene reserves	5.653	1.127	2.713	2.931		6.999
Gerealiseerd resultaat 2024						2.849
Bestemmings-						

reserves	9.243	2.429	2.861		79	8.731
	14.895	3.556	5.574	2.931	79	18.579

ALGEMENE RESERVE

	Boekwaarde 31-dec-23	Toe-voeging	Herschikking reserve / voorz.	Onttrek-king	Boekwaarde 31-dec-24
Algemene reserve	3.343	1.114	2.931	2.599	4.790
Weerstandscapaciteit	2.060	13		114	1.959
Bouwgrondexploitatie	250				250
Resultaat na bestemming	2.931		-2.931		0
	8.584	**1.127**	**-**	**2.713**	**6.999**

Algemene reserve De algemene reserve is het vrij besteedbaar eigen vermogen van de gemeente en is bedoeld voor dekking van negatieve jaarresultaten, dekking van incidentele uitgaven/projecten, en eventuele verrekeningen met de reserve Weerstandscapaciteit.

Toevoegingen:

Resultaatbestemming 2023:	
- Resultaat 2023	2.931
- Overboeking tlv reserve Oekraïne	1.000
- Overboeking tlv reserve weerstandsvermogen	114

Onttrekkingen:

Resultaatbestemming 2023	
- Storting in bestemmingsreserve Oekraïne	1.365
- Storting in de reserve gebiedsontwikkeling	600
Begroting 2024 Ombuigingen dekkingen budgetten tlv AR	
- Beheer begraafplaats	17
- Opstellen horeca en terrassenbeleid	20
Overhevelingsbesluit 2023-2024	
- SED budgetten	184
- Circulatieplan	10
- Ontwikkelkader bedrijventerreinen (CUP)	5
- Locatie-onderzoek bedrijventerreinen	10
- Ondermijning	5
- Gemeentelijke collectie: goudleerbehang	4
- Gemeentelijke collectie: project Europese aanbesteding	8
- Ruimtelijke klimaatadaptie	26
- Herijken VTH-beleid	20
- Inkoop Jeugd en Wmo	21

	- Energietoeslag	122
	- Onderzoek inzake preventie (CUP)	9
	- Uitvoeringskosten Wet inburgering	1
	- Onderzoek naar één Wmo Stichting (CUP)	9
	Programmabegroting 2024 naar res.weerstandsvermogen	13
	Contractafspraken REZ	150
	Totaal:	**2.599**

Algemene-reserve Weerstands-capaciteit

Met deze reserve kunnen tijdelijke tekorten in de bedrijfsvoering worden opgevangen, zodat de continuïteit hiervan kan worden gewaarborgd. Jaarlijks wordt bij de begroting en de jaarrekening de minimale hoogte van de reserve bepaald. Leidend daarbij is 90% van de berekende benodigde weerstandscapaciteit, conform de uitgangspunten in de beleidsnota Weerstandscapaciteit

Toevoegingen:	Begroting 2024 (Raadsvergadering 7-11-2023)	13
Onttrekkingen:	Resultaatbestemming Jaarrekening 2023: Overhevelen naar de algemene reserve	114

Algemene-reserve bouwgrond-exploitatie

Onttrekkingen uit deze reserve vinden plaats indien er een voorziening moet worden getroffen voor een bouwgrondexploitatie waar een tekort wordt voorzien. Toevoegingen vinden plaats bij (tussentijdse) winsten in bouwgrondexploitaties. De raad heeft de maximale omvang van deze reserve bepaald op € 1.500.000 en het minimum op € 250.000. Bij raadsbesluit kan deze reserve ook worden ingezet voor dekking van andere tekorten, indien de algemene reserve daarvoor niet toereikend is.

Toevoegingen: Geen mutaties

Onttrekkingen: Geen mutaties

BESTEMMINGSRESERVES:

	Boekwaarde 31-dec-23	Toe-voeging	Herschikking reserve / voorz.	Onttrek-king	Boekwaarde 31-dec-24
Parkeerfonds	11				11
Onderhoud kapitaalgoederen	3.377			794	2.583
Stadsuitleg bouwgrondexploitatie	199	65		23	241
Aanleg Glasvezel	910			94	816
Huisvestingvoorziening onderwijs	211	307		251	267
Sociaal Domein	641			360	281

Oekraïne	1.921	1.365		1.021	2.265
Kunst- en museumbeleid	75	13		20	68
Cultuurfonds	55				55
Klimaat en duurzaamheid	299	79			378
Omgevingswet	450			268	182
Volkshuisvestingfonds	336			30	306
Gebiedsontwikkeling		600			600
Dekking afschrijvingslasten	758			79	679
					0
	9.243	**2.429**	**0**	**2.940**	**8.731**

Parkeerfonds

Het doel van deze reserve is (gedeeltelijke) dekking van realisatie van parkeerplaatsen door de gemeente door bijdragen van aanvragers van een bouwplan die zelf niet in staat zijn om (volledig) in het aantal benodigde parkeerplaatsen te voorzien.

Toevoegingen: Geen mutaties

Onttrekkingen: Geen mutaties

Onderhoud kapitaalgoederen

Het doel van deze reserve is geraamde kosten voor groot onderhoud aan kapitaalgoederen in de openbare ruimte en te kunnen opvangen in de meerjarenraming, zodanig dat er geen grote onwenselijke fluctuaties in de uitgaven zijn. De jaarlijkse dotatie aan deze reserve is gebaseerd op actualisatie in 2016 voor de periode 2016-2025.

Toevoegingen:	In de voorjaarsnota 2025-2028 is de storting ad € 855.000 vrij gevallen	geen
Onttrekkingen:	Dekking groot onderhoud kapitaalgoederen (Zie ook de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen)	794

Stadsuitleg bouwgrondexploitatie

Deze reserve is bedoeld voor aanleg van bovenwijkse voorzieningen binnen en rondom de in uitvoering zijnde exploitatiegebieden.

Toevoegingen:	Terugstorting voorfinanciering fietspad REZ	65
Onttrekkingen:	Ten behoeve van haalbaarheidsonderzoek uitbreiding parkeerareaal, raadsbesluit 21-2-2023	23

Aanleg Glasvezel	De reserve is bedoeld voor beheer en onderhoud van de wegen na realisatie van de aanleg van het glasvezelnetwerk.	
Toevoegingen:	Geen mutaties	
Onttrekkingen:	Uitbestede werkzaamheden	34
	Coördinatie en toezicht	60
Huisvestings-voorziening onderhoud	De reserve is bedoeld voor dekking van uitgaven in het kader van onderwijshuisvesting van taken die bij de gemeente zijn achter gebleven.	
Toevoegingen:	Vrijval kapitaallasten Integraal Kindcentrum binnenstad (raadsbesluit 20 december 2022)	57
	Storting in reserve onderwijshuisvesting	250
Onttrekkingen:	Tegemoetkoming overbrugging tot vervangende nieuwbouw (raadsbesluit 22-10-2024)	150
	Afwikkeling vordering IKC (Najaarsnota 2024)	101
Sociaal Domein	Het doel van deze reserve is gelden die bestemd zijn voor Sociaal Domein beschikbaar te houden binnen Sociaal Domein; ongewenste schommelingen in uitgaven op te kunnen vangen en dekking van eventuele financiële risico's.	
Toevoegingen:	Geen mutaties	
Onttrekkingen:		34
	t.b.v. pilot dagbesteding	5
	t.b.v aanpak wachttijden specialistische zorg	15
Oekraïne	Het doel van deze reserve is gelden die bestemd zijn voor opvang van gevluchte Oekraïners beschikbaar te houden voor opvang van Oekraïense vluchtelingen of verplichtingen die hieruit voortvloeien.	
Toevoegingen	Raadsbesluit Resultaatbestemming 2023	1.365
Onttrekkingen	t.b.v. taalonderwijs	21
	Vaststellen Jaarstukken 2023; naar algemene reserve	1.000
Kunst- en Museumbeleid	Het doel van deze reserve is bijdragen in realisering van permanente en tijdelijke kunstprojecten en bijdragen in conservering en restauratie van het museale bezit van de gemeente Enkhuizen	

Toevoegingen:	Reguliere structurele storting vanuit de exploitatie	13
Onttrekkingen:	Werkzaamheden gemeentelijke cultuurhistorische collectie	20

Cultuurfonds	De reserve is bedoeld om niet uitgeven projectgelden toe te voegen aan deze reserve. Makers vanuit verschillende disciplines kunnen onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op dit fonds zodat zij cultuur kunnen maken met en voor de stad Enkhuizen (Cultuurnota Uitvoeringsprogramma 2021-2024)
Toevoegingen:	Geen mutaties
Onttrekkingen:	Geen mutaties

Klimaat en duurzaamheid	Het doel van deze reserve is de financiële middelen voor klimaat en duurzaamheid behouden te houden voor klimaat en duurzaamheid

Toevoegingen:	Het saldo van de lasten en baten op het budget klimaat en duurzaamheid is gestort in de egalisatiereserve	79
Onttrekkingen:	Geen mutaties	

Omgevingswet	Deze reserve is ingesteld met als doel de jaarlijkse lasten tussen raming en werkelijkheid binnen het dienstjaar te verevenen
Toevoegingen:	Geen mutaties

Onttrekkingen:	Saldo exploitatie omgevingswet	268

Volkshuisvestingsfonds	Deze reserve is bedoeld voor brede bestedingsmogelijkheden op het terrein van de volkshuisvesting.
Toevoegingen:	Geen mutaties

Onttrekkingen:	Bijdrage woonprogramma	30

Gebiedsontwikkeling	De reserve is ingesteld bij raadsbesluit van 2 juli 2024 en is bedoeld om niet verhaalbare kosten voor gebiedsontwikkeling te kunnen dekken. De reserve wordt gevoed met verhaalbare kosten in dit kader	
Toevoegingen:	Raadsbesluit Resultaatbestemming 2023	600
Onttrekkingen	Geen mutaties	
Dekking afschrijvingslasten	Doel van deze reserve is toekomstige afschrijvingslasten te dekken.	
Toevoegingen:	Geen mutaties	
Onttrekkingen:	Dekking gekoppelde afschrijvingen in de exploitatie	14
	Voorfinanciering fietspad REZ naar reserve stadsuitleg	65

	2024	2023
Saldo overzicht van baten en lasten	2.849	2.931
Gerealiseerd saldo baten en lasten	751	2.352
Stortingen in reserves	3.555	5.218
Beschikkingen over reserves	5.653	5.796
Gerealiseerd resultaat	2.849	2.931

De voorgestelde bestemming van het jaarresultaat is opgenomen in het vaststellingsbesluit.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens verplichtingen en verliezen, danwel risico's daarop waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs in te schatten.
Voorzieningen kunnen ook gevormd worden als dit leidt tot een gelijkmatige verdeling van lasten over verschillende jaren.

Het verloop van de voorzieningen is als volgt :

	Boekwaarde 31-dec-23	Toevoeging	Vrijval t.g.v. rekenining baten en lasten	Aanwending	Boekwaarde 31-dec-24
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.207	1.443		103	3.547
Onderhouds-/egalisatievoorzieningen	1.892	473	411	270	1.683

Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	1.971	418		122	2.267
	6.070	2.334	411	495	7.497

Voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen niet groter of kleiner zijn dan de verplichtingen of risico's waarvoor ze zijn ingesteld. De omvang van een voorziening moet daarom altijd onderbouwd zijn. Voor voorzieningen die zijn ingesteld om de kosten te egaiseren houdt dat in dat de voorziening wordt onderbouwd met een beheersplan.

VOORZIENING VOOR VERPLICHTINGEN, VERLIEZEN EN RISICO'S

	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval tgv. rekening van baten en lasten	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2024
Investeringssubsidie Wijkcentrum	1.273				1.273
Pensioen - en wachtgeldvoorziening wethouders	664	443		103	1.004
Verduurzamingsmaatregelen zwembad		1.000			1.000
Verliesvoorziening Zilverstraat / Hoogstraat	270				270
	2.207	**1.443**	**-**	**103**	**3.547**

ONDERHOUDS -/- EGALISATIEVOORZIENINGEN

	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval tgv. rekening van baten en lasten	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2024
Voorziening MJOP Vastgoed	1892	473	411	270	1683
	1.892	**473**	**411**	**270**	**1.683**

VOORZIENING ONTVANGEN BIJDRAGEN DERDEN

	Boekwaarde 31-12-2023	Toevoeging	Vrijval tgv rekening van baten en lasten	Aanwending	Boekwaarde 31-12-2024
Begraafplaats; vooruitbetaald onderh. + grafrechten	546	147		122	571
Egalisatie afvalstoffenheffing	468	68			536
Voorziening rioleringen	957	203			1.160
	1.971	**418**	**-**	**122**	**2.267**

VOORZIENING VOOR VERPLICHTING, VERLIEZEN EN RISICO'S

Investeringssubsidie Wijkcentrum Deze voorziening is bestemd om in de toekomst de lening aan de Stichting Woondiensten af te lossen voor de bouw van het wijkcentrum de Bonte Veer. De gemeente heeft zich verplicht om na 40 jaar ((31 december 2048) een subsidie te verstrekken aan de Stichting Woondiensten voor de aflossing van een verstrekte lening. Voor deze verplichting is een voorziening gevormd ter grootte van de lening.

Geen mutaties

Pensioen- Deze voorziening is bedoeld om toekomstige pensioen-verplichtingen

verplichtingen (ex) wethouders	voor (ex) bestuurders te dekken, voor zover deze niet elders zijn ondergebracht.	
Toevoegingen:	Storting pensioenen wethouders	443
Onttrekkingen:	Uitbetaalde pensioenen 2024	103

Verduurzamingsmaat regelen zwembad	Conform het raadsbesluit van 18 december 2023 kan voor verduurzaamheidsmaatregelen voor het zwembad een subsidie van maximaal een bedrag van € 1.000.000 worden verleend. Om aan deze verplichting te kunnen voldoen is deze verplichting opgenomen.	
Toevoegingen:	Storting voorziening	1.000

Verliesvoorziening Zilverstraat-Hoogstraat	Volgens het ontwikkelscenario Zilverstraat - Hoogstraat wordt voor dit project een tekort verwacht. Deze verliesvoorziening is bedoeld om het verwachte tekort op te vangen.	
	Geen mutaties	

ONDERHOUDS -/- EGALISATIEVOORZIENINGEN

Voorziening MJOP Vastgoed	Deze voorziening is ingesteld om de geraamde kosten voor groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen op te kunnen vangen, zodanig dat er geen grote onwenselijke fluctuaties in de uitgaven zijn. De jaarlijkse dotatie is gebaseerd op het herziende MeerJarenOnderhoudsPlanning (MJOP) onderhoud gebouwen 2021-2030.	
Toevoegingen:	Dotatie 2024	473
Onttrekkingen:	Kosten onderhoud 2024	270
	Vrijval ter dekking van herhuisvesting	411

VOORZIENING ONTVANGEN BIJDRAGEN DERDEN

Begraafplaats: vooruitontvangen onderhoud graven	Deze voorziening is ingesteld om de vooruitontvangen bedragen tbv het grafonderhoud en grafrechten jaarlijks in de exploitatie te laten terugvloeien.	
Toevoegingen:	Vooruit ontvangen bedragen	147
Onttrekkingen:	Onttrekking in verband met onderhoud	122

Voorziening Afvalinzameling	Doel van deze voorziening is egalisatie van het tarief afvalinzameling en verrekening van exploitatieresultaten in de afvalverzameling bij de jaarrekening	
Toevoegingen	Batig exploitatieresultaat afvalinzameling 2024	68
Onttrekkingen	Geen mutaties	

Voorziening riolering en gemalen	Er is hier sprake van een heffing bij de burger en als gevolg daarvan door derden beklemde middelen die specifiek besteed moeten worden aan het product riolering. Het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR) is de basis voor het vaststellen van de tarieven en het verloop van deze voorziening. Begin 2023 is het PSWR vastgesteld voor twee jaar. (2023 en 2024). Inmiddels ligt er een nieuw PSWR voor de periode 2025-2027. Deze is vastgesteld in de raadsvergadering van 19 december 2024	
Toevoegingen:	Batig exploitatieresultaat rioleringen	203
Onttrekkingen:	Geen mutaties	

Lang Vreemd vermogen

	2024	2023
Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar	38.405	43.041

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is:

	Boekwaarde per 31-12-2024	31-12-2023
Onderhandse leningen		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	38.397	43.017
Waarborgsommen	8	24
	38.405	43.041

Het verloop is als volgt :

	Boek-waarde 31-dec-23	Vermeer-deringen	Aflos-singen	Boek-waarde 31-dec-24
Onderhandse leningen	43.017	0	4.619	38.397
Waarborgsommen	24	0	16	8
	43.041	0	4.635	38.405

De totale rentelast voor het jaar 2024 met betrekking tot de langlopende schulden bedraagt € 598.000.

Vlottende Passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter

	2024	2023
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.468	6.131

De samenstelling is als volgt:

Overige schulden	6.468	6.131
	6.468	6.131

Overlopende passiva

	2024	2023
Overlopende passiva	13.277	12.590

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	5.585	6.147

De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
• Het Rijk	7.450	6.238
• Overige Nederlandse overheidslichamen	0	115
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	242	90
	13.277	12.590

Van de EU, het Rijk en de provincies voorschotbedragen, voor uitkeringen met een specifiek doel, dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Saldo 31-dec-23	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen of de terugbetalingen	Saldo 31-dec-24
Rijk:				
Cultureel Erfgoed	93	67	89	71
Geluidssanering	12			12
SPUK Toeslagenproblematiek	0	46	205	-159
SPUK Reg. reductie energiegebruik woningen	12		12	0
SPUK kwijtschelding toeslagenaffaire	0	1	1	0
SPUK Informatiepunten digitale overheid	0	19	19	0
SPUK Onderwijsachterstandenbeleid	7	637	592	52
SPUK Covid gerelateerde onderwijsvertr.	153	0	91	62
SPUK en subsidies lokale bibliotheekvoorz.	0	107	0	107
SPUK Verkeersveiligheid	53			53
SPUK TOZO	4	59	35	28
SPUK Wet inburgering	170	402	103	469
SPUK Wet inburgering correctie beginbalans	12		12	0
Spuk Onderwijsroute	18	17	5	30
SPUK Kwijtscheld. gem belasting	0	12	42	-30
SPUK Sport	0	189	189	0
SPUK preventieakkoord	2	0		2
SPUK Breed	56	0	0	56
Brede SPUK: Lokaal Sportakkoord	0	16	7	9
Brede SPUK: Brede Regeling Combinatiefu.	8	108	105	10
Brede SPUK: OKO & Vroegsign. alc.lprobl	1	3	3	1
Brede SPUK: Versterken Sociale Basis	3	44	38	9
Brede SPUK: Eén tegen Eenzaamheid	2	12	12	2
Brede SPUK: Mantelzorg	0	12	11	1
Brede SPUK: Welzijn op Recept	1	11	11	2
Brede SPUK: Terugdr. Gezondheidsachterst.	0	24	24	0
Brede SPUK: Kansrijke Start	3	19	20	3
Brede SPUK: Aanpak Overgewicht & Obesitas	4	21	25	0
Brede SPUK: Valpreventie	0	57	55	2
Brede SPUK: Leefomgeving	2	12	10	4

Brede SPUK: Coörd. Reg. aanpak preventie	2	9	0	11
Brede SPUK: Mentale Gezondheid	0	6	0	6
Verst kennis&adviesfunctie GGD	0	3	3	0
SPUK aanpak energiearmoede	529		26	503
SPUK proeftuin aardgasvrije wijk	4.186		34	4.152
SPUK Verduurzaming slecht geisoleerde woningen	649	960	0	1.609
SPUK Rijksdienst voor Ondernemend Nederland	30		30	0
SPUK klimaat- en energiebeleid	221	464	312	373
Bekostigingsreg. opvang ontheemden Oekraïne	0	5.113	5.113	0
				0
Provincie:				
ISV Fysiek	59		59	0
subsidie wijkuitvoeringsplan	57		57	0
Totaal	6.351	8.451	7.351	7.450

Het saldo per 31 december 2024 kan in 2025 worden besteed.

Gewaarborgde geldleningen

Gewaarborgde geldleningen								
				Schuldrestant 31-12-2023	Werk. Garantstelling 31-12-2023	Schuldrestant 31-12-2024	Werk. Garantstelling 31-12-2024
Geldgevers	**Geldnemers**	**%**	**Borgste Hoofdsom**				
Nederlandse Water	Stichting Woondiensten	50%	36.479	18.891	9.445	17.704	8.852
Nederlandse Water	Stichting Woonzorg Ned	50%	247.228	3.947	1.974	4.333	2.166
Nederlandse Water	Stichting Hof Wonen	50%	52.762	0	0	310	155
BNG	Stichting Woondiensten	50%	60.600	39.145	19.573	37.590	18.795
BNG	Stichting Woonzorg Ned	50%	259.086	2.300	150	2.515	1.258
BNG	Stichting Hof Wonen	50%	50.000	0	0	147	73
ASR	Stichting Woondiensten	100%	3.403	878	878	678	678
ASR	Stichting Woonzorg Ned	50%	11.483	11.483	5.742	11.483	5.742
Restauratiefonds	Overig	100%	113	40	40	36	36
Rabobank	Overig	50%	300	106	53	81	41
			721.454	76.790	37.855	74.876	37.795

Garantstellingen

Garantstellingen		
	Garantiebedrag per 31-12-2024	Garantiebedrag per 31-12-2023
HVC	4.641	5.468
Veiligheidsregio	823	863
	5.464	6.331

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

In aanvulling op de balans wordt inzicht verschaft in de niet uit de balans blijkende verplichtingen die de gemeente is aangegaan.

De gemeente heeft mede op grond van aanbestedingsregels met diverse organisaties (raam)overeenkomsten over meerdere jaren afgesloten. Deze overeenkomsten leiden, in tegenstelling tot huur- en of lease overeenkomsten, op voorhand niet tot onvoorwaardelijke verplichtingen. Onderstaand in de tabel de financiële verplichtingen met vervaldata.

Dienst	Contractduur	Totaalwaarde van het contract	Resterende contractwaarde per 31-12
Lease gladheidsmaterieel	1-3-2022 t/m 1-3-2029	€ 110.000	€ 63.000

Emu-saldo

De Jaarrekening 2024 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2024. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2024 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2024 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerek

end die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen). Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2024

hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Euro-zone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interpro

vinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2024 bedraagt 0,3% van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook

geen referentie waarden per gemeent en bekend gemaakt.

Berekend EMU saldo *Bedragen x € 1.000*

Omschrijving	Jaarrekening 2023	Begroting 2024	Jaarrekening 2024
Berekend EMU-saldo	**3.575**	**-290**	**1.082**

Verantwoording Specifieke Uitkering

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	**Uitkeringscode**	**Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**	**Indicator**
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) *Aard controle D2* *Indicator: B2/01*	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/02*	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/03*	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*	
			4	10	Ja	Ja	Nee	
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle R* *Indicator: B2/06*	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) **Werkelijke kosten**	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) **Werkelijke kosten**

			Aard controle R *Indicator: B2/08*	*Aard controle R* *Indicator: B2/09*	*Aard controle R* *Indicator: B2/10*	*Aard controle R* *Indicator: B2/11*	*Aard controle R* *Indicator: B2/12*	*Aard controle R* *Indicator: B2/13*
			€47.445	€ 47.445			€0	€0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/14*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/15*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/16*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/17*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/18*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/19*
			€391	€10.640	€14.276	€35.084	€84.962	€84.962
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/20*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/21*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/22*	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) **Keuze normbedragen** *Aard controle R* *Indicator: B2/23*	**Totaal** Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/24*	
			€12.348	€24.348	€0	€ 0	€159.422	
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen *Aard controle R*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.*				

			Indicator: C62/01	*Indicator: C62/02*				
			€ 0	Nee				
BZK	**C92**	**Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: C92/01*	Bedrag doorgeschoven naar t+1 *Aard controle R* *Indicator: C92/02*	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/03*	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/04*	Aantal gebruikte leermiddelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C92/05*	
			€ 19.095	€ 0	1	38	13	
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Correctie besteding (jaar T-1) *Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05* *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/05*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D8/06*
			€ 550.569	€ 41.779	€ 0		€ 7.382	€ 52.037
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag**		

			Aard controle n.v.t. *Indicator: D8/07*	*Aard controle R* *Indicator: D8/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/09*	*Aard controle R* *Indicator: D8/10*	
		1					
		2					
		100					
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen**	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld *Aard controle R* *Indicator: D14/01*	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen *Aard controle R* *Indicator: D14/02*	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs *Aard controle R* *Indicator: D14/03*		
			€ 91.387	€ 0	€ 0		
			Correctie besteding (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/04*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D14/05*	Opgebouwde reserve (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D14/06*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	
				€ 153.079	€ 61.692	Nee	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	

			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/08*	*Aard controle R* *Indicator: D14/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/10*	*Aard controle R* *Indicator: D14/11*		
		1						
		2						
		10						
OCW	**D23**	**Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen**	Beschikkingsnummer/ referentienummer *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/01*	Aard van de activiteit besteding (jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: D23/03*	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2024 naar 2025. *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/04*	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t* *Indicator: D23/06*
		1	SB240083		€ 0	€ 107.440		€ 0
		2						
		100						
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D23/07*					
		1	Nee					
		2						
		100						
Ienw	**E84**	**Regeling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023** Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/02*	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E84/03*	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E84/04*		
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee		
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		

					type maatregel (stuks, meters)			
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*		
			Indicator: E84/05	*Indicator: E84/06*	*Indicator: E84/07*	*Indicator: E84/08*		
		1	336 Inrichten van schoolzone met snelheidsverlagende maatregelen|aantal in Stuks	Nee	0			
		2	342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom| aantal in Stuks	Nee	0			
		3						
		4						
		50						
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire

			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2/13*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 0	Nee				
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2023**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) **IOAW**	Baten (jaar T-1) **IOAW** (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) **IOAZ**
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (**PW**)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen

								(**IOAZ**)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/04*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/06*
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 4.604.594	€ 91.013	€ 163.863	€ 0	€ 23.381
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) **IOAZ** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)	Besteding (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Baten (jaar T-1) **Bbz 2004** levensonderhoud zelfstandigen (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Baten (jaar T-1) **WWIK** (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G2A/07*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/08*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/09*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/10*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/11*	*Aard controle R* *Indicator: G2A/12*
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 0	€ 75.029	€ 72.122	€ 0	€ 336.244
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		

		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2A/13*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/14*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2A/15*	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (**PW**) *Aard controle D2* *Indicator: G2A/16*		
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 10.687	€ 0	€ 0		
		2						
		100						
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. de	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	

			Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/07*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/08*	hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/09*	Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2023**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/06*
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 34.994	€ 8.201	€ 14.043	€ 0	€ 0
		2						
		100						
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen

					BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T -1 (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G3A/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/10*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/11*	*Aard controle R* *Indicator: G3A/12*
			1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 5.280	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2						
			100						
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) Gemeente	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) Gemeente
				Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
				Kopie regeling	Aantal besluiten	Aantal besluiten	Volledig zelfstandige		

		levensonderhoud (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	kapitaalverstrekking (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee	
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee	
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Nee	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	

	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/12*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/15*
	Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/11*				
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten	

				voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/17*	en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle D2* *Indicator: G4/18*	die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G4/19*	
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0		
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0		
		6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0		
SZW	**G4A**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2023** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw	Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R*	

gemeente van het Ministerie van SZW over 2023 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.

		Indicator: G4A/01	*Indicator: G4A/02*	*Indicator: G4A/03*	*Indicator: G4A/04*	*Indicator: G4A/05*
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 55	€ 2.284	€ 6.333	
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 690	€ 632	€ 18.098	
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 241	€ 1.180	€ 4.527	
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 284	€ 1.155	
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 142	€ 0	

	Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G4A/09*
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 101	0	0
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 615	0	0
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 171	0	0
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 7	0	0
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	0	0

	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige

				levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	
				Aard controle R *Indicator: G4A/11*	*Aard controle D2* *Indicator: G4A/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4A/13*	
		1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
		5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
SZW	**G10**	**Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/01*	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G10/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10/03*		
			€ 103.308	€ 0	Nee		

SZW	**G10A**	**Wet inburgering 2021_ Totaal 2023** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G10B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G10)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G10A/01*	Besteding (jaar T-1) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G10A/02*	Baten (jaar T-1) (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G10A/03*	
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 2.379	€ 0	
		2				
		20				
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*	

			€ 0	€ 0	Nee		
SZW	**G12A**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totalen 2023** Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12A/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/02*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicator: G12A/03*		
		1	060388 Gemeente Enkhuizen	€ 0	€ 0		
		2					
		20					
SZW	**G13**	**Onderwijsroute_ deel gemeente 2024** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T),ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/01*	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/02*	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/03*	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente *Aard controle R* *Indicator: G13/04*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05
			€ 5.342	€ 0	€ 0	€ 0	Ja

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/01*	Totale werkelijke berekende uitkering *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 154.978	€ 147.958				
			Activiteiten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale werkelijke berekende uitkering per project (jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/04*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Onroerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Roerende zaken** *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) **Dienstverlening door derden** *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Onroerende zaken – Onderhoud	€ 64.678	€ 64.678			
		2	Roerende zaken - Aankoop	€ 5.422		€ 5.422		
		3	Roerende zaken - Dienstverlening door derden	€ 33.995			€ 33.995	
		4	Roerende zaken – Beheer en exploitatie	€ 35.511		€ 35.511		
		5	Onroerende zaken – Renovatie	€ 8.352	€ 8.352			
		6						
VWS	**H12**	**Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken**	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H12/02*	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H12/03*			
			€ 0	€ 8.000	Ja			
VWS	**H30**	**Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen,**	Naam onderdeel	Totaalbedrag (jaar T) toegekend per onderdeel	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T) per	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?

		gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026			onderdeel	(t/m jaar T) per onderdeel		
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H30/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/02*	*Aard controle R* *Indicator: H30/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/06*
			1	Lokaal Sportakkoord	€ 15.734	€ 6.907	€ 21.801	Ja	Ja
			2	Brede regeling combinatiefuncties	€ 107.718	€ 105.227	€ 201.617	Ja	Ja
			3	Terugdringen Gezondheidsachterstanden	€ 24.207	€ 24.206	€ 47.443	Ja	Ja
			4	Kansrijke Start	€ 19.365	€ 19.866	€ 19.866	Ja	Ja
			5	Mentale Gezondheid	€ 6.051	€ 0	€ 8.133	Ja	Ja
			6	Aanpak overgewicht en obesitas	€ 21.180	€ 25.248	€ 33.248	Ja	Ja
			7	Valpreventie	€ 57.490	€ 55.187	€ 115.023	Ja	Ja
			8	Leefomgeving	€ 12.103	€ 10.350	€ 10.350	Ja	Ja
			9	OKO & Vroegsignalering alcoholproblematiek	€ 3.026	€ 2.905	€ 2.905	Ja	Ja
			10	Versterken sociale basis	€ 43.571	€ 38.075	€ 77.075	Ja	Ja
			11	Mantelzorg	€ 12.103	€ 10.844	€ 22.463	Ja	Ja
			12	Eén tegen eenzaamheid	€ 12.103	€ 11.943	€ 11.943	Ja	Ja
			13	Welzijn op recept	€ 11.498	€ 11.037	€ 11.038	Ja	Ja
			14	Versterking kennis- en adviesfunctie GGD	€ 3.026	€ 2.905	€ 5.810	Ja	Ja
			15	Coördinatiekosten regionale aanpak	€ 8.835	€ 0	€ 0	Ja	Ja
				Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H30/07*					
				Nee					

VWS	**H35B**	**Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)**	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H35B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H35B/02*					
			1 060405 Gemeente Hoorn	€ 0					
			2						
VRO	**J55**	**Aanpak energiearmoede**	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/01*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/03*	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/04*	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle R* *Indicator: J55/05*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/06*
			14	€ 3.676	€ 18.160	1	€ 263	€ 454	
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten				

			Aard controle n.v.t. *Indicator: J55/07*	*Aard controle R* *Indicator: J55/08*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/09*				
			49	€ 20.759	€ 29.439				
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/10*	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/11*	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/12*	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/13*	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/14*	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J55/15*
			150	56					
VRO	**J72**	**Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 3e ronde** Gemeenten	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: J72/01*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J72/02*	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk *Aard controle D2* *Indicator: J72/03*	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk *Aard controle D2* *Indicator: J72/04*	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J72/05*	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J72/06*
			€ 34.385	€ 34.385	0	0	Nee	vertraging
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: J72/07*						
			Nee						

VRO	J94	**Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties**	Beschikkingsnummer	Besteding (jaar T), in C94/06 t/m C94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2022) of een WOZ-waarde van € 429.300	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel a
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle R*	*Aard controle D1*	*Aard controle D1*	*Aard controle R*	*Aard controle R*
			Indicator: J94/01	*Indicator: J94/02*	*Indicator: J94/03*	*Indicator: J94/04*	*Indicator: J94/05*	*Indicator: J94/06*
		1	*LAI-03760913*	€ 0	0	0	0	€ 0
		2						
		100						

			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen .	Eindverantwoording (ja/nee)
			Aard controle n.v.t.	*Aard controle n.v.t.*	*Aard controle n.v.t.*
			Indicator: J94/07	*Indicator: J94/08*	*Indicator: J94/09*
		1	€ 0	€ 0	Nee
		2			
		100			

KGG	K1	**Regeling aankoop woningen onder een hoogspanningsverbinding**	Projectnaam/UWHS-nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen per woning	Is de bestemming gewijzigd (Ja/Nee)	Eindverantwoording per woning (Ja/Nee)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Toelichting

			Aard controle n.v.t. *Indicator: K1/01*	*Aard controle R* *Indicator: K1/02*	*Aard controle D1* *Indicator: K1/03*	*Aard controle D1* *Indicator: K1/04*	*Aard controle R* *Indicator: K1/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: K1/06*
		1	Westeinde 111 / UWHS-170042	€ 0	Ja	Ja	€ 211.707	
		2	Westeinde 113 / UWHS-170043	€ 0	Ja	Ja	€ 251.689	
		100						
KGG	**K28**	**Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid**	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/01*	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel *Aard controle R* *Indicator: K28/02*	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten *Aard controle R* *Indicator: K28/03*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/04*	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle R* *Indicator: K28/05*	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/06*
			€ 0	€ 294.189	€ 17.218	€ 480.342	€ 0	€ 0
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: K28/07*					
			Nee					
AenM	**M16**	**Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne** Gemeenten	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/01*	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle R* *Indicator: M16/02*	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/03*	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringkosten *Aard controle R* *Indicator: M16/04*	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie *Aard controle R* *Indicator: M16/05*	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO) *Aard controle R* *Indicator: M16/06*
			€ 4.428.600			€ 0	€ 0	€ 96.058
			Totaal bedrag vorderingen (/	Totaal te ontvangen	Totaal bedrag	Berekening totale	Cumulatieve besteding	

			onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/07*	normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/08*	ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: M16/09*	besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/10*	(t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: M16/11*	
			€ 0	€ 20.896		€ 4.545.554	€ 19.686.637	

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 bestuur en dienstverlening				
T01	Bestuur	-2.087	0	-2.087
T02	Burgerzaken	-827	394	-433
T04	Overhead	-8.688	1.640	-7.048
T05	Treasury	-375	838	463
T061	OZB Woningen	-234	2.849	2.615
T062	OZB - niet woningen	-52	3.337	3.285
T064	Belastingen Overig	-395	90	-305
T07	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	46.329	46.329
T08	Overige baten en lasten	-35	172	137
T09	Vennootschapsbelasting	0	0	0
T341	Economische promotie	0	907	907
T541	Historisch archief	-190	0	-190
		-12.883	**56.556**	**43.673**
Programma 2 Ruimte				
T03	Beheer overige gebouwen en gronden	-266	717	451
T063	Parkeerbelasting	0	160	160
T11	Crisisbeheersing en Brandweer	-1.536	0	-1.536
T12	Openbare orde en veiligheid	-1.163	14	-1.149
T21	Verkeer en vervoer	-4.038	231	-3.807
	Parkeren	-368	0	-368
	Recreatieve havens	-1.710	1.052	-658
T241	Economische havens en waterwegen	-250	0	-250
T31	Economische ontwikkeling	-778	0	-778
T32	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-214	0	-214
T33	Bedrijfsloket en - regelingen	-43	7	-36
T34	Economische promotie	-59	0	-59
T571	Openbaar groen (openlucht) recreatie	-128	0	-128
T572	Openbaar groen (openlucht) recreatie	-4.050	2.500	-1.550
T72	Riolering	-1.347	2.112	765
T73	Afval	-2.912	3.675	763
T74	Milieubeheer	-1.273	461	-812
T75	Begraafplaatsen	-308	201	-107
T81	Ruimtelijke ordening	-1.497	20	-1.477
T82	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-21	0	-21
T83	Wonen en bouwen	-1.177	381	-796
		-23.138	**11.531**	**-11.607**

Programma 3 Samenleving				
T41	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
T42	Onderwijshuisvesting	-803	6	-797
T43	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.496	707	-789
T51	Sportbeleid en activering	-521	112	-409
T52	Sportaccommodaties	-1.604	226	-1.378
T53	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-740	2	-738
T54	Musea	-193	0	-193
T55	Cultureel erfgoed	-437	12	-425
T56	Media	-400	53	-347
T57	Openbaar groen (openlucht) recreatie	-159	0	-159
T61	Samenkracht en burgerparticipatie	-7.234	5.560	-1.674
T62	Wijkteams	-1.363	219	-1.144
T63	Inkomensregelingen	-8.417	5.536	-2.881
T64	Begeleide participatie	-2.791	5	-2.786
T65	Arbeidsparticipatie	-751	0	-751
T66	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-876	6	-870
T671A	Huishoudelijke hulp (WMO)	-11	0	-11
T671B	Begeleiding (WMO)	-111	0	-111
T671C	Dagbesteding (WMO)	0	0	0
T671D	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	-5.821	67	-5.754
T672A	Jeugdhulp begeleiding	-152	0	-152
T672B	Jeugdhulp behandeling	-28	0	-28
T672C	Jeugdhulp dagbesteding	-759	0	-759
T672D	Jeugdhulp zonder verblijf overig	-4.845	0	-4.845
T673A	Pleegzorg	-399	0	-399
T673B	Gezinsgericht	0	0	0
T673C	Jeugdhulp met verblijf overig	-1.118	0	-1.118
T674A	Jeugd behandeling GGZ zonder verblijf	-156	0	-156
T674B	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	-346	0	-346
T674C	Gesloten plaatsing	-520	0	-520
T681A	Beschermd wonen (WMO)	-128	213	85
T682A	Jeugdbescherming	-919	0	-919
T682B	Jeugdreclassering	0	0	0
T71	Volksgezondheid	-1.077	138	-939
		-44.175	**12.862**	**-31.313**
T010	Mutaties reserves	-3.555	5.653	2.098
T011	Resultaat van de begroting van baten en lasten	0	0	0
Totaal		-83.753	86.602	2.849

Verklaring Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college
De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheids-verantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad vastgestelde normenkader van december 2023 van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is vastgesteld op € 2.558.520.
Grondslag voor de verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV van oktober 2024.

Bevinding
Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 754.456 bedraagt.
Dit is € 1.804.064 lager dan de daarvoor gestelde grens van € 2.558.520. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 0 acceptabel op basis van door de raad vastgestelde afspraken.

Algemene grondslagen voor de Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals definitief op 19 december 2023 door de raad is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld;
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn

eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2024 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 3% van de totale lasten inclusief dotaties reserves is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van EUR 100.000 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Bijlagen

Cliëntgebonden kosten

Cliëntgebonden kosten Jeugd & Wmo

De cliëntgebonden kosten Wmo en Jeugd zijn onderdeel van programma Samenleving, in deze bijlage gaan we in op de uitgaven jeugd en Wmo in het jaar 2024. In de jaarrekening 2024 constateren wij, ondanks de bijstellingen, voor de regeling Jeugd een overschrijding van 170 duizend euro en voor de regeling Wmo 137 duizend euro.

2024, bedragen x €1.000	Primitief begroot	Bijstellingen	Totaal begroot	Werkelijk kosten	Resultaat
Jeugdwet	€ 5.595	€ 2.279	€ 7.874	€ 8.044	€ -170
WMO	€ 5.773	€ 46	€ 5.819	€ 5.956	€ -137
Totalen	***€ 11.368***	***€ 2.325***	***€ 13.693***	***€ 13.999***	***€ -306***

In de rapportage wordt per regeling ingegaan op het ontstaan van deze tekorten.

Jeugdwet
In de tabellen worden de cijfers met betrekking tot 2024, op detailniveau gepresenteerd. De werkelijke cijfers zijn uitgaven die geboekt zijn met een factuurdatum t/m 31-01-2025 en betrekking hebben op het jaar 2024 en eerder. De nog te betalen posten zijn hierbij opgeteld en de vooruitbetaalde posten 2025 zijn hierop in minder gebracht. Door de bijstellingen is de begroting 2024 ten opzichte van de primitieve begroting gestegen met 2,2 miljoen euro naar 7,8 miljoen euro. De uitgaven in 2024 bedroegen afgerond 8 miljoen euro, waarvan 388 duizend euro betrekking had op voorgaande zorgjaren.

2024 JEUGD Bedragen x €1.000	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk < 2024	Werkelijk 2024	Werkelijk Totaal	Resultaat
Jeugdbescherming	€ 262	€ 348	€ 459	€ 29	€ 452	€ 481	€ -22
Jeugdhulp crisis	€ 87	€ 89	€ 95	€ 2	€ 45	€ 48	€ 47
Jeugdhulp verblijf (excl. beh)	€ 813	€ 1.566	€ 1.383	€ 17	€ 1.512	€ 1.529	€ -146
Landelijk ingekochte zorg	€ 37	€ 112	€ 112	€ 2	€ 277	€ 279	€ -167
Maatwerkarrangement	€ 2.966	€ 3.818	€ 5.560	€ 246	€ 3.751	€ 3.997	€ 4
Maatwerkcontracten	€ 873	€ 1.256		€ 103	€ 1.456	€ 1.559	
PGB jeugd	€ 185	€ 266	€ 265	€ -11	€ 163	€ 152	€ 113
Totaal	***€ 5.222***	***€ 7.453***	***€ 7.874***	***€ 388***	***€ 7.656***	***€ 8.044***	***€ -170***

Algemeen
We zien in bovenstaande tabel dat voor de regeling jeugdwet een overschrijding en of kostenstijging plaatsvond op de onderdelen: maatwerkarrangement en maatwerkcontracten, landelijk ingekochte zorg en jeugdhulp met verblijf. Maatwerkarrangementen vallen onder specialistische of hoog specialistische jeugdhulp en hebben betrekking op de financiering van jeugdhulp bij ingekochte zorgaanbieders. Met deze aanbieders heeft de regio Westfriesland een contract afgesloten inclusief prijsafspraken. Maatwerkcontracten vallen ook onder specialistische of hoog specialistische jeugdhulp en hebben betrekking op de financiering van jeugdhulp bij niet- ingekochte zorgaanbieders. Met deze zorgaanbieders heeft de regio Westfriesland geen contract en hierdoor zijn de kosten voor jeugdhulp doorgaans hoger.

Cliëntenstijging & zorgzwaarte
Jaarlijks komen er meer jeugdigen in zorg en de afgegeven indicaties in de hoogste drie arrangementen stijgen. Hierdoor kan geconcludeerd worden dat ook de zorgzwaarte stijgt, wat resulteert in hogere uitgaven. In 2023 maakte 591 jeugdige gebruik van de jeugdwet en werden er 1070 indicaties afgegeven. In 2024 is dit aantal gestegen naar 615 jeugdigen en 1097 afgegeven indicaties. De weergegeven getallen hebben betrekking op: maatwerkarrangementen, maatwerkcontracten en persoonsgebonden budget financiering (pgb's).

Inhalen van de wachtlijsten en indiceren met terugwerkende kracht
De overschrijding op de maatwerkarrangementen en maatwerkcontracten heeft deels te maken met het inhalen van de achterstanden/wachtlijsten en indiceren met terugwerkende kracht. In 2024 is er voor een totaal bedrag van €141.000 euro geïndiceerd als gevolg van het werkwerken van de wachtlijst.

Door de inzet op het terugdringen van de wachtlijsten is de regiefunctie van de consulent meer op de achtergrond geraakt. Er is extra capaciteit ingezet, maar veel van de totale capaciteit is ingezet op het terugdringen van de wachtlijsten. Regievoering is essentieel om grip te houden op de financiën rondom een casus. Een van de taken van de jeugdconsulent is om het gesprek aan te gaan met de zorgaanbieder over passende hulpverlening, de resultaten en de hoogte van het arrangement. In 2024 werd vaak al gestart met een zorgtraject, zonder dat er van tevoren afstemming had plaatsgevonden met de lokale toegang. Hierdoor is de onderhandelingsruimte nihil geweest. En vallen arrangementen mogelijk duurder uit dan wanneer de jeugdconsulent wel aan de voorkant betrokken is.

Verwijzingen naar niet gecontracteerde zorg
Er zijn een aantal aanbieders welke niet gecontracteerde zorg leveren. Zij leveren zorg welke in het huidige gecontacteerde aanbod van zorg niet is ingekocht. Deze kosten groeien onevenredig hoog. In veel gevallen gaat het om zorg bij schooluitval. Het regionaal expertise team verwijst vaker naar deze dure maatwerkcontracten. Ook gecertificeerde instellingen (GI's) indiceren vaker naar niet-gecontracteerde aanbieders. De SED-gemeenten hebben in de regio een relatief groot aantal maatwerkovereenkomsten.

Schooluitval
Er is een zorgaanbieder in de regio die inspeelt op hulp voor kinderen, die door ontwikkelings- en/of gedragsproblematiek, moeite hebben met aanpassen en functioneren op school en daardoor zijn vastgelopen in het reguliere onderwijs. Kinderen die door ontwikkelings-/gedragsproblematiek niet op het reguliere onderwijs passen behoren door te stromen naar speciaal onderwijs/passend onderwijs. Daar waar de gedragsproblematiek zodanig een rol speelt dat onderwijs niet voorliggend is, kunnen zij niet terecht bij passend onderwijs en is jeugdzorg voorliggend. Zij vallen terug op het aanbod van onder andere Leestensch Hof, maar Centrum Het Antwoord speelt hier nu ook op in en biedt zorg/onderwijs trajecten.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

In de tabellen hieronder staan de cijfers met betrekking tot 2024, op detailniveau. De werkelijke cijfers zijn uitgaven geboekt met een factuurdatum t/m 31-01-2025 en betrekking hebben op 2024 en eerder incl. nog te betalen posten. Door de bijstellingen is de begroting 2024 ten opzichte van de primitieve begroting gestegen met 46 duizend euro naar 5,8 miljoen euro. In de tweede rapportage communiceerden we een onderschrijding van 57 duizend euro. Nu het jaar voorbij is, is er een overschrijding van 137 duizend euro, waarvan 14 duizend euro betrekking had op voorgaande jaren.

2024 WMO Bedragen x €1.000	Werkelijk 2022	Werkelijk 2023	Begroot 2024	Werkelijk			Resultaat
				< 2024	2024	Totaal	
Arrangementen	€ 4.407	€ 4.883	€ 5.275	€ 3	€ 5.337	€ 5.340	€ -127
Maatwerkcontracten	€ 69	€ 43		€ 3	€ 58	€ 61	
Financiële tegemoetkoming	€ 18	€ 19	€ 19	€ -	€ 18	€ 18	€ 2
Huishoudelijke hulp toelage	€ 21	€ 21	€ 21	€ -0	€ 27	€ 27	€ -6
PGB begeleiding	€ 23	€ 58	€ 23	€ 9	€ 41	€ 50	€ -27
PGB HH	€ 44	€ 13	€ 45	€ -3	€ 14	€ 11	€ 34
Rolstoelvoorzieningen	€ 102	€ 128	€ 125	€ 0	€ 106	€ 106	€ 19
Vervoersvoorzieningen	€ 166	€ 208	€ 213	€ 1	€ 263	€ 264	€ -51
Woonvoorzieningen	€ 261	€ 144	€ 155	€ 0	€ 145	€ 145	€ 10
Subtotaal	***€ 5.111***	***€ 5.517***	***€ 5.876***	***€ 14***	***€ 6.009***	***€ 6.023***	***€ -147***
Eigen bijdrage CAK - WMO	€ -73	€ -68	€ -57	€ -	€ -67	€ -67	€ 10
Totaal	***€ 5.038***	***€ 5.449***	***€ 5.819***	***€ 14***	***€ 5.942***	***€ 5.956***	***€ -137***

Algemeen

We zien in bovenstaande tabel dat ook voor de wet maatschappelijk ondersteuning (Wmo) een overschrijding en/of kostenstijging plaatsvond op de onderdelen: maatwerkarrangement en maatwerkcontracten, vervoersvoorzieningen en pgb begeleiding. Maatwerkarrangementen vallen onder specialistische ondersteuning en hebben betrekking op de financiering van ondersteuning bij ingekochte zorgaanbieders. Met deze aanbieders heeft de regio Westfriesland een contract afgesloten inclusief prijsafspraken. Maatwerkcontracten vallen ook onder specialistische ondersteuning en hebben betrekking op de financiering van ondersteuning bij niet- ingekochte zorgaanbieders. Met deze zorgaanbieders heeft de regio Westfriesland geen contract en hierdoor zijn de kosten voor ondersteuning doorgaans hoger.

Arrangementen en maatwerkcontracten

Op de maatwerkcontracten- en arrangementen is niet separaat begroot. Wel kan worden gesteld dat 87,5% van de uitgaven betrekking hebben op de maatwerkarrangementen. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de zorgzwaarte is gestegen; er waren meer inwoners met complexe problematiek en er is sprake van toenemende vergrijzing. De pgb's bij begeleiding en huishoudelijke hulp nemen af in de loop der jaren; dit komt echter weer terug in de maatwerkvoorzieningen.

Vervoersvoorzieningen

Hieronder vallen ook de kosten voor de Regiotaxi. In de corona-tijd is het gebruik wat achtergebleven en later is dit weer langzaam teruggekomen op het oude niveau. We kunnen de toename in kosten verklaren doordat mensen ouder worden (vergrijzing) en langer thuis blijven wonen. Voor de rolstoelen gaat het voornamelijk om scootmobielen. Niet elke scootmobiel zit in het ingekochte arrangement, waardoor mensen een pgb aanvragen. Bij het

ingekochte arrangement huren we als gemeente de scootmobiel per maand en worden de kosten over een periode van gemiddeld zes à zeven jaar uitgesmeerd. Bij een pgb verstrekt de gemeente de financiering voor een scootmobiel in een keer. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor de toename van de kosten voor de hulpmiddelen.

Bijstelling Voorjaarsnota 2025 en Kadernota 2026
In de Voorjaarsnota 2025 en Kadernota 2026 worden de financiële gevolgen van de te verwachten indexatie van kosten voor Jeugdzorg en Wmo opgenomen. Hierbij zijn de indexatie-percentages gehanteerd zoals die ook door de zogenoemde Commissie van Ark zijn gehanteerd (de commissie die het Rijk adviseert over compensatie van kosten van jeugdzorg), te weten 3,9% in 2025 en cumulatief daarboven 3% van 2026 tot en met 2029. De raming als gevolg van de eventuele volumegroei is niet door ons meegenomen: deze is dermate onzeker, zodat de eventuele raming hiervan -indien nodig- eerst bij de begroting 2026 wordt opgenomen. Hieronder de bedragen zoals opgenomen in de voorjaarsnota / kadernota;

Subsidieprogramma

Beleidsverantwoording
De paragraaf subsidies omvat de totale subsidieplafonds per werksoort. De verdeling van de subsidies per werksoort staat aangegeven in de subsidielijst 2024. De subsidies worden beschikbaar gesteld op grond Algemene Subsidieverordening Enkhuizen (ASV) en de achttien subsidieregelingen.

Subsidies en subsidiebeleid
Onder het begrip subsidie wordt volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verstaan: “de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten” (artikel 4:21, eerste lid Awb). Artikel 4:23, eerste lid Awb schrijft voor dat subsidies worden verstrekt op basis van een wettelijk voorschrift, dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Dit wettelijk voorschrift is bij de gemeente Enkhuizen:

1. De Algemene subsidieverordening (ASV) Enkhuizen als procedurele verordening, waarin in op hoofdlijnen is aangegeven voor welke activiteit(en) subsidie kan worden verstrekt.
2. De specifieke 18 subsidieregelingen (zie onderstaand overzicht) onder ander op de gebieden van maatschappelijke dienstverlening, ouderenwerk, onderwijs, beheer maatschappelijke accommodaties, sport en recreatie, jeugd- en jongerenwerk, vormings- en ontwikkelingswerk, kunst en cultuur, toerisme en instrumentaal en- vocaal muziekonderwijs.

Het subsidiebeleid is voor de gemeente een van de middelen om de doelstellingen van het beleid te realiseren. Vooral daar waar er voor de gemeente sprake is van een voorwaardenscheppende rol, is subsidieverlening een belangrijk instrument. Hiermee kan de gemeente sturen op de instandhouding van organisaties en voorzieningen die een functie vervullen voor de gemeentelijke beleidsdoelen. Uitgangspunt hierbij is vooral het ondersteunen en bevorderen van activiteiten voor en door burgers. Hierbij is het vergroten van de participatie van de burger en het vergroten van de sociale samenhang het centrale doel. De gemeente ziet haar voorwaardenscheppende rol daarin vooral in het in stand houden van een goed basispakket aan welzijnsvoorzieningen.

Vertaling naar het subsidiebeleid
Het subsidiebeleid is, vanuit de uitgangspunten van de Beleidsnota Wmo en het subsidiebeleidskader, enerzijds gericht op het in stand houden van een goed voorzieningenniveau voor alle inwoners van Enkhuizen en anderzijds op het extra ondersteunen van activiteiten en voorzieningen die onder andere gericht op de jeugd en jongeren, ouderen, gehandicapten en kwetsbare inwoners. De subsidieregelingen zijn onderverdeel in de 4 volgende thema’s:

1. Opgroeien in Enkhuizen
2. Thuis in Enkhuizen
3. Drempels weg in Enkhuizen
4. Enkhuizen op de kaart

Op basis van de subsidieregelingen kunnen de meeste subsidieontvangers zelf berekenen op hoeveel subsidie zij aanspraak kunnen maken. Het algemene juridische en procedurele kader van het subsidiebeleid wordt geregeld in de Algemene Subsidieverordening Enkhuizen. De totale voor subsidie beschikbare financiële middelen en de verdeling daarvan over de diverse onderdelen van het beleid, worden jaarlijks door de gemeenteraad vastgesteld. Binnen deze financiële kaders stelt het college vervolgens jaarlijks de

subsidieregelingen vast. In deze regelingen wordt uiteengezet wat nu in de praktijk subsidiabel is.

Subsidieplafond begroting 2024

Werksoort	Totale subsidie begroot	Werkelijk
Onderwijsbegeleiding	22	22
Voorschoolse Voorzieningen	24	30
Jeugd in Enkhuizen	562	545
Cultuureducatie en –participatie Jeugd	171	160
Vrijwilligersondersteuning	43	43
Enkhuizers voor Elkaar	11	7
Openbaar bibliotheekwerk	328	333
Projecten Amateuristische Kunstbeoefening	15	10
Podiumfunctie en programmering	63	59
Beheer maatschappelijke accommodaties	951	955
Geestelijke gezondheid	29	23
Enkhuizen Sociaal	166	161
Sport en Bewegen	89	89
Overstijgende coördinatie mantelzorgondersteuning	11	11
Kwetsbare inwoners met licht verstandelijke beperking, sociale en/of psychische problematiek	33	28
School)maatschappelijk werk	191	191
Stadspromotie	118	118
Evenementen	76	80
Totaal	**2.903**	**2.865**

Toelichting:
Er is een zeer beperkte onderbesteding van de totale subsidieplafonds van 1,3%. Binnen de subsidiesystematiek is het niet ongebruikelijk dat niet alle vastgestelde plafonds (maximale budgetten) volledig worden benut. Dat neemt niet weg dat ernaar moet worden gestreefd om de onderbesteding zo klein als mogelijk te houden. Over de hele linie is er in 2024 sprake van een hele beperkte onderbesteding van 1,3%. De subsidieplafonds waarbij sprake is van beperkte onderbesteding, zijn veelal posten waar incidentele aanvragen kunnen worden ingediend en zijn hierbij dus afhankelijk van het aanvragen die door de organisaties worden ingediend.

Controleverklaring